NA ΑΠΑΞΙΩΣΟΥΜΕ ΟΛΕΣ ΤΙΣ ΜΟΡΦΕΣ ΤΗΣ ΕΞΟΥΣΙΑΣ

ΜΗΝΙΑΙΑ
ΑΝΑΡΧΙΚΗ
ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ
Αριθμ. Φύλλου 177
ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ
2017
1,5 ΕΥΡΩ

ΔΙΑΔΡΟΜΗ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ

ΤΟ ΓΚΡΕΜΙΣΜΑ ΤΩΝ ΦΥΛΑΚΩΝ ΑΡΧΗ ΤΗΣ ΑΝΘΡΩΠΙΝΗΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ

2017
1,5 ΕΥΡΩ

ΤΟ ΓΚΡΕΜΙΣΜΑ ΤΩΝ ΦΥΛΑΚΩΝ ΑΡΧΗ ΤΗΣ ΑΝΘΡΩΠΙΝΗΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ

ΛΕΥΤΕΡΙΑ Σ' ΟΣΟΥΣ ΕΙΝΑΙ ΣΤΑ ΚΕΛΛΙΑ

Είμαστε φυσικοί εχθροί αυτών των επαναστατών –των μελλοντικών δικτατόρων, των καθεστωτικών, των φρουρών

Είμαστε φυσικοί εχθροί αυτών των επαναστατών –των μελλοντικών δικτατόρων, των καθεστωτικών, των φρουρών της επανάστασης– που λαχταρούν, προτού καν καταστραφούν τα σημερινά μοναρχικά, αριστοκρατικά και αστικά Κράτη, να φτιάξουν νέα επαναστατικά Κράτη, εξ' ίσου συγκεντρωτικά και δεσποτικά όσο αυτά που ήδη γνωρίζουμε.

ΜΙΧΑΗΛ ΜΠΑΚΟΥΝΙΝ

ΣΚΕΨΕΙΣ ΔΙΑΔΡΟΜΗΣ ... ΣΚΕΨΕΙΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ

από τον Κύκλο Σύνταξης

Στην ευρύτερη περίοδο που διανύουμε την έναρξη της οποίας σηματοδότησε η, από το Καστελλόριζο, αναγγελία της «προσφυγής» στο ΔΝΤ για «βοήθεια» εκ στόματος Γ. Παπανδρέου, ένα κύριο χαρακτηριστικό της κρατικής διαχείρισης είναι η ταχεία εναλλαγή στην εξουσία κυβερνήσεων συνεργασίας. Η τελευταία «μνημονιακή» διαχείριση την οποία ανέλαβε το καθεστώς Τσίπρα επέδειξε μεγαλύτερη αντοχή για τους λόγους που διεξοδικά, αλλά και επανειλημμένα έχουν αναφερθεί.

Το γεγονός αυτό προσδίδει μια ιδιαίτερη σημασία στο πως το σύνολο των εξουσιαστών θα διαχειριστεί τους όρους, αλλά και τα μέσα με τα οποία θα συγκροτηθεί και τελικά θα επιβληθεί η διάδοχη κατάσταση. Η διαδικασία αυτή, που ήδη έχει ξεκινήσει, φαίνεται ότι εντείνεται με φανερό ή μη τρόπο, και σε άμεση συνάρτηση με τις διεθνείς εξελίξεις, έτσι όπως αυτές λόγου χάρη δρομολογούνται μετά την τελευταία εκλογική αναμέτρηση στην Γερμανία.

Οι πολιτικές αντιθέσεις που προβάλλονται με όσο το δυνατόν εκκωφαντικότερο τρόπο μ' αφορμή «σκάνδαλα», όπως αυτό στο οποίο εμπλέκει η αντιπολίτευση τον υπουργό Άμυνας δεν αποτελούν παρά το φύλλο συκής, απαραίτητο για να καλυφθεί η πλήρης συμφωνία και σύγκλιση των κομματικών σχηματισμών, μηδενός εξαιρουμένου, στην επιβολή σκληρότατων όρων καθυποταξης του κοινωνικού χώρου. Όπως έχουμε τονίσει, αυτή η πραγματικότητα δεν αφορά μόνο την οικονομική επιβολή. Το επόμενο διαχειριστικό σχήμα θα αφορά λοιπόν και πάλι κάποιου είδους κυβέρνηση συνεργασίας, από την οποία σύμφωνα με μια σοβαρή εκδοχή δεν θα λείπει το σημαντικότερο μέρος των σημερινών διαχειριστών, δηλαδή ο Συ.ριζ.α.

Ο λόγος είναι απλός. Ο Συ.ριζ.α. απέδειξε στην πράξη περίτρανα ότι η αριστερά μπορεί να ακινητοποιήσει, όχι απλά ένα

Ο ΠΑΛΙΑΤΣΟΣ, Ο ΛΗΣΤΗΣ ΚΑΙ ΤΟ «ΜΕΡΙΣΜΑ ΤΗΣ ΝΤΡΟΠΗΣ»...

Έχουν περάσει μόλις τρία χρόνια, αλλά μοιάζουν σαν να έχουν περάσει καμμία εικοσαριά χρόνια, από τότε που ο Τσίπρας δήλωνε σχετικά με την διανομή μέρους του λεγόμενου πρωτογενούς πλεονάσματος από την τότε κυβέρνηση Σαμαρά (το περίφημο «πεντακοσάευρω») τα παρακάτω:

«... [Το] θεωρούμε πράξη ντροπής, πράξη καταισχύνης, πράξη ταπείνωσης του κάθε πολίτη αυτής της χώρας: Από τη μια να αρπάζουν το ψωμί από το τραπέζι εκατομμυρίων ανθρώπων. Και από την άλλη να τους πετούν κάποια ψίχουλα, για να εξαγοράσουν, όπως φαντάζονται τη στήριξή τους στην ίδια πολιτική, που τους έκλεψε το ψωμί κι έχει σκοπό να τους κλέψει και το τραπέζι και τις καρέκλες και το σπίτι. Αν αυτό δεν είναι ο απόλυτος πολιτικός ξεπεσμός τότε οι λέξεις έχουν χάσει το νόημά τους. Πρόκειται για μια πράξη βαθιά ανήθικη, που δείχνει το φόβο τους μπροστά στις κάλπες... [Το κοινωνικό μέρισμα είναι] μια πράξη που δείχνει όχι μόνο πόσο περιφρονούν τον ελληνικό λαό, αλλά και πόσο υποτιμούν την αξιοπρέπεια και την οργή του.»

Ωραία τα έλεγε ο άτιμος, δεν συμφωνείτε;

Συγκινημένος ο λαός απ' αυτά τα λόγια άρχισε να τραγουδάει, ***«Έμποροι πίνουν το κρασί μας και κλέβουν την γη, είσαι η μόνη μας ελπίδα σε περιμένουμε να 'ρθεις»***.

Συγκινημένος και ο «ληστής» από τα λόγια του «παλιάτσου» λαού έδωσε την δέουσα προσοχή. Και αφού δεν πρόλαβαν οι «άλλοι» να κλέψουν και το τραπέζι και τις καρέκλες από το σπίτι του λαού, ήρθε ο «λυτρωτής» να αποτελειώσει το

«Ζυγώνουν καβαλάρηδες με όπλα και σκυλιά».

Ο τρόπος είναι πολύ απλός, σχεδόν πρωτόγονος. Η βασική πηγή εσόδων για την κυβέρνηση είναι οι φόροι, άμεσοι και έμμεσοι. Οι υπόλοιπες πηγές, όπως έσοδα από καταπολέμηση φοροδιαφυγής, πρόστιμα, έσοδα από ιδιωτικοποιήσεις, αδειοδοτήσεις πάσης φύσεως κ.ά, είναι μηδαμινές και ο εξωτερικός δανεισμός έχει απαγορευτεί λόγω Μνημονίων. Έναντι στόχου 1,75% πρωτογενούς πλεονάσματος με βάση το Μνημόνιο 3 και το ΜΠΔΣ (Μεσοπρόθεσμο Πλαίσιο Δημοσιονομικής Στρατηγικής), η κυβέρνηση Σύριζα καυχήθηκε πως έπιασε 2,21% πλεόνασμα για το 2017! Πώς; Φυσικά μέσω της εξοντωτικής υπερφορολόγησης των μεσαίων εισοδημάτων! Θα σας αρπάξω εισοδήματα προκειμένου να τα δώσω σε αυτούς που θέλω, στα πλαίσια της «ουδέτερης δημοσιονομικής πολιτικής» και αυτό θα το ονομάσω «αλληλεγγύη». Με ξένα κόλλυβα, φυσικά.

Με ακαταμάχητα όπλα την γνωστή αριστερίστικη ταξική μπουρδολογία «υπέρ των ασθενέστερων» και μια ανύπαρκτη αντιπολίτευση στη Βουλή και στο «πεζοδρόμιο», το ΥπΟικ και η «Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων» απέσπασαν δια της βίας φέτος 1,48 δισεκατομμύρια ως υπερπλεόνασμα, από τα οποία τα 720 εκατομμύρια θα διατεθούν για την εξαγορά ψήφων μετά το επιτυχημένο περυσινό πείραμα με το 300ευρω στους συνταξιούχους (οι οποίοι ειρήσθω εν παρόδω, ως το 2019 θα απωλέσουν το ΕΚΑΣ για πάντα). Αυτή η κυβέρνηση αγαπά τόσο πολύ τους «ασθενέστερους», που θέλει να τους κρατήσει ασθενέστερους για πάντα.

«Θα υπάρχει μια διέξοδος, είπε ο παλιάτσος στον ληστή».

Το περίφημο «κοινωνικό μέρισμα» των 1,4 δις ανακοινώθηκε με διάγγελμα (!) από τον πρωθυπουργό, που είπε περισσότερα από 1,4 δισεκατομμύρια ψέματα στο κουρασμένο και κακομοιριασμένο κοινό του, που κοντοστέκεται με απλωμένο χέρι για την κρατική χριστουγεννιάτι-

…ένα κύριο χαρακτηριστικό της κρατικής διαχείρισης είναι η ταχεία εναλλαγή στην εξουσία κυβερνήσεων συνεργασίας. Η τελευταία «μνημονιακή» διαχείριση την οποία ανέλαβε το καθεστώς Τσίπρα επέδειξε μεγαλύτερη αντοχή για τους λόγους που διεξοδικά, αλλά και επανειλημμένα έχουν αναφερθεί.

Το γεγονός αυτό προσδίδει μια ιδιαίτερη σημασία στο πως το σύνολο των εξουσιαστών θα διαχειριστεί τους όρους, αλλά και τα μέσα με τα οποία θα συγκροτηθεί και τελικά θα επιβληθεί η διάδοχη κατάσταση. Η διαδικασία αυτή, που ήδη έχει ξεκινήσει, φαίνεται ότι εντείνεται με φανερό ή μη τρόπο, και σε άμεση συνάρτηση με τις διεθνείς εξελίξεις, έτσι όπως αυτές λόγου χάρη δρομολογούνται μετά την τελευταία εκλογική αναμέτρηση στην Γερμανία.

Οι πολιτικές αντιθέσεις που προβάλλονται με όσο το δυνατόν εκκωφαντικότερο τρόπο μ' αφορμή «σκάνδαλα», όπως αυτό στο οποίο εμπλέκει η αντιπολίτευση τον υπουργό Άμυνας δεν αποτελούν παρά το φύλλο συκής, απαραίτητο για να καλυφθεί η πλήρης συμφωνία και σύγκλιση των κομματικών σχηματισμών, μηδενός εξαιρουμένου, στην επιβολή σκληρότατων όρων καθυπόταξης του κοινωνικού χώρου. Όπως έχουμε τονίσει, αυτή η πραγματικότητα δεν αφορά μόνο την οικονομική επιβολή. Το επόμενο διαχειριστικό σχήμα θα αφορά λοιπόν και πάλι κάποιου είδους κυβέρνηση συνεργασίας, από την οποία σύμφωνα με μια σοβαρή εκδοχή δεν θα λείπει το σημαντικότερο μέρος των σημερινών διαχειριστών, δηλαδή ο Συ.ριζ.α.

Ο λόγος είναι απλός. Ο Συ.ριζ.α. απέδειξε στην πράξη περίτρανα ότι η αριστερά μπορεί να ακινητοποιήσει, όχι απλά ένα «ζωηρό» κοινωνικό χώρο, αλλά να αφομοιώσει και τελικά να καταστείλει με το γάντι τις μαχητικές και έντονα συγκρουσιακές διαθέσεις, που εξέφρασε πλήθος ανθρώπων. Το παραγωγικότατο αυτό έργο του καθεστώτος Τσίπρα δεν έχει λάβει τέλος. Αντίθετα, όπως φαίνεται, θα ενταθεί με κάθε τρόπο, ώστε να ολοκληρωθεί και η λεγόμενη «βίαιη ωρίμανση» του.

Και ενώ ακριβώς αυτή η πραγματικότητα είναι δύσκολο να κρυφτεί, όπως αποδεικνύεται και από την ψήφιση του νέου σωφρονιστικού κώδικα, οι αριστεροί αναμορφωτές της εξουσίας δεν θα απεκδυθούν εύκολα το μανδύα του προστάτη των αδυνάτων γενικά ή πιο συγκεκριμένα των φυλακισμένων.

Ο στόχος αυτός είναι τόσο δύσκολο να επιτευχθεί όσο και ευκολότερο εφ' όσον γίνουν αποδεκτά ορισμένα προνόμια τα οποία συνεχίζουν οι αριστεροί διαχειριστές να είναι πρόθυμοι να προσφέρουν. Η δήθεν πόλωση με την «κακιά δεξιά» φαντάζει βολική και για κάθε χρήση, αφού παρ' ότι αποτελεί ξαναζεσταμένο και άνοστο φαγητό, θα δώσει τα κατάλληλα «πατήμα-

Έχουν περάσει μόλις τρία χρόνια, αλλά μοιάζουν σαν να έχουν περάσει καμμία εικοσαριά χρόνια, από τότε που ο Τσίπρας δήλωνε σχετικά με την διανομή μέρους του λεγόμενου πρωτογενούς πλεονάσματος από την τότε κυβέρνηση Σαμαρά (το περίφημο «πεντακοσάευρω») τα παρακάτω:

«... [Το] θεωρούμε πράξη ντροπής, πράξη καταισχύνης, πράξη ταπείνωσης του κάθε πολίτη αυτής της χώρας: Από τη μια να αρπάζουν το ψωμί από το τραπέζι εκατομμυρίων ανθρώπων. Και από την άλλη να τους πετούν κάποια ψίχουλα, για να εξαγοράσουν, όπως φαντάζονται τη στήριξή τους στην ίδια πολιτική, που τους έκλεψε το ψωμί κι έχει σκοπό να τους κλέψει και το τραπέζι και τις καρέκλες και το σπίτι. Αν αυτό δεν είναι ο απόλυτος πολιτικός ξεπεσμός τότε οι λέξεις έχουν χάσει το νόημά τους. Πρόκειται για μια πράξη βαθιά ανήθικη, που δείχνει το φόβο τους μπροστά στις κάλπες... [Το κοινωνικό μέρισμα είναι] μια πράξη που δείχνει όχι μόνο πόσο περιφρονούν τον ελληνικό λαό, αλλά και πόσο υποτιμούν την αξιοπρέπεια και την οργή του.»

Ωραία τα έλεγε ο άτιμος, δεν συμφωνείτε;

Συγκινημένος ο λαός απ' αυτά τα λόγια άρχισε να τραγουδάει, ***«Έμποροι πίνουν το κρασί μας και κλέβουν την γη, είσαι η μόνη μας ελπίδα σε περιμένουμε να 'ρθεις»***.

Συγκινημένος και ο «ληστής» από τα λόγια του «παλιάτσου» λαού έδωσε την δέουσα προσοχή. Και αφού δεν πρόλαβαν οι «άλλοι» να κλέψουν και το τραπέζι και τις καρέκλες από το σπίτι του λαού, ήρθε ο «λυτρωτής» να αποτελειώσει το έργο, που αφήκανε στην μέση. Έτσι για να μάθουν ότι δεν είναι οι μόνοι που μπορούν να περιφρονούν τον «ελληνικό λαό»

«Οι παλιάνθρωποι ενώνονται σαν τις σάπιες σταφίδες», όπως έγραφε κάποτε και ένας σατιρικός συγγραφέας ο Ανδρέας Λασκαράτος. Βάσει της συμφωνίας του Δεκεμβρίου 2012 για την Ελλάδα, έως το 70% από την υπέρβαση του στόχου του πρωτογενούς πλεονάσματος της Γενικής Κυβέρνησης, μπορεί να διατίθεται από την επόμενη χρονιά από την κυβέρνηση, προκειμένου να στηρίξει –σε μη μόνιμη βάση–, πολιτικές που έχουν στόχο να ενισχύσουν την οικονομική ανάπτυξη και την κοινωνική συνοχή, με τη σύμφωνη γνώμη των Δανειστών. Ο κοινωνικός κανιβαλισμός θεσμοθετείται και επισήμως από τους ντεμέκ ευαίσθητους σε τέτοια θέματα μαρξιστές.

Κατά τα άλλα οι «γερμανοί ξανάρχονται»... Αχ, «Άνθρωποι, άνθρωποι. Αιμοδιψείς, αιμοχα-

…πρωτογενούς πλεονάσματος με βάση το Μνημόνιο 3 και το ΜΠΔΣ (Μεσοπρόθεσμο Πλαίσιο Δημοσιονομικής Στρατηγικής), η κυβέρνηση Σύριζα καυχήθηκε πως έπιασε 2,21% πλεόνασμα για το 2017! Πώς; Φυσικά μέσω της εξοντωτικής υπερφορολόγησης των μεσαίων εισοδημάτων! Θα σας αρπάξω εισοδήματα προκειμένου να τα δώσω σε αυτούς που θέλω, στα πλαίσια της «ουδέτερης δημοσιονομικής πολιτικής» και αυτό θα το ονομάσω «αλληλεγγύη». Με ξένα κόλλυβα, φυσικά.

Με ακαταμάχητα όπλα την γνωστή αριστερίστικη ταξική μπουρδολογία «υπέρ των ασθενέστερων» και μια ανύπαρκτη αντιπολίτευση στη Βουλή και στο «πεζοδρόμιο», το ΥπΟικ και η «Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων» απέσπασαν δια της βίας φέτος 1,48 δισεκατομμύρια ως υπερπλεόνασμα, από τα οποία τα 720 εκατομμύρια θα διατεθούν για την εξαγορά ψήφων μετά το επιτυχημένο περυσινό πείραμα με το 300ευρω στους συνταξιούχους (οι οποίοι ειρήσθω εν παρόδω, ως το 2019 θα απωλέσουν το ΕΚΑΣ για πάντα). Αυτή η κυβέρνηση αγαπά τόσο πολύ τους «ασθενέστερους», που θέλει να τους κρατήσει ασθενέστερους για πάντα.

«Θα υπάρχει μια διέξοδος, είπε ο παλιάτσος στον ληστή».

Το περίφημο «κοινωνικό μέρισμα» των 1,4 δις ανακοινώθηκε με διάγγελμα (!) από τον πρωθυπουργό, που είπε περισσότερα από 1,4 δισεκατομμύρια ψέματα στο κουρασμένο και κακομοιριασμένο κοινό του, που κοντοστέκεται με απλωμένο χέρι για την κρατική χριστουγεννιάτικη ελεημοσύνη και δείχνει πρόθυμο να πιστέψει το οτιδήποτε από τους αριστερούς «προστάτες» του. Βάσει των στοιχείων (Οκτώβριος 2017) αυτή η κατηγορία, πλησιάζει αισίως το 1.000.000, (οι καταγεγραμμένοι) www.keaprogram.gr.

Από την άλλη, οι «προνομιούχοι» κατά Σύριζα, στην πλειοψηφία τους σε ελάχιστα καλύτερη θέση, που υποχρεώνονται να πληρώσουν την συριζαίικη «αλληλεγγύη», οργίζονται φυσικά αλλά ανέχονται και προετοιμάζονται να πληρώσουν τον θηριώδη στόχο για 3,8% πρωτογενές πλεόνασμα του 2018 και φυσικά τα «υπερπλεονάσματα». Τα κομπιουτεράκια πήραν αμέσως φωτιά. Οι δικαιούχοι χαίρονται, οι «αδικημένοι» θρηνούν και διαμαρτύρονται: γιατί τεκμαρτό εισόδημα και όχι πραγματικό; γιατί αυτός και όχι εγώ; κ.λπ., κ.λπ. και η ζωή συνεχίζεται. Όλα βαίνουν καλώς στο προτεκτοράτο μας!

Τσίπρα, δος τους μέρισμα και παρ' τους το δι-

Οι πολιτικές αντιθέσεις που προβάλλονται με όσο το δυνατόν εκκωφαντικότερο τρόπο μ' αφορμή «σκάνδαλα», όπως αυτό στο οποίο εμπλέκει η αντιπολίτευση τον υπουργό Άμυνας δεν αποτελούν παρά το φύλλο συκής, απαραίτητο για να καλυφθεί η πλήρης συμφωνία και σύγκλιση των κομματικών σχηματισμών, μηδενός εξαιρουμένου, στην επιβολή σκληρότατων όρων καθυπόταξης του κοινωνικού χώρου. Όπως έχουμε τονίσει, αυτή η πραγματικότητα δεν αφορά μόνο την οικονομική επιβολή. Το επόμενο διαχειριστικό σχήμα θα αφορά λοιπόν και πάλι κάποιου είδους κυβέρνηση συνεργασίας, από την οποία σύμφωνα με μια σοβαρή εκδοχή δεν θα λείπει το σημαντικότερο μέρος των σημερινών διαχειριστών, δηλαδή ο Συ.ριζ.α.

Ο λόγος είναι απλός. Ο Συ.ριζ.α. απέδειξε στην πράξη περίτρανα ότι η αριστερά μπορεί να ακινητοποιήσει, όχι απλά ένα «ζωηρό» κοινωνικό χώρο, αλλά να αφομοιώσει και τελικά να καταστείλει με το γάντι τις μαχητικές και έντονα συγκρουσιακές διαθέσεις, που εξέφρασε πλήθος ανθρώπων. Το παραγωγικότατο αυτό έργο του καθεστώτος Τσίπρα δεν έχει λάβει τέλος. Αντίθετα, όπως φαίνεται, θα ενταθεί με κάθε τρόπο, ώστε να ολοκληρωθεί και η λεγόμενη «βίαιη ωρίμανση» του.

Και ενώ ακριβώς αυτή η πραγματικότητα είναι δύσκολο να κρυφτεί, όπως αποδεικνύεται και από την ψήφιση του νέου σωφρονιστικού κώδικα, οι αριστεροί αναμορφωτές της εξουσίας δεν θα απεκδυθούν εύκολα το μανδύα του προστάτη των αδυνάτων γενικά ή πιο συγκεκριμένα των φυλακισμένων.

Ο στόχος αυτός είναι τόσο δύσκολο να επιτευχθεί όσο και ευκολότερο εφ' όσον γίνουν αποδεκτά ορισμένα προνόμια τα οποία συνεχίζουν οι αριστεροί διαχειριστές να είναι πρόθυμοι να προσφέρουν. Η δήθεν πόλωση με την «κακιά δεξιά» φαντάζει βολική και για κάθε χρήση, αφού παρ' ότι αποτελεί ξαναζεσταμένο και άνοστο φαγητό, θα δώσει τα κατάλληλα «πατήματα» για να τεθεί και πάλι το γνωστό δίλημμα.

Παρ' όλα αυτά, όπως είναι γνωστό, η ζωή πολλές φορές περιγελά και τους πιο προσεκτικούς σχεδιασμούς και μάλιστα σε πιο ήσυχες περιόδους, κατά πόσον μάλιστα σε μια περίοδο σαν αυτή που διανύουμε. Όπως, μάλιστα, έγραφε και ένας άγγλος στοχαστής, πολλά φυτρώνουν σ' ένα κήπο που κανείς δεν έσπειρε ποτέ εκεί...

Δεκέμβριος 2017

δεν είναι ο απόλυτος πολιτικός ξεπεσμός τότε οι λέξεις έχουν χάσει το νόημά τους. Πρόκειται για μια πράξη βαθιά ανήθικη, που δείχνει το φόβο τους μπροστά στις κάλπες... [Το κοινωνικό μέρισμα είναι] μια πράξη που δείχνει όχι μόνο πόσο περιφρονούν τον ελληνικό λαό, αλλά και πόσο υποτιμούν την αξιοπρέπεια και την οργή του.»

Ωραία τα έλεγε ο άτιμος, δεν συμφωνείτε;

Συγκινημένος ο λαός απ' αυτά τα λόγια άρχισε να τραγουδάει, «***Έμποροι πίνουν το κρασί μας και κλέβουν την γη, είσαι η μόνη μας ελπίδα σε περιμένουμε να 'ρθεις***».

Συγκινημένος και ο «ληστής» από τα λόγια του «παλιάτσου» λαού έδωσε την δέουσα προσοχή. Και αφού δεν πρόλαβαν οι «άλλοι» να κλέψουν και το τραπέζι και τις καρέκλες από το σπίτι του λαού, ήρθε ο «λυτρωτής» να αποτελειώσει το έργο, που αφήκανε στην μέση. Έτσι για να μάθουν ότι δεν είναι οι μόνοι που μπορούν να περιφρονούν τον «ελληνικό λαό»

«***Οι παλιάνθρωποι ενώνονται σαν τις σάπιες σταφίδες***», όπως έγραφε κάποτε και ένας σατιρικός συγγραφέας ο Ανδρέας Λασκαράτος. Βάσει της συμφωνίας του Δεκεμβρίου 2012 για την Ελλάδα, έως το 70% από την υπέρβαση του στόχου του πρωτογενούς πλεονάσματος της Γενικής Κυβέρνησης, μπορεί να διατίθεται από την επόμενη χρονιά από την κυβέρνηση, προκειμένου να στηρίξει –σε μη μόνιμη βάση–, πολιτικές που έχουν στόχο να ενισχύσουν την οικονομική ανάπτυξη και την κοινωνική συνοχή, με τη σύμφωνη γνώμη των Δανειστών. Ο κοινωνικός κανιβαλισμός θεσμοθετείται και επισήμως από τους ντεμέκ ευαίσθητους σε τέτοια θέματα μαρξιστές.

Κατά τα άλλα οι «γερμανοί ξανάρχονται»... Αχ, «Άνθρωποι, άνθρωποι. Αιμοδιψείς, αιμοχαρείς και αιμοβόροι. Προς τί το αίμα προς τί το μίσος και ο αλληλοσπαραγμός;», αφού κάθε συνεπής μνημονιακή κυβέρνηση, για το καλό του λαού αγωνίζεται μέχρι εσχάτων να υπερβεί τον ετήσιο στόχο για το πρωτογενές πλεόνασμα προκειμένου κατόπιν να φορέσει την μάσκα της φιλανθρωπίας και να μοιράσει ένα χριστουγεννιάτικο επίδομα σε αυτούς που θέλει. Μέρκελ, go Home, μπορούμε και μόνοι μας να τους αλλάξουμε τα φώτα...

σαν διά της βίας φέτος 1,48 δισεκατομμύρια ως υπερπλεόνασμα, από τα οποία τα 720 εκατομμύρια θα διατεθούν για την εξαγορά ψήφων μετά το επιτυχημένο περυσινό πείραμα με το 300ευρω στους συνταξιούχους (οι οποίοι ειρήσθω εν παρόδω, ως το 2019 θα απωλέσουν το ΕΚΑΣ για πάντα). Αυτή η κυβέρνηση αγαπά τόσο πολύ τους «ασθενέστερους», που θέλει να τους κρατήσει ασθενέστερους για πάντα.

«Θα υπάρχει μια διέξοδος, είπε ο παλιάτσος στον ληστή».

Το περίφημο «κοινωνικό μέρισμα» των 1,4 δις ανακοινώθηκε με διάγγελμα (!) από τον πρωθυπουργό, που είπε περισσότερα από 1,4 δισεκατομμύρια ψέματα στο κουρασμένο και κακομοιριασμένο κοινό του, που κοντοστέκεται με απλωμένο χέρι για την κρατική χριστουγεννιάτικη ελεημοσύνη και δείχνει πρόθυμο να πιστέψει το οτιδήποτε από τους αριστερούς «προστάτες» του. Βάσει των στοιχείων (Οκτώβριος 2017) αυτή η κατηγορία, πλησιάζει αισίως το 1.000.000, (οι καταγεγραμμένοι) www.keaprogram.gr.

Από την άλλη, οι «προνομιούχοι» κατά Σύριζα, στην πλειοψηφία τους σε ελάχιστα καλύτερη θέση, που υποχρεώνονται να πληρώσουν την συριζαίικη «αλληλεγγύη», οργίζονται φυσικά αλλά ανέχονται και προετοιμάζονται να πληρώσουν τον θηριώδη στόχο για 3,8% πρωτογενές πλεόνασμα του 2018 και φυσικά τα «υπερπλεονάσματα». Τα κομπιουτεράκια πήραν αμέσως φωτιά. Οι δικαιούχοι χαίρονται, οι «αδικημένοι» θρηνούν και διαμαρτύρονται: γιατί τεκμαρτό εισόδημα και όχι πραγματικό; γιατί αυτός και όχι εγώ; κ.λπ., κ.λπ. και η ζωή συνεχίζεται. Όλα βαίνουν καλώς στο προτεκτοράτο μας!

Τσίπρα, δος τους μέρισμα και παρ' τους το διαμέρισμα!

Οπότε, ποιός δικαιούται να απορεί αν οι πιο φανατικοί πεζοδρομιακοί υπερασπιστές της ληστρικής οικονομικής πολιτικής γίνουν οι «ασθενέστεροι» με την προσδοκία «μερίσματος» και του χρόνου τα Χριστούγεννα.

Ο κοινωνικός κανιβαλισμός, χέρι-χέρι με τον παρασιτισμό ήρθε. Και ήρθε για να μείνει.

συνέχεια στη σελ. 4

ΟΙ ΑΝΑΠΟΦΕΥΚΤΟΙ ΠΟΛΙΤΙΚΟΙ ΣΥΜΒΙΒΑΣΜΟΙ, Ο ΛΕΝΙΝ, Ο ΤΣΙΠΡΑΣ ΚΑΙ ΤΟ ΚΙΝΗΜΑΤΙΚΟ «ΝΕΦΕΛΩΜΑ»...

*«**Το πολιτικό, οικονομικό και δημοσιογραφικό κατεστημένο της Γερμανίας έπεσε επάνω στον Σουλτς για να τον πείσει** να αλλάξει την αρχική αδιάλλακτη στάση του και να αποκτήσει κυβέρνηση η χώρα».*

(Βήμα, 26-11-2017)

*«Με την πολιτική κρίση στη Γερμανία να βαθαίνει, **ο Αλέξης Τσίπρας είχε τηλεφωνική επικοινωνία με τον επικεφαλής των Σοσιαλδημοκρατών, Μάρτιν Σουλτς, ενθαρρύνοντάς τον να επιστρέψει με ισχυρότερη διαπραγματευτική δύναμη στη συζήτηση για σχηματισμό κυβέρνησης** [...] «Η πραγματικά αριστερή και προοδευτική στάση δεν είναι να διατηρείς την καθαρότητα των θέσεών σου αλλά να δίνεις μάχες για εφικτές αλλαγές προς όφελος των πολλών. Αν τώρα μπορείς αυτό να το πετύχεις, είναι ίσως μια ευκαιρία που δεν πρέπει να χαθεί...», φέρεται να του είπε ο Αλέξης Τσίπρας».*

(Εφημερίδα των Συντακτών, 24-11-2017)

Πρώτιστο μέλημα κάθε μορφής εξουσίας είναι να εμφανίζεται ως η ικανότερη αφ' ενός να εξασφαλίσει την κοινωνική νομιμοποίηση και αφ' ετέρου να προχωρήσει τους ευρύτερους κυριαρχικούς σχεδιασμούς. Σ' αυτήν ακριβώς την κατεύθυνση κινείται η εναλλαγή στην εξουσία κομματικών σχηματισμών, η ανανέωση των ηγετικών τους ομάδων, η ανέλιξη στην ηγεσία των λεγόμενων άφθαρτων προσώπων, οι συνεργασίες μεταξύ τους, οι «ανίερες» συμμαχίες, και οι «ιστορικοί συμβιβασμοί».

Επανειλημμένα έχουμε τονίσει ότι η αριστερά, κομ-

διακηρύττει πως είναι αδύνατο να παραιτηθεί από κάθε συμβιβασμό, αλλά στο να ξέρει να διατηρεί μέσω όλων αυτών των συμβιβασμών, στο βαθμό που είναι αναπόφευκτοι, την πίστη στις αρχές του, στην τάξη του, στο επαναστατικό του καθήκον, στο έργο του της προετοιμασίας της επανάστασης και της διαπαιδαγώγησης των λαϊκών μαζών για τη νίκη της επανάστασης».

Οι συμβιβασμοί, λοιπόν, παρουσιάζονται «ως αναπόφευκτοι από τις περιστάσεις», ενώ «παραλογισμός» χαρακτηρίζεται η οποιαδήποτε άρνηση εμπλοκής σε κάθε παρόμοια διαδικασία.

Μπορεί, λοιπόν, μέσα από τέτοιες καταστάσεις να υποστηρίζει κάποιος ότι εξυπηρετούνται έστω και στο ελάχιστο απελευθερωτικοί σκοποί ή ότι εντάσσονται σε οιαδήποτε απελευθερωτική διεργασία; Ούτε στο ελάχιστο, τουλάχιστον από αναρχικής σκοπιάς.

Θα ρωτήσει κάποιος αναρχικός ή ακόμα και κάποιος καλοπροαίρετος αντιεξουσιαστής, εμάς γιατί να μας ενδιαφέρουν όλα αυτά; Μήπως δεν είναι αυτονόητο ότι αυτές οι καταστάσεις δεν μπορούν να μας αγγίζουν, ότι είναι αδιανόητο να μας αφορούν; Δικαιολογημένη η απορία, όμως, δυστυχώς η πραγματικότητα πολλές

κυβέρνηση η χώρα».

(Βήμα, 26-11-2017)

*«Με την πολιτική κρίση στη Γερμανία να βαθαίνει, **ο Αλέξης Τσίπρας είχε τηλεφωνική επικοινωνία με τον επικεφαλής των Σοσιαλδημοκρατών, Μάρτιν Σουλτς, ενθαρρύνοντάς τον να επιστρέψει με ισχυρότερη διαπραγματευτική δύναμη στη συζήτηση για σχηματισμό κυβέρνησης** [...] «Η πραγματικά αριστερή και προοδευτική στάση δεν είναι να διατηρείς την καθαρότητα των θέσεών σου αλλά να δίνεις μάχες για εφικτές αλλαγές προς όφελος των πολλών. Αν τώρα μπορείς αυτό να το πετύχεις, είναι ίσως μια ευκαιρία που δεν πρέπει να χαθεί...», φέρεται να του είπε ο Αλέξης Τσίπρας».*

(Εφημερίδα των Συντακτών, 24-11-2017)

Πρώτιστο μέλημα κάθε μορφής εξουσίας είναι να εμφανίζεται ως η ικανότερη αφ' ενός να εξασφαλίσει την κοινωνική νομιμοποίηση και αφ' ετέρου να προχωρήσει τους ευρύτερους κυριαρχικούς σχεδιασμούς. Σ' αυτήν ακριβώς την κατεύθυνση κινείται η εναλλαγή στην εξουσία κομματικών σχηματισμών, η ανανέωση των ηγετικών τους ομάδων, η ανέλιξη στην ηγεσία των λεγόμενων άφθαρτων προσώπων, οι συνεργασίες μεταξύ τους, οι «ανίερες» συμμαχίες, και οι «ιστορικοί συμβιβασμοί».

Επανειλημμένα έχουμε τονίσει ότι η αριστερά, κομμουνιστική ή μη, αποτελεί διαχρονικά, όχι απλά ένα χρήσιμο δεκανίκι της κυριαρχίας, αλλά ένα υπεύθυνο, ισότιμο και αποτελεσματικό εταίρο, με σημαντικές δυνατότητες αφομοίωσης των κοινωνικών αντιδράσεων.

Σύμφωνα με τον Λένιν «*Συμβιβασμός ονομάζεται στην πολιτική η παραίτηση κάποιου από ορισμένες διεκδικήσεις, η παραίτησή του από ένα μέρος των διεκδικήσεών του, σαν αποτέλεσμα συμφωνίας με άλλο κόμμα*» (Γράμμα του Λένιν, δημοσ. στις 19 (6) του Σεπτέμβρη 1917 στην εφημερίδα «Ραμπότσι Πούτ», αρ. φ. 3). Ο Λένιν υποστήριζε, ακόμη, ότι όταν και τα δυο μέρη δεν κερδίζουν τίποτε, ο συμβιβασμός πρέπει να θεωρείται αδύνατος και τότε είναι περιττό να μιλάμε γι' αυτόν.

Πράγματι πολιτική δεν υφίσταται δίχως συμβιβασμούς και συμβιβασμός δεν νοείται εάν δεν επιτυγχάνεται η διευθέτηση κοινών ή αντίθετων συμφερόντων, η

διακηρύττει πως είναι αδύνατο να παραιτηθεί από κάθε συμβιβασμό, αλλά στο να ξέρει να διατηρεί μέσω όλων αυτών των συμβιβασμών, στο βαθμό που είναι αναπόφευκτοι, την πίστη στις αρχές του, στην τάξη του, στο επαναστατικό του καθήκον, στο έργο του της προετοιμασίας της επανάστασης και της διαπαιδαγώγησης των λαϊκών μαζών για τη νίκη της επανάστασης».

Οι συμβιβασμοί, λοιπόν, παρουσιάζονται «ως αναπόφευκτοι από τις περιστάσεις», ενώ «παραλογισμός» χαρακτηρίζεται η οποιαδήποτε άρνηση εμπλοκής σε κάθε παρόμοια διαδικασία.

Πιστός στις λενινιστικές παραδόσεις ο μεγάλος κομμουνιστής ηγέτης Αλέξης Τσίπρας έλεγε στις 30-7-2017 σε συνέντευξη του στο ρ/σ «*Στο Κόκκινο*»:

«*Ξέρετε, οι συμβιβασμοί είναι στοιχείο της πολιτικής πραγματικότητας και στοιχείο και της επαναστατικής τακτικής. Για τους συμβιβασμούς πρώτος μίλησε ο Λένιν στο βιβλίο του "Αριστερισμός, η παιδική ασθένεια του Κομμουνισμού" και αφιέρωσε πολλές σελίδες για να εξηγήσει ότι οι συμβιβασμοί είναι μέρος της επαναστατικής τακτικής. Και μάλιστα, χαρακτηριστικά, λέει σε ένα σημείο ότι όταν ένας ληστής έρχεται και σου ζητάει με το όπλο παρατεταμένο "τα λεφτά σου ή τη ζωή σου" εσύ ως επαναστάτης τί πρέπει να κάνεις; Να του δώσεις τη ζωή σου; Να του δώσεις τα λεφτά σου, ώστε να διεκδικήσεις τη δυνατότητα να ζήσεις για να συνεχίσεις να αγωνίζεσαι. Και αν του δώσεις τα λεφτά σου, αυτός είναι ένας άθλιος*

Μπορεί, λοιπόν, μέσα από τέτοιες καταστάσεις να υποστηρίζει κάποιος ότι εξυπηρετούνται έστω και στο ελάχιστο απελευθερωτικοί σκοποί ή ότι εντάσσονται σε οιαδήποτε απελευθερωτική διεργασία; Ούτε στο ελάχιστο, τουλάχιστον από αναρχικής σκοπιάς.

Θα ρωτήσει κάποιος αναρχικός ή ακόμα και κάποιος καλοπροαίρετος αντιεξουσιαστής, εμάς γιατί να μας ενδιαφέρουν όλα αυτά; Μήπως δεν είναι αυτονόητο ότι αυτές οι καταστάσεις δεν μπορούν να μας αγγίζουν, ότι είναι αδιανόητο να μας αφορούν; Δικαιολογημένη η απορία, όμως, δυστυχώς η πραγματικότητα πολλές φορές συντρίβει και τις μεγαλύτερες βεβαιότητες, όταν μάλιστα οι κινηματικές λογικές, όχι μόνο ταυτίζονται με τις κομματικές λογικές, αλλά εντάσσονται φανερά ή μη σε παιχνίδια εξουσίας με προκάλυμμα συνήθως τον ακτιβισμό και την «ανάγκη» σύνδεσης με τις «μάζες».

Για τη συνένωση όλων των επαναστατικών στοιχείων σε ενιαίο κόμμα, ο Λένιν κατέληξε στο συμπέρασμα ότι έπρεπε να γίνει η αρχή με την έκδοση ενός «*οργάνου του κόμματος που να βγαίνει τακτικά και να βρίσκεται σε στενή σύνδεση με όλες τις τοπικές ομάδες*». Ένα τέτοιο όργανο έγινε η εφημερίδα «Ίσκρα», άμεσος οργανωτής και καθοδηγητής της οποίας ήταν ο Β. Ι. Λένιν, ο οποίος δήλωνε ότι «*Η άρνηση της υποταγής στην καθοδήγηση των κέντρων, ισοδυναμεί με την άρνηση να ανήκει κανείς στο κόμμα, ισοδυναμεί με την καταστροφή του κόμματος...»*.

Ο Λένιν έγραφε μεταξύ άλλων στο ***Ένα βήμα μπρος,***

που δεν πρέπει να χάσει...», φέρεται να του είπε ο Αλέξης Τσίπρας».

(Εφημερίδα των Συντακτών, 24-11-2017)

Πρώτιστο μέλημα κάθε μορφής εξουσίας είναι να εμφανίζεται ως η ικανότερη αφ' ενός να εξασφαλίσει την κοινωνική νομιμοποίηση και αφ' ετέρου να προχωρήσει τους ευρύτερους κυριαρχικούς σχεδιασμούς. Σ' αυτήν ακριβώς την κατεύθυνση κινείται η εναλλαγή στην εξουσία κομματικών σχηματισμών, η ανανέωση των ηγετικών τους ομάδων, η ανέλιξη στην ηγεσία των λεγόμενων άφθαρτων προσώπων, οι συνεργασίες μεταξύ τους, οι «ανίερες» συμμαχίες, και οι «ιστορικοί συμβιβασμοί».

Επανειλημμένα έχουμε τονίσει ότι η αριστερά, κομμουνιστική ή μη, αποτελεί διαχρονικά, όχι απλά ένα χρήσιμο δεκανίκι της κυριαρχίας, αλλά ένα υπεύθυνο, ισότιμο και αποτελεσματικό εταίρο, με σημαντικές δυνατότητες αφομοίωσης των κοινωνικών αντιδράσεων.

Σύμφωνα με τον Λένιν «*Συμβιβασμός ονομάζεται στην πολιτική η παραίτηση κάποιου από ορισμένες διεκδικήσεις, η παραίτησή του από ένα μέρος των διεκδικήσεών του, σαν αποτέλεσμα συμφωνίας με άλλο κόμμα*» (Γράμμα του Λένιν, δημοσ. στις 19 (6) του Σεπτέμβρη 1917 στην εφημερίδα «Ραμπότσι Πούτ», αρ. φ. 3). Ο Λένιν υποστήριζε, ακόμη, ότι όταν και τα δυο μέρη δεν κερδίζουν τίποτε, ο συμβιβασμός πρέπει να θεωρείται αδύνατος και τότε είναι περιττό να μιλάμε γι' αυτόν.

Πράγματι πολιτική δεν υφίσταται δίχως συμβιβασμούς και συμβιβασμός δεν νοείται εάν δεν επιτυγχάνεται η διευθέτηση κοινών ή αντίθετων συμφερόντων, η οποία αφήνει ικανοποιημένες τις εμπλεκόμενες σ' αυτόν πλευρές.

Τα επιχειρήματα που επιστρατεύονται για την δικαιολόγηση της επιλογής ενός συμβιβασμού σε κάθε περίπτωση είναι συνήθως ποικίλα. Ο Λένιν με κατηγορηματικό τρόπο υπερασπιζόμενος τους «αναγκαίους», αλλά και «θεληματικούς συμβιβασμούς, ξεκαθάριζε, ότι «*οι συμβιβασμοί που κάνει ένα μαχόμενο κόμμα συχνά του επιβάλλονται αναπόφευκτα από τις περιστάσεις, και είναι παράλογο να αρνηθείς μια για πάντα "να εισπράξεις κατά δόσεις όσα σου χρωστάνε". Το καθήκον ενός αληθινά επαναστατικού κόμματος συνίσταται όχι στο να διακηρύττει πως είναι αδύνατο να παραιτηθεί από κάθε συμβιβασμό, αλλά στο να ξέρει να διατηρεί μέσω όλων αυτών των συμβιβασμών, στο βαθμό που είναι αναπόφευκτοι, την πίστη στις αρχές του, στην τάξη του, στο επαναστατικό του καθήκον, στο έργο του της προετοιμασίας της επανάστασης και της διαπαιδαγώγησης των λαϊκών μαζών για τη νίκη της επανάστασης*».

Οι συμβιβασμοί, λοιπόν, παρουσιάζονται «ως αναπόφευκτοι από τις περιστάσεις», ενώ «παραλογισμός» χαρακτηρίζεται η οποιαδήποτε άρνηση εμπλοκής σε κάθε παρόμοια διαδικασία.

Πιστός στις λενινιστικές παραδόσεις ο μεγάλος κομμουνιστής ηγέτης Αλέξης Τσίπρας έλεγε στις 30-7-2017 σε συνέντευξη του στο ρ/σ «*Στο Κόκκινο*»:

«*Ξέρετε, οι συμβιβασμοί είναι στοιχείο της πολιτικής πραγματικότητας και στοιχείο και της επαναστατικής τακτικής. Για τους συμβιβασμούς πρώτος μίλησε ο Λένιν στο βιβλίο του "Αριστερισμός, η παιδική ασθένεια του Κομμουνισμού" και αφιέρωσε πολλές σελίδες για να εξηγήσει ότι οι συμβιβασμοί είναι μέρος της επαναστατικής τακτικής. Και μάλιστα, χαρακτηριστικά, λέει σε ένα σημείο ότι όταν ένας ληστής έρχεται και σου ζητάει με το όπλο παρατεταμένο "τα λεφτά σου ή τη ζωή σου" εσύ ως επαναστάτης τί πρέπει να κάνεις; Να του δώσεις τη ζωή σου; Να του δώσεις τα λεφτά σου, ώστε να διεκδικήσεις τη δυνατότητα να ζήσεις για να συνεχίσεις να αγωνίζεσαι. Και αν του δώσεις τα λεφτά σου, αυτός είναι ένας άθλιος συμβιβασμός και γίνεσαι συνένοχος και συνυπεύθυνος με τον ληστή; Τα έλεγε ο Λένιν αυτά, τότε.*»

Οι κάθε λογής συμβιβασμοί, βέβαια, δεν υπάρχει η δυνατότητα να προκύψουν χωρίς την ύπαρξη διαπραγματεύσεων. Στο τραπέζι των διαπραγματεύσεων οδηγούνται όσοι αναγνωρίζουν τα αντίθετα συμφέροντα, αναγνωρίζουν την εξουσία ή την κυριαρχία εκείνων με τους οποίους διαπραγματεύονται, και φυσικά εκβιάζουν ή εκβιάζονται με την στενή ή την ευρύτερη έννοια. Έτσι ο συμβιβασμός ανάμεσα σε εξουσιαστικά ή ευρύτερα κυριαρχικά συμφέροντα δεν αποτελεί παρά την αποθέωση αυτής της ίδιας της ουσίας της κυριαρχίας.

Μπορεί, λοιπόν, μέσα από τέτοιες καταστάσεις να υποστηρίζει κάποιος ότι εξυπηρετούνται έστω και στο ελάχιστο απελευθερωτικοί σκοποί ή ότι εντάσσονται σε οιαδήποτε απελευθερωτική διεργασία; Ούτε στο ελάχιστο, τουλάχιστον από αναρχικής σκοπιάς.

Θα ρωτήσει κάποιος αναρχικός ή ακόμα και κάποιος καλοπροαίρετος αντιεξουσιαστής, εμάς γιατί να μας ενδιαφέρουν όλα αυτά; Μήπως δεν είναι αυτονόητο ότι αυτές οι καταστάσεις δεν μπορούν να μας αγγίζουν, ότι είναι αδιανόητο να μας αφορούν; Δικαιολογημένη η απορία, όμως, δυστυχώς η πραγματικότητα πολλές φορές συντρίβει και τις μεγαλύτερες βεβαιότητες, όταν μάλιστα οι κινηματικές λογικές, όχι μόνο ταυτίζονται με τις κομματικές λογικές, αλλά εντάσσονται φανερά ή μη σε παιχνίδια εξουσίας με προκάλυμμα συνήθως τον ακτιβισμό και την «ανάγκη» σύνδεσης με τις «μάζες».

Για τη συνένωση όλων των επαναστατικών στοιχείων σε ενιαίο κόμμα, ο Λένιν κατέληξε στο συμπέρασμα ότι έπρεπε να γίνει η αρχή με την έκδοση ενός «*οργάνου του κόμματος που να βγαίνει τακτικά και να βρίσκεται σε στενή σύνδεση με όλες τις τοπικές ομάδες*». Ένα τέτοιο όργανο έγινε η εφημερίδα «Ίσκρα», άμεσος οργανωτής και καθοδηγητής της οποίας ήταν ο Β. Ι. Λένιν, ο οποίος δήλωνε ότι «*Η άρνηση της υποταγής στην καθοδήγηση των κέντρων, ισοδυναμεί με την άρνηση να ανήκει κανείς στο κόμμα, ισοδυναμεί με την καταστροφή του κόμματος...*».

Ο Λένιν έγραφε μεταξύ άλλων στο ***Ένα βήμα μπρος, δύο βήματα πίσω, Η κρίση μέσα στο Κόμμα μας***: «*«Για πρώτη φορά κατορθώσαμε να απαλλαγούμε από τις παραδόσεις της χαλαρότητας του ομίλου και από τον επαναστατικό μικροαστισμό, **να συγκεντρώσουμε δεκάδες από τις πιο διαφορετικές ομάδες, που συχνά ήταν άσπονδοι εχθροί μεταξύ τους**, που συνδέονταν αποκλειστικά με την δύναμη της ιδέας **και ήταν έτοιμες (κατ' αρχήν έτοιμες) να θυσιάσουν κάθε ιδιομορφία της ομάδας και κάθε αυτοτέλεια της ομάδας προς***

συνέχεια στη σελ. 4

συνέχεια από τη σελ. 2

Η ΒΡΑΒΕΥΣΗ ΤΣΙΠΡΑ, ΤΑ ΓΑΛΛΙΚΑ ΣΑΛΟΝΙΑ, ΚΑΙ Η ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ ΣΤΗΝ ΓΕΡΜΑΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ «ΚΡΙΣΗ»...

«Γυψ κόρακα εγγυάται». Η παροιμία αυτή αναφέρεται στις περιπτώσεις που ένας απατεώνας δίνει καλές συστάσεις για έναν άλλο απατεώνα.

Με το Βραβείο Πολιτικού Σθένους (***Prix du Courage politique***) η γαλλική επιθεώρηση ***Politique Internationale*** τίμησε προσφάτως στο Παρίσι τον πρωθυπουργό Αλέξη Τσίπρα, ενώ επίσης τιμήθηκε – και μάλιστα την ίδια μέρα– με το ***Βραβείο Δέσμευσης στο Ευρωπαϊκό Ιδεώδες*** από τον δικηγορικό Σύλλογο Παρισίων. Στην αρχή πιστέψαμε ότι πρόκειται για κάποια γαλλική επιθεώρηση όπως ας πούμε του Σεφερλή ή τέλος πάντως κάτι τέτοιο. Αμ, δε. Ερευνήσαμε, όπως συνήθως, ψάξαμε, ιδρώσαμε και στο τέλος μάθαμε πως έχει το πράμα.

«Άσπρο κώλο που 'χει η νύφη, να 'χαμε και εμείς οι γύφτοι».

Ποιά είναι η νύφη και ποιοί οι γύφτοι; Χωρίς να έχουμε την παραμικρή ρατσιστική πρόθεση θα εξηγηθούμε εν τω άμα και το θάμα...

Μετά την βράβευση στις Βρυξέλλες του Γιώργου Παπανδρέου, για την ηγετική του προσφορά, μια βράβευση αναπάντεχη μεν, αλλά παγκόσμιας σημασίας, που προβάλαμε όσο λίγοι, για να μην ξεχνιόμαστε, ο ζηλόφθονος αυτός Τσίπρας φίλησε ακόμα και κατουρημένες ποδιές για να πάρει και αυτός ένα βραβείο και βεβαίως βεβαίως ακόμα καλύτερο. Να μην δει να προκόψει ο Γιωργάκης, εκεί, να του βγει από πάνω...

Απονέμοντας το βραβείο ***Πολιτικού***

τόνισε ο σεμνός και ταπεινός αριστερός πρωθυπουργός μας και συνέχισε:

«Το σθένος το δικό μας είναι το σθένος που επέδειξε όλα αυτά τα χρόνια ο ελληνικός λαός *μέσα σε πολύ δύσκολες συνθήκες.* ***Προσηλωμένοι πάντοτε στο σχέδιό μας και σε αυτό που πιστεύαμε ως το σωστό για τη μεγάλη πλειοψηφία, καταφέραμε να αντισταθούμε στις «σειρήνες» και να οδηγήσουμε σιγά σιγά το σκάφος που λέγεται Ελλάδα, αλλά και το σκάφος που λέγεται Ευρώπη σε πιο ήρεμα νερά»***. Δηλαδή, «Ο κώλος του ξεβράκωτος και η σκούφια του με φιόρα». Έσωσε την Ελλάδα, έσωσε την Ευρώπη, αντιστάθηκε στις «Σειρήνες», παίρνει βραβείο πολιτικού σθένους, και τώρα ποιος σε πιο ήρεμα νερά... Λέγε λέγε θα το πιστέψουμε και εμείς στο τέλος...

Να μην χαθεί η ευκαιρία σχηματισμού κυβέρνησης φέρεται να ζήτησε ο πολυβραβευμένος πρωθυπουργός μας από τον Μάρτιν Σουλτς, κατά τη διάρκεια τηλεφωνικής επικοινωνίας, που είχαν οι δυο τρισμέγιστοι πολιτικοί άνδρες, καθώς ο πολυχρονεμένος μας ηγέτης αναχωρούσε από το Παρίσι για τις Βρυξέλλες. Ο επικεφαλής του SPD τον ενημέρωσε, καθώς όφειλε για την κατάσταση, που έχει δημιουργηθεί, μετά την «κατάρρευση» συνομιλιών για σχηματισμό κυβέρνησης μεταξύ CDU, FDP, και Οικολόγων.

Σύμφωνα, μάλιστα, με κυβερνητικές πηγές, ο Αλέξης Τσίπρας, αφού εξέφρασε

ΣΤΗΝ ΝΟΤΙΟΑΝΑΤΟΛΙΚΗ ΜΕΣΟΓΕΙΟ «ΑΣΚΟΥΝΤΑΙ ΒΡΙΖΟΝΤΑΣ ΞΕΝΟΙ ΣΤΡΑΤΙΩΤΕΣ»...

Ολοκληρώθηκε στις 25 Νοεμβρίου κοινή στρατιωτική άσκηση («ΝΗΡΗΙΣ 2017») με συμμετοχή μονάδων του ελλαδικού κράτους, του ΝΑΤΟ και του Ισραήλ, στην ευρύτερη θαλάσσια περιοχή της Κρήτης. Η άσκηση, σύμφωνα με σχετική ανακοίνωση του υπουργείου εθνικής άμυνας, σχεδιάσθηκε από το Πολεμικό Ναυτικό (ΠΝ) προς «***εξάσκηση σε διαδικασίες τόσο επί των κλασικών μορφών πολέμου όσο και επί των σύγχρονων μορφών απειλών, σε θέματα θαλάσσιας ασφαλείας και σε επιχειρήσεις εκκένωσης περιοχής άμαχου πληθυσμού, προσομοιάζοντας ένα ρεαλιστικό περιβάλλον εκπαίδευσης και απειλών***». Μέρος της άσκησης, όμως, αφορούσε και την προστασία ενεργειακών οδών και υποδομών, ενώ το βασικό σενάριο προέβλεπε «***αντιμετώπιση θρησκευτικής τρομοκρατικής οργάνωσης που προσπαθεί να προμηθευτεί και όπλα μαζικής καταστροφής***». Την άσκηση παρακολούθησαν η πρέσβειρα της Βρετανίας, στρατιωτικοί ακόλουθοι της Βρετανίας, Ισραήλ και Ιταλίας και παρατηρητές από την Αίγυπτο.

Στην άσκηση, επίσης, μετείχαν και μονάδες μιας επιπλέον ΝΑΤΟικής αρμάδας, της SNMCMG-2, πλοία από Βρετανία, Ιταλία, Ελλάδα, Τουρκία και Βουλγαρία, όπως και μονάδες του ΠΝ του Ισραήλ. «Μια σημαντική συγκέντρωση δυνάμεων», όπως αναφέρουν αρμόδιοι αξιωματικοί στο ΓΕΝ. Φυσικά, «χωριό που φαίνεται κολαούζο δεν θέλει». Σημειωτέον ότι, σύμφωνα με διπλωματικές, αλλά και στρατιωτικές ισραηλινές αναφορές, η κατάσταση στο Λίβανο χαρακτηρίζεται

Με το Βραβείο Πολιτικού Σθένους (***Prix du Courage politique***) η γαλλική επιθεώρηση ***Politique Internationale*** τίμησε προσφάτως στο Παρίσι τον πρωθυπουργό Αλέξη Τσίπρα, ενώ επίσης τιμήθηκε – και μάλιστα την ίδια μέρα– με το ***Βραβείο Δέσμευσης στο Ευρωπαϊκό Ιδεώδες*** από τον δικηγορικό Σύλλογο Παρισίων. Στην αρχή πιστέψαμε ότι πρόκειται για κάποια γαλλική επιθεώρηση όπως ας πούμε του Σεφερλή ή τέλος πάντως κάτι τέτοιο. Αμ, δε. Ερευνήσαμε, όπως συνήθως, ψάξαμε, ιδρώσαμε και στο τέλος μάθαμε πως έχει το πράμα.

«Άσπρο κώλο που 'χει η νύφη, να 'χαμε και εμείς οι γύφτοι».

Ποιά είναι η νύφη και ποιοι οι γύφτοι; Χωρίς να έχουμε την παραμικρή ρατσιστική πρόθεση θα εξηγηθούμε εν τω άμα και το θάμα...

Μετά την βράβευση στις Βρυξέλλες του Γιώργου Παπανδρέου, για την ηγετική του προσφορά, μια βράβευση αναπάντεχη μεν, αλλά παγκόσμιας σημασίας, που προβάλαμε όσο λίγοι, για να μην ξεχνιόμαστε, ο ζηλόφθονος αυτός Τσίπρας φίλησε ακόμα και κατουρημένες ποδιές για να πάρει και αυτός ένα βραβείο και βεβαίως βεβαίως ακόμα καλύτερο. Να μην δει να προκόψει ο Γιωργάκης, εκεί, να του βγει από πάνω...

Απονέμοντας το βραβείο ***Πολιτικού Σθένους*** στον πρωθυπουργό, ο Πατρίκ Βάσμαν διευθυντής της «***Politique Internationale***» υπογράμμισε ότι ο Αλέξης Τσίπρας είχε το κουράγιο (!!!) να πάρει αποφάσεις προς όφελος της Ελλάδας και της Ευρώπης. Εξωγήινο; Ε, βέβαια, τόσο κουράγιο και να μην πάρει ούτε ένα βραβείο;;;

«Σ' αυτόν τον τόπο τον στραβό, άλλος δεν ήταν και ήρθα εγώ»...

Ο Πατρίκ τον χαρακτήρισε, επίσης, ***άνδρα με πεποιθήσεις και θάρρος***, και σημείωσε ότι λίγοι άνδρες κατάφεραν να γίνει η ριζοσπαστική Αριστερά η πιο ισχυρή πολιτική δύναμη στην Ελλάδα. «***Χρειαζόταν μεγάλο κουράγιο να πάει κόντρα στην τρόικα και στους υποστηρικτές της λιτότητας***», ανέφερε χαρακτηριστικά. Ακόμα και ο Τσίπρας στα λόγια αυτά με

τόνισε ο σεμνός και ταπεινός αριστερός πρωθυπουργός μας και συνέχισε:

«***Το σθένος το δικό μας είναι το σθένος που επέδειξε όλα αυτά τα χρόνια ο ελληνικός λαός*** *μέσα σε πολύ δύσκολες συνθήκες.* ***Προσηλωμένοι πάντοτε στο σχέδιό μας και σε αυτό που πιστεύαμε ως το σωστό για τη μεγάλη πλειοψηφία, καταφέραμε να αντισταθούμε στις «σειρήνες» και να οδηγήσουμε σιγά σιγά το σκάφος που λέγεται Ελλάδα, αλλά και το σκάφος που λέγεται Ευρώπη σε πιο ήρεμα νερά***». Δηλαδή, «Ο κώλος του ξεβράκωτος και η σκούφια του με φιόρα». Έσωσε την Ελλάδα, έσωσε την Ευρώπη, αντιστάθηκε στις «Σειρήνες», παίρνει βραβείο πολιτικού σθένους, και τώρα ποιος Κυριάκος να τον πιάσει...

«Αποφύγαμε την άτακτη ή την οργανωμένη χρεοκοπία, τα σχέδια ορισμένων ακραίων κύκλων για έξοδο της Ελλάδας από το ευρώ, σταθήκαμε όρθιοι και συνεχίζουμε να δίνουμε τη μάχη. Η οικονομία ανακάμπτει με σχετικά γρήγορους ρυθμούς, με ρυθμό ανάπτυξης μέσα στο 2017 κοντά στο 2%, για τρίτη συνεχόμενη χρονιά καταγράφεται δημοσιονομική υπεραπόδοση που μας δίνει την δυνατότητα να ενισχύσουμε αυτούς που έχουν πραγματικά ανάγκη, η ανεργία αποκλιμακώνεται, έχει πέσει πάνω από έξι μονάδες».

Ρε, λες να την έχει ψωνίσει στ' αλήθεια, να τα έχει πιστέψει όλα αυτά, να νομίζει πλέον ότι είναι ο Ναπολέων Βοναπάρτης; Αυτή η «προσήλωση» στο σχέδιό «τους» σε πιο ήρεμα νερά... Λέγε λέγε θα το πιστέψουμε και εμείς στο τέλος...

Να μην χαθεί η ευκαιρία σχηματισμού κυβέρνησης φέρεται να ζήτησε ο πολυβραβευμένος πρωθυπουργός μας από τον Μάρτιν Σουλτς, κατά τη διάρκεια τηλεφωνικής επικοινωνίας, που είχαν οι δυο τρισμέγιστοι πολιτικοί άνδρες, καθώς ο πολυχρονεμένος μας ηγέτης αναχωρούσε από το Παρίσι για τις Βρυξέλλες. Ο επικεφαλής του SPD τον ενημέρωσε, καθώς όφειλε για την κατάσταση, που έχει δημιουργηθεί, μετά την «κατάρρευση» συνομιλιών για σχηματισμό κυβέρνησης μεταξύ CDU, FDP, και Οικολόγων.

Σύμφωνα, μάλιστα, με κυβερνητικές πηγές, ο Αλέξης Τσίπρας, αφού εξέφρασε την ανησυχία του για την πιθανότητα παρατεταμένης πολιτικής αβεβαιότητας στη Γερμανία, εν όψει μάλιστα «κρίσιμων» αποφάσεων για το μέλλον της ΕΕ και για αλλαγές στην ευρωζώνη, ενθάρρυνε φωτίζοντας με την πολιτική του σοφία τον επικεφαλής του SPD, ώστε να επιστρέψει με ισχυρότερη διαπραγματευτική δύναμη στη συζήτηση για σχηματισμό κυβέρνησης. Το ίδιο θέλει και η Μέρκελ και ο Σόιμπλε και οι «σκληροί νεοφιλελεύθεροι κύκλοι»; Άντε να χαθείτε μικρόψυχοι, άσχετοι από τους διεθνείς συσχετισμούς, πάρτε τώρα το μάθημά σας και βουλιάξτε στον μικρόκοσμό σας...

«Η πραγματικά αριστερή και προοδευτική στάση δεν είναι να διατηρείς την καθαρότητα των θέσεων σου, αλλά να

άσκηση, σύμφωνα με σχετική ανακοίνωση του υπουργείου εθνικής άμυνας, σχεδιάσθηκε από το Πολεμικό Ναυτικό (ΠΝ) προς «***εξάσκηση σε διαδικασίες τόσο επί των κλασικών μορφών πολέμου όσο και επί των σύγχρονων μορφών απειλών, σε θέματα θαλάσσιας ασφαλείας και σε επιχειρήσεις εκκένωσης περιοχής άμαχου πληθυσμού, προσομοιάζοντας ένα ρεαλιστικό περιβάλλον εκπαίδευσης και απειλών***». Μέρος της άσκησης, όμως, αφορούσε και την προστασία ενεργειακών οδών και υποδομών, ενώ το βασικό σενάριο προέβλεπε «***αντιμετώπιση θρησκευτικής τρομοκρατικής οργάνωσης που προσπαθεί να προμηθευτεί και όπλα μαζικής καταστροφής***». Την άσκηση παρακολούθησαν η πρέσβειρα της Βρετανίας, στρατιωτικοί ακόλουθοι της Βρετανίας, Ισραήλ και Ιταλίας και παρατηρητές από την Αίγυπτο.

Στην άσκηση, επίσης, μετείχαν και μονάδες μιας επιπλέον ΝΑΤΟικής αρμάδας, της SNMCMG-2, πλοία από Βρετανία, Ιταλία, Ελλάδα, Τουρκία και Βουλγαρία, όπως και μονάδες του ΠΝ του Ισραήλ. «Μια σημαντική συγκέντρωση δυνάμεων», όπως αναφέρουν αρμόδιοι αξιωματικοί στο ΓΕΝ. Φυσικά, «χωριό που φαίνεται κολαούζο δεν θέλει». Σημειωτέον ότι, σύμφωνα με διπλωματικές, αλλά και στρατιωτικές ισραηλινές αναφορές, η κατάσταση στο Λίβανο χαρακτηρίζεται «πολύ επικίνδυνη», εξαιτίας της παρέμβασης του Ιράν και της Χεζμπολάχ, ενώ το ισραηλινό κράτος αυτή τη φορά απειλεί ευθέως με αποστολή στρατευμάτων. Ενδεικτικό είναι ακόμη το γεγονός, ότι ο υπουργός άμυνας του Ισραήλ, Αβ. Λίμπερμαν, σε επίσημη επίσκεψή του πρόσφατα στην Αθήνα, ευχαρίστησε δημόσια το ελλαδικό κράτος για τη συμμετοχή του (με πολεμικό πλοίο) στη ναυτική δύναμη «Unifil», που, στο όνομα απαγόρευσης επανεξοπλισμού της «Χεζμπολάχ», εκτελεί περιπολίες στο θαλάσσιο και εναέριο χώρο έξω από τα χωρικά ύδατα του Λιβάνου. Και οι πολυεθνικές ασκήσεις στην περιοχή της νοτιοανατολικής Μεσογείου δεν έχουν τέλος, καθώς επίκειται άσκηση της ελληνικής Πολεμικής Αεροπορίας

'χαμε και εμείς οι γύφτοι».

Ποιά είναι η νύφη και ποιοί οι γύφτοι; Χωρίς να έχουμε την παραμικρή ρατσιστική πρόθεση θα εξηγηθούμε εν τω άμα και το θάμα...

Μετά την βράβευση στις Βρυξέλλες του Γιώργου Παπανδρέου, για την ηγετική του προσφορά, μια βράβευση αναπάντεχη μεν, αλλά παγκόσμιας σημασίας, που προβάλαμε όσο λίγοι, για να μην ξεχνιόμαστε, ο ζηλόφθονος αυτός Τσίπρας φίλησε ακόμα και κατουρημένες ποδιές για να πάρει και αυτός ένα βραβείο και βεβαίως βεβαίως ακόμα καλύτερο. Να μην δει να προκόψει ο Γιωργάκης, εκεί, να του βγει από πάνω...

Απονέμοντας το βραβείο ***Πολιτικού Σθένους*** στον πρωθυπουργό, ο Πατρίκ Βάσμαν διευθυντής της «***Politique Internationale***» υπογράμμισε ότι ο Αλέξης Τσίπρας είχε το κουράγιο (!!!) να πάρει αποφάσεις προς όφελος της Ελλάδας και της Ευρώπης. Εξωγήινο; Ε, βέβαια, τόσο κουράγιο και να μην πάρει ούτε ένα βραβείο;;;

«Σ' αυτόν τον τόπο τον στραβό, άλλος δεν ήταν και ήρθα εγώ»...

Ο Πατρίκ τον χαρακτήρισε, επίσης, ***άνδρα με πεποιθήσεις και θάρρος***, και σημείωσε ότι λίγοι άνδρες κατάφεραν να γίνει η ριζοσπαστική Αριστερά η πιο ισχυρή πολιτική δύναμη στην Ελλάδα. «***Χρειαζόταν μεγάλο κουράγιο να πάει κόντρα στην τρόικα και στους υποστηρικτές της λιτότητας»,*** ανέφερε χαρακτηριστικά. Ακόμα και ο Τσίπρας στα λόγια αυτά με κόπο κρατήθηκε να μην περιέλθει σε μια κατάσταση νευρικού γέλωτα και αποφάσισε να βγάλει έναν λόγο προετοιμασμένο κατάλληλα για την περίσταστη.

«Στον πόρδο μη θαρρεύεσαι και χέσεις το βρακί σου»

«Είναι μια μεγάλη τιμή, επιτρέψτε μου να πω, ότι αυτό το βραβείο ανήκει όχι σε μένα αλλά στον ελληνικό λαό, και εγώ το παραλαμβάνω σήμερα στο όνομά του», τόνισε ο σεμνός και ταπεινός αριστερός πρωθυπουργός μας και συνέχισε:

*«**Το σθένος το δικό μας είναι το σθένος που επέδειξε όλα αυτά τα χρόνια ο ελληνικός λαός** μέσα σε πολύ δύσκολες συνθήκες. **Προσηλωμένοι πάντοτε στο σχέδιό μας και σε αυτό που πιστεύαμε ως το σωστό για τη μεγάλη πλειοψηφία, καταφέραμε να αντισταθούμε στις «σειρήνες» και να οδηγήσουμε σιγά σιγά το σκάφος που λέγεται Ελλάδα, αλλά και το σκάφος που λέγεται Ευρώπη σε πιο ήρεμα νερά»***. Δηλαδή, «Ο κώλος του ξεβράκωτος και η σκούφια του με φιόρα». Έσωσε την Ελλάδα, έσωσε την Ευρώπη, αντιστάθηκε στις «Σειρήνες», παίρνει βραβείο πολιτικού σθένους, και τώρα ποιος Κυριάκος να τον πιάσει...

«Αποφύγαμε την άτακτη ή την οργανωμένη χρεοκοπία, τα σχέδια ορισμένων ακραίων κύκλων για έξοδο της Ελλάδας από το ευρώ, σταθήκαμε όρθιοι και συνεχίζουμε να δίνουμε τη μάχη. Η οικονομία ανακάμπτει με σχετικά γρήγορους ρυθμούς, με ρυθμό ανάπτυξης μέσα στο 2017 κοντά στο 2%, για τρίτη συνεχόμενη χρονιά καταγράφεται δημοσιονομική υπεραπόδοση που μας δίνει την δυνατότητα να ενισχύσουμε αυτούς που έχουν πραγματικά ανάγκη, η ανεργία αποκλιμακώνεται, έχει πέσει πάνω από έξι μονάδες».

Ρε, λες να την έχει ψωνίσει στ' αλήθεια, να τα έχει πιστέψει όλα αυτά, να νομίζει πλέον ότι είναι ο Ναπολέων Βοναπάρτης; Αυτή η «προσήλωση» στο σχέδιό «τους» μας ανησυχεί «λιγάκι», αλλά εδώ θα κολλήσουμε τώρα...

«Δώσανε θάρρος στον Αλή, κι έβγαλ' ο κώλος του μαλλί»... *Τουρκική παροιμία*

Η γερμανική πολιτική «κρίση» δεν άφησε φυσικά αδιάφορο τον βραβευμένο αριστερό πρωθυπουργό Τσίπρα, αφού δεν υπάρχει περίπτωση να αφήσει αβοήθητο ποτέ ξανά το σκάφος που λέγεται Ευρώπη, από την στιγμή, που το οδήγησε σε πιο ήρεμα νερά... Λέγε λέγε θα το πιστέψουμε και εμείς στο τέλος...

Να μην χαθεί η ευκαιρία σχηματισμού κυβέρνησης φέρεται να ζήτησε ο πολυβραβευμένος πρωθυπουργός μας από τον Μάρτιν Σουλτς, κατά τη διάρκεια τηλεφωνικής επικοινωνίας, που είχαν οι δυο τρισμέγιστοι πολιτικοί άνδρες, καθώς ο πολυχρονεμένος μας ηγέτης αναχωρούσε από το Παρίσι για τις Βρυξέλλες. Ο επικεφαλής του SPD τον ενημέρωσε, καθώς όφειλε για την κατάσταση, που έχει δημιουργηθεί, μετά την «κατάρρευση» συνομιλιών για σχηματισμό κυβέρνησης μεταξύ CDU, FDP, και Οικολόγων.

Σύμφωνα, μάλιστα, με κυβερνητικές πηγές, ο Αλέξης Τσίπρας, αφού εξέφρασε την ανησυχία του για την πιθανότητα παρατεταμένης πολιτικής αβεβαιότητας στη Γερμανία, εν όψει μάλιστα «κρίσιμων» αποφάσεων για το μέλλον της ΕΕ και για αλλαγές στην ευρωζώνη, ενθάρρυνε φωτίζοντας με την πολιτική του σοφία τον επικεφαλής του SPD, ώστε να επιστρέψει με ισχυρότερη διαπραγματευτική δύναμη στη συζήτηση για σχηματισμό κυβέρνησης. Το ίδιο θέλει και η Μέρκελ και ο Σόιμπλε και οι «σκληροί νεοφιλελεύθεροι κύκλοι»; Άντε να χαθείτε μικρόψυχοι, άσχετοι από τους διεθνείς συσχετισμούς, πάρτε τώρα το μάθημά σας και βουλιάξτε στον μικρόκοσμό σας...

«Η πραγματικά αριστερή και προοδευτική στάση δεν είναι να διατηρείς την καθαρότητα των θέσεών σου, αλλά να δίνεις μάχες για εφικτές αλλαγές προς όφελος των πολλών. Αν τώρα μπορείς αυτό να το πετύχεις, είναι ίσως μια ευκαιρία που δεν πρέπει να χαθεί», φέρεται να είπε στον κ. Σουλτς ο πρωθυπουργός.

Άντε και «αύριο» και στα δικά μας. Κάτι «ψήνεται» από τώρα ή μήπως έχουμε παραισθήσεις από τις πολλές πολιτικές βραβεύσεις;;;

που προσπαθεί να προμηθευτεί και όπλα μαζικής καταστροφής». Την άσκηση παρακολούθησαν η πρέσβειρα της Βρετανίας, στρατιωτικοί ακόλουθοι της Βρετανίας, Ισραήλ και Ιταλίας και παρατηρητές από την Αίγυπτο.

Στην άσκηση, επίσης, μετείχαν και μονάδες μιας επιπλέον ΝΑΤΟικής αρμάδας, της SNMCMG-2, πλοία από Βρετανία, Ιταλία, Ελλάδα, Τουρκία και Βουλγαρία, όπως και μονάδες του ΠΝ του Ισραήλ. «Μια σημαντική συγκέντρωση δυνάμεων», όπως αναφέρουν αρμόδιοι αξιωματικοί στο ΓΕΝ. Φυσικά, «χωριό που φαίνεται κολαούζο δεν θέλει». Σημειωτέον ότι, σύμφωνα με διπλωματικές, αλλά και στρατιωτικές ισραηλινές αναφορές, η κατάσταση στο Λίβανο χαρακτηρίζεται «πολύ επικίνδυνη», εξαιτίας της παρέμβασης του Ιράν και της Χεζμπολάχ, ενώ το ισραηλινό κράτος αυτή τη φορά απειλεί ευθέως με αποστολή στρατευμάτων. Ενδεικτικό είναι ακόμη το γεγονός, ότι ο υπουργός άμυνας του Ισραήλ, Αβ. Λίμπερμαν, σε επίσημη επίσκεψή του πρόσφατα στην Αθήνα, ευχαρίστησε δημόσια το ελλαδικό κράτος για τη συμμετοχή του (με πολεμικό πλοίο) στη ναυτική δύναμη «Unifil», που, στο όνομα απαγόρευσης επανεξοπλισμού της «Χεζμπολάχ», εκτελεί περιπολίες στο θαλάσσιο και εναέριο χώρο έξω από τα χωρικά ύδατα του Λιβάνου. Και οι πολυεθνικές ασκήσεις στην περιοχή της νοτιοανατολικής Μεσογείου δεν έχουν τέλος, καθώς επίκειται άσκηση της ελληνικής Πολεμικής Αεροπορίας «Ηνίοχος», όπου καλείται να συμμετάσχει για εκπαίδευση η ισραηλινή Πολεμική Αεροπορία (ΠΑ), αλλά και η «Blue Flag», που διοργανώνει η ισραηλινή ΠΑ και στην οποία συμμετέχει, με αεροσκάφη, πιλότους και τεχνικούς, η ελληνική ΠΑ.

Επίσης, πρόσφατα, με την NAVTEX 1165/17, η Τουρκία δέσμευσε για το διήμερο 14-15 Νοεμβρίου για άσκηση και μάλιστα με πραγματικά πυρά μεγά-

συνέχεια από τη σελ. 3

***όφελος του μεγάλου συνόλου, που για πρώτη φορά δημιουργήσαμε στην πράξη: του κόμματος.** Στην πολιτική όμως οι θυσίες δεν χαρίζονται, αλλά αποσπώνται με μάχη. Η μάχη για την διάλυση των οργανώσεων ήταν πολύ σκληρή».*

Φυσικά όταν συγκροτούνται καθοδηγητικά κέντρα, η αποτελεσματικότητά τους έγκειται στην δυνατότητα υποταγής σ' αυτά, καθώς σε αντίθετη περίπτωση η αμφισβήτησή τους εγκυμονεί εύλογους κινδύνους και όπως υποστήριζε ο Λένιν «*Η άρνηση της υποταγής στην καθοδήγηση των κέντρων, ισοδυναμεί με την άρνηση να ανήκει κανείς στο κόμμα, ισοδυναμεί με την καταστροφή του κόμματος...*».

Μα θα απορήσει και πάλι κάποιος καλοπροαίρετος, είναι δυνατόν κινηματικά να μπαίνουν από το παράθυρο παρόμοιες λογικές καθοδηγητικών κέντρων, είτε σε συνελεύσεις είτε σε εγχειρήματα αντιπληροφόρησης, είτε σε διαδικασίες υπεράσπισης πολιτικών κρατουμένων;

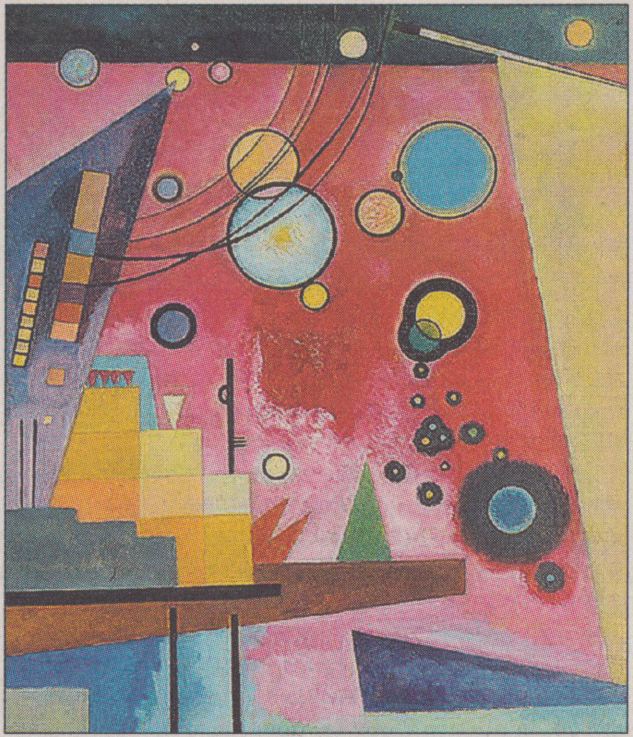
Είναι δυνατόν στους κινηματικούς χώρους να διεισδύουν σε τέτοιο βαθμό εξουσιαστικές λογικές; Μήπως όλα αυτά δεν αποτελούν παρά αποκυήματα μιας νοσηρής συνομωσιολογίας και τίποτα παραπάνω; Πως είναι δυνατόν να πριμοδοτείται μια εξουσιαστική κλίκα ή εκδοχή και από ποιους μηχανισμούς, αφού δίχως άλλο, τουλάχιστον, οι αρχές των αναρχικών σ' αυτά τα ζητήματα είναι ξεκάθαρες;

Η περίπτωση του δημοψηφίσματος του Ιουλίου του 2015 παραμένει ιδιαίτερα διδακτική. Άλλωστε, οι συνέπειες, της όποιας στάσης επιλέχθηκε τότε, επιδρούν ακόμη με τον πλέον έντονο τρόπο στον ευρύτερο κοινωνικό χώρο και απ' ότι φαίνεται οι δυνατότητες απεγκλωβισμού όσων παγιδεύτηκαν για την ώρα παραμένουν ισχνές. Το χειρότερο, όμως, είναι το γεγονός ότι τα μαύρα σύννεφα στον κοινωνικό ορίζοντα αντί να αραιώνουν πυκνώνουν, καθώς αποδεικνύεται ότι η συγκεκριμένη μορφή διαχείρισης της εξουσίας γνωρίζει να χειρίζεται τους κινηματικούς πόρους, να αναγνωρίζει, αλλά και να διευθετεί τις κινηματικές «διαφορές» αλλά και τις ανάλογες αρμοδιότητες.

Βέβαια, ματαιοπονούν όσοι σκίζονται να πείσουν για την μεγαλύτερη επικινδυνότητα της διάδοχης διαχείρισης, η οποία αργά ή γρήγορα θα επιβληθεί.

Το κράτος έχει συνέχεια. Και ο νοών νοείτω...

Συσπείρωση Αναρχικών

λη περιοχή νοτίως της Λάρνακας, εντός του FIR Λευκωσίας και σε περιοχή που εμπίπτει στην λεγόμενη κυπριακή περιοχή Ευθύνης για Έρευνα και Διάσωση (SRR), αλλά και στην περιοχή που η Κυπριακή Δημοκρατία θεωρεί ότι έχει την αποκλειστική ευθύνη για την έκδοση NAVTEX.

Την ίδια στιγμή ο άξονας Ρωσίας, Τουρκίας, Ιράν, ενισχύεται, όπως διαφάνηκε και στην σύνοδο κορυφής που πραγματοποιήθηκε στις 22 Νοεμβρίου στο ρωσικό θέρετρο Σότσι, όπου συζητήθηκαν μεταξύ άλλων οι όροι της «λήξης» του συριακού πολέμου και φυσικά το κουρδικό ζήτημα. Πρόσφατα, άλλωστε, ο τούρκος υπουργός Εξωτερικών Μεβλούτ Τσαβούσογλου ανέφερε, σε ομιλία του, πως οι

ας κα. Η υποκρισία σ' όλο της το μεγαλείο. Ο γενικός γραμματέας του ΟΗΕ Αντόνιο Γκουτέρες δήλωσε «σοκαρισμένος», ο πρόεδρος της Αφρικανικής Ένωσης, Άλφα Κοντέ, «εξοργισμένος», η Ευρωπαϊκή Ένωση «αποτροπιασμένη» και η ευαίσθητη σε ζητήματα ανθρωπίνων δικαιωμάτων Γαλλία ζήτησε την έκτακτη σύγκληση του Συμβουλίου Ασφαλείας του ΟΗΕ. «Οι αιχμαλωσίες, η βία, τα βασανιστήρια, οι βιασμοί είναι κοινή πρακτική στη Λιβύη και για τα σκλαβοπάζαρα μιλάμε εδώ και καιρό», σημειώνει ο Αλιούν Τινέ, διευθυντής για τη δυτική Αφρική της Διεθνούς Αμνηστίας, με έδρα το Ντακάρ. Σύμφωνα με σχετική έρευνα του 2016, περισσότεροι από 40 εκατομμύρια άνθρωποι σε όλο τον

με τον αριθμό τους να ανέρχεται στα 29 εκατομμύρια. Ένα στα τέσσερα θύματα της σύγχρονης σκλαβιάς είναι παιδί, δηλαδή περίπου 10 εκατομμύρια. Περίπου 15,4 εκατομμύρια άνθρωποι παντρεύονται παρά τη θέλησή τους. Περισσότεροι από το ένα τρίτο είναι κάτω των 18 ετών και σχεδόν όλοι γυναίκες. Πρόκειται για μια μορφή σκλαβιάς ιδιαίτερα διαδεδομένης στην Αφρική και την Ασία. Εξάλλου οι γυναίκες αποτελούν το 99% των θυμάτων, που ωθούνται στην πορνεία.

Τα πολιτισμένα κράτη και οι επιφανείς εκπρόσωποί τους, που χύνουν κροκοδείλια δάκρυα και αυτά όχι με μεγάλη συχνότητα, μήπως αγνοούν ότι η σύγχρονη σκλαβιά αποφέρει κέρδη εκατοντάδων

Θυμούνται και προχωρούν ως άξιοι συνεχιστές των προπατόρων τους. Γνωρίζουν πολύ καλά την πραγματικότητα, όταν εξυμνούν τα «καλά» της παγκοσμιοποίησης, της «εύκολης πρόσβασης» στα «εκπληκτικά επιτεύγματα» του σύγχρονου πολιτισμού για όλους ή «σχεδόν» για όλους. Γιατί υπάρχουν και τα «υπόλοιπα» του ανθρώπινου είδους, που η μοίρα τους θεωρείται δεδομένη, που θεωρούνται καταδικασμένοι να λιώνουν, να αργοπεθαίνουν στις «γαλέρες» των «ουμανιστών», που φροντίζουν για το καλό της ανθρωπότητας γυαλίζοντας με χαρά τις αλυσίδες των σύγχρονων σκλάβων...

Είναι οι ίδιοι, που ενώ μιλούν για «έγκλημα κατά της ανθρωπότητας»,

η αποτελεσματικότητά τους έγκειται στην δυνατότητα υποταγής σ' αυτά, καθώς σε αντίθετη περίπτωση η αμφισβήτησή τους εγκυμονεί εύλογους κινδύνους και όπως υποστήριζε ο Λένιν «*Η άρνηση της υποταγής στην καθοδήγηση των κέντρων, ισοδυναμεί με την άρνηση να ανήκει κανείς στο κόμμα, ισοδυναμεί με την καταστροφή του κόμματος…*».

Μα θα απορήσει και πάλι κάποιος καλοπροαίρετος, είναι δυνατόν κινηματικά να μπαίνουν από το παράθυρο παρόμοιες λογικές καθοδηγητικών κέντρων, είτε σε συνελεύσεις είτε σε εγχειρήματα αντιπληροφόρησης, είτε σε διαδικασίες υπεράσπισης πολιτικών κρατουμένων;

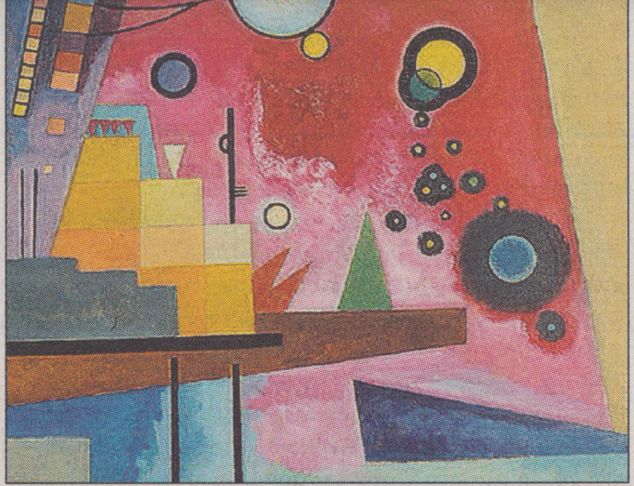
Είναι δυνατόν στους κινηματικούς χώρους να διεισδύουν σε τέτοιο βαθμό εξουσιαστικές λογικές; Μήπως όλα αυτά δεν αποτελούν παρά αποκυήματα μιας νοση-

ακόμη με τον πλέον έντονο τρόπο στον ευρύτερο κοινωνικό χώρο και απ' ότι φαίνεται οι δυνατότητες απεγκλωβισμού όσων παγιδεύτηκαν για την ώρα παραμένουν ισχνές. Το χειρότερο, όμως, είναι το γεγονός ότι τα μαύρα σύννεφα στον κοινωνικό ορίζοντα αντί να αραιώνουν πυκνώνουν, καθώς αποδεικνύεται ότι η συγκεκριμένη μορφή διαχείρισης της εξουσίας γνωρίζει να χειρίζεται τους κινηματικούς πόρους, να αναγνωρίζει, αλλά και να διευθετεί τις κινηματικές «διαφορές» αλλά και τις ανάλογες αρμοδιότητες.

Βέβαια, ματαιοπονούν όσοι σκίζονται να πείσουν για την μεγαλύτερη επικινδυνότητα της διάδοχης διαχείρισης, η οποία αργά ή γρήγορα θα επιβληθεί.

Το κράτος έχει συνέχεια. Και ο νοών νοείτω…

Συσπείρωση Αναρχικών

λη περιοχή νοτίως της Λάρνακας, εντός του FIR Λευκωσίας και σε περιοχή που εμπίπτει στην λεγόμενη κυπριακή περιοχή Ευθύνης για Έρευνα και Διάσωση (SRR), αλλά και στην περιοχή που η Κυπριακή Δημοκρατία θεωρεί ότι έχει την αποκλειστική ευθύνη για την έκδοση NAVTEX.

Την ίδια στιγμή ο άξονας Ρωσίας, Τουρκίας, Ιράν, ενισχύεται, όπως διαφάνηκε και στην σύνοδο κορυφής που πραγματοποιήθηκε στις 22 Νοεμβρίου στο ρωσικό θέρετρο Σότσι, όπου συζητήθηκαν μεταξύ άλλων οι όροι της «λήξης» του συριακού πολέμου και φυσικά το κουρδικό ζήτημα. Πρόσφατα, άλλωστε, ο τούρκος υπουργός Εξωτερικών Μεβλούτ Τσαβούσογλου ανέφερε, σε ομιλία του, πως οι πρόσφατες εξελίξεις στη Ράκα της Συρίας δείχνουν πως η κουρδική πολιτοφυλακή YPG, που υποστηρίζεται από τις Ηνωμένες Πολιτείες, ενδιαφέρεται περισσότερο να καταλάβει εδάφη από το να πολεμήσει το Ισλαμικό Κράτος. Από την πλευρά τους οι ΗΠΑ, το Ισραήλ, η Σαουδική Αραβία, τα ΗΑΕ, η Ιορδανία και η Αίγυπτος υποστηρίζουν την επαναχάραξη των συνόρων και την ίδρυση κουρδικών κρατών.

ΟΙ ΣΥΓΧΡΟΝΟΙ ΣΚΛΑΒΟΙ ΚΑΙ Η ΥΠΟΚΡΙΣΙΑ ΤΩΝ «ΠΟΛΙΤΙΣΜΕΝΩΝ» ΓΙΑ ΤΟ «ΕΓΚΛΗΜΑ»…

ας κα. Η υποκρισία σ' όλο της το μεγαλείο. Ο γενικός γραμματέας του ΟΗΕ Αντόνιο Γκουτέρες δήλωσε «σοκαρισμένος», ο πρόεδρος της Αφρικανικής Ένωσης, Άλφα Κοντέ, «εξοργισμένος», η Ευρωπαϊκή Ένωση «αποτροπιασμένη» και η ευαίσθητη σε ζητήματα ανθρωπίνων δικαιωμάτων Γαλλία ζήτησε την έκτακτη σύγκληση του Συμβουλίου Ασφαλείας του ΟΗΕ. «Οι αιχμαλωσίες, η βία, τα βασανιστήρια, οι βιασμοί είναι κοινή πρακτική στη Λιβύη και για τα σκλαβοπάζαρα μιλάμε εδώ και καιρό», σημειώνει ο Αλιούν Τινέ, διευθυντής για τη δυτική Αφρική της Διεθνούς Αμνηστίας, με έδρα το Ντακάρ. Σύμφωνα με σχετική έρευνα του 2016, περισσότεροι από 40 εκατομμύρια άνθρωποι σε όλο τον κόσμο, εκ των οποίων το ένα τέταρτο παιδιά, είναι αυτή τη στιγμή σκλάβοι με την έννοια της σύγχρονης σκλαβιάς να περιλαμβάνει την αναγκαστική εργασία, που αφορά 25 εκατομμύρια ανθρώπους και τους αναγκαστικούς γάμους (15 εκατομμύρια). Οι αριθμοί αυτοί δεν είναι απλά υποτιμημένοι, αλλά δυστυχώς μόνο και μόνο ενδεικτικοί μια εφιαλτικής πραγματικότητας εκατοντάδων εκατομμυρίων ανθρώπους κυρίως στην Ασία, την Αφρική, αλλά και στην Λ. Αμερική.

Σύμφωνα με ορισμένα και πάλι ενδεικτικά και μόνο στοιχεία περίπου 25 εκατομμύρια άνθρωποι σε όλο τον κόσμο αναγκάζονται να εργαστούν σε ιδιώτες

με τον αριθμό τους να ανέρχεται στα 29 εκατομμύρια. Ένα στα τέσσερα θύματα της σύγχρονης σκλαβιάς είναι παιδί, δηλαδή περίπου 10 εκατομμύρια. Περίπου 15,4 εκατομμύρια άνθρωποι παντρεύονται παρά τη θέλησή τους. Περισσότεροι από το ένα τρίτο είναι κάτω των 18 ετών και σχεδόν όλοι γυναίκες. Πρόκειται για μια μορφή σκλαβιάς ιδιαίτερα διαδεδομένης στην Αφρική και την Ασία. Εξάλλου οι γυναίκες αποτελούν το 99% των θυμάτων, που ωθούνται στην πορνεία.

Τα πολιτισμένα κράτη και οι επιφανείς εκπρόσωποί τους, που χύνουν κροκοδείλια δάκρυα και αυτά όχι με μεγάλη συχνότητα, μήπως αγνοούν ότι η σύγχρονη σκλαβιά αποφέρει κέρδη εκατοντάδων δισεκατομμυρίων παγκοσμίως στις λεγόμενες ανεπτυγμένες οικονομίες; Όχι βέβαια. Μήπως αγνοούν ότι σήμερα υπάρχουν περισσότεροι σκλάβοι από ποτέ, το ίδιο και περισσότερο βασανισμένοι, όπως λόγου χάρη τον 18° αιώνα, όταν ένας μαύρος πουλιόταν στην Αφρική για 2 δολάρια; Μήπως θεωρούν ότι οι δολοφονίες, οι βασανισμοί, οι εξευτελισμοί των σύγχρονων σκλάβων διαφέρουν, έστω σε κάτι, από εκείνους που έχουν καταγραφεί σε κάθε «ένδοξη» πολιτιστική περίοδο κάθε αυτοκρατορίας στο παρελθόν μακρινό ή μη; Όχι βέβαια, το γνωρίζουν πολύ καλά.

Μήπως όλοι αυτοί οι πολιτισμένοι έχουν ξεχάσει πόσο διακρίθηκαν στο δουλεμπό-

Θυμούνται και προχωρούν ως άξιοι συνεχιστές των προπατόρων τους. Γνωρίζουν πολύ καλά την πραγματικότητα, όταν εξυμνούν τα «καλά» της παγκοσμιοποίησης, της «εύκολης πρόσβασης» στα «εκπληκτικά επιτεύγματα» του σύγχρονου πολιτισμού για όλους ή «σχεδόν» για όλους. Γιατί υπάρχουν και τα «υπόλοιπα» του ανθρώπινου είδους, που η μοίρα τους θεωρείται δεδομένη, που θεωρούνται καταδικασμένοι να λιώνουν, να αργοπεθαίνουν στις «γαλέρες» των «ουμανιστών», που φροντίζουν για το καλό της ανθρωπότητας γυαλίζοντας με χαρά τις αλυσίδες των σύγχρονων σκλάβων…

Είναι οι ίδιοι, που ενώ μιλούν για «έγκλημα κατά της ανθρωπότητας», έχουν προηγουμένως χρηματοδοτήσει με τουλάχιστον 200 εκατομμύρια ευρώ τους δουλέμπορους στην Λιβύη για να ανακόπτουν τα κύματα προσφύγων προς την Ευρωπαϊκή ένωση, για να φυλακίζουν εκατοντάδες χιλιάδες πρόσφυγες, να τους βασανίζουν, και να τους ξυλοκοπούν, είναι αυτοί οι ίδιοι που είναι οι πρώτοι και κύριοι υπεύθυνοι για τους ομαδικούς βιασμούς γυναικών και παιδιών, για τους πνιγμούς 30.000 προσφύγων στην Μεσόγειο μέσα σε μια δεκαετία. Τα αναρίθμητα εγκλήματά τους είναι δεδομένα, όπως δεδομένη είναι και η υποκρισία όσων μιλούν για «εξανθρωπισμό» της παγκοσμιοποίησης και για την

του FIR Λευκωσίας και σε περιοχή που εμπίπτει στην λεγόμενη κυπριακή περιοχή Ευθύνης για Έρευνα και Διάσωση (SRR), αλλά και στην περιοχή που η Κυπριακή Δημοκρατία θεωρεί ότι έχει την αποκλειστική ευθύνη για την έκδοση NAVTEX.

Την ίδια στιγμή ο άξονας Ρωσίας, Τουρκίας, Ιράν, ενισχύεται, όπως διαφάνηκε και στην σύνοδο κορυφής που πραγματοποιήθηκε στις 22 Νοεμβρίου στο ρωσικό θέρετρο Σότσι, όπου συζητήθηκαν μεταξύ άλλων οι όροι της «λήξης» του συριακού πολέμου και φυσικά το κουρδικό ζήτημα. Πρόσφατα, άλλωστε, ο τούρκος υπουργός Εξωτερικών Μεβλούτ Τσαβούσογλου ανέφερε, σε ομιλία του, πως οι πρόσφατες εξελίξεις στη Ράκα της Συρίας δείχνουν πως η κουρδική πολιτοφυλακή YPG, που υποστηρίζεται από τις Ηνωμένες Πολιτείες, ενδιαφέρεται περισσότερο να καταλάβει εδάφη από το να πολεμήσει το Ισλαμικό Κράτος. Από την πλευρά τους οι ΗΠΑ, το Ισραήλ, η Σαουδική Αραβία, τα ΗΑΕ, η Ιορδανία και η Αίγυπτος υποστηρίζουν την επαναχάραξη των συνόρων και την ίδρυση κουρδικών κρατών.

ΟΙ ΣΥΓΧΡΟΝΟΙ ΣΚΛΑΒΟΙ ΚΑΙ Η ΥΠΟΚΡΙΣΙΑ ΤΩΝ «ΠΟΛΙΤΙΣΜΕΝΩΝ» ΓΙΑ ΤΟ «ΕΓΚΛΗΜΑ»...

Οι βιασμοί, τα βασανιστήρια και το σκλαβοπάζαρο χιλιάδων Αφρικανών μεταναστών στη Λιβύη, που ξαφνικά ανακάλυψαν και καταγγέλλουν οι ηγέτες της Δύσης και της Αφρικής, ήταν φυσικά γνωστά σ' όλους τους εδώ και καιρό. Ήρθαν στην επικαιρότητα με αφορμή την μετάδοση στις 14 Νοεμβρίου ενός ντοκυμανταίρ του αμερικανικού τηλεοπτικού δικτύου CNN που έδειχνε Αφρικανούς να πωλούνται σε σκλαβοπάζαρα στη Λιβύη, που φρόντισαν να διαλύσουν από κοινού τα πολιτισμένα κράτη των ΗΠΑ, της Γαλλίας, της Βρετανίας. Ο γενικός γραμματέας του ΟΗΕ Αντόνιο Γκουτέρες δήλωσε «σοκαρισμένος», ο πρόεδρος της Αφρικανικής Ένωσης, Άλφα Κοντέ, «εξοργισμένος», η Ευρωπαϊκή Ένωση «αποτροπιασμένη» και η ευαίσθητη σε ζητήματα ανθρωπίνων δικαιωμάτων Γαλλία ζήτησε την έκτακτη σύγκληση του Συμβουλίου Ασφαλείας του ΟΗΕ. «Οι αιχμαλωσίες, η βία, τα βασανιστήρια, οι βιασμοί είναι κοινή πρακτική στη Λιβύη και για τα σκλαβοπάζαρα μιλάμε εδώ και καιρό», σημειώνει ο Αλιούν Τινέ, διευθυντής για τη δυτική Αφρική της Διεθνούς Αμνηστίας, με έδρα το Ντακάρ. Σύμφωνα με σχετική έρευνα του 2016, περισσότεροι από 40 εκατομμύρια άνθρωποι σε όλο τον κόσμο, εκ των οποίων το ένα τέταρτο παιδιά, είναι αυτή τη στιγμή σκλάβοι με την έννοια της σύγχρονης σκλαβιάς να περιλαμβάνει την αναγκαστική εργασία, που αφορά 25 εκατομμύρια ανθρώπους και τους αναγκαστικούς γάμους (15 εκατομμύρια). Οι αριθμοί αυτοί δεν είναι απλά υποτιμημένοι, αλλά δυστυχώς μόνο και μόνο ενδεικτικοί μια εφιαλτικής πραγματικότητας εκατοντάδων εκατομμυρίων ανθρώπους κυρίως στην Ασία, την Αφρική, αλλά και στην Λ. Αμερική.

Σύμφωνα με ορισμένα και πάλι ενδεικτικά και μόνο στοιχεία περίπου 25 εκατομμύρια άνθρωποι σε όλο τον κόσμο αναγκάζονται να εργαστούν σε ιδιώτες (το ένα τέταρτο), αλλά και σε εργοστάσια, σε εργοτάξια και σε αγρούς. Η παραπάνω έκθεση αναφέρει χαρακτηριστικά το παράδειγμα των 600 ψαράδων που κρατούνταν σε αλιευτικά στην Ινδονησία επί χρόνια. Δεκάδες εκατομμύρια άνθρωποι υποχρεώνονται σε καταναγκαστική εργασία, ωθούνται στην πορνεία, ενώ περισσότερα από 4 εκατομμύρια υποχρεώνονται σε καταναγκαστική εργασία στην φυλακή, από το κράτος. Οι γυναίκες και τα κορίτσια αποτελούν το 74% των σκλάβων, εκατομμύρια. Ένα στα τέσσερα θύματα της σύγχρονης σκλαβιάς είναι παιδί, δηλαδή περίπου 10 εκατομμύρια. Περίπου 15,4 εκατομμύρια άνθρωποι παντρεύονται παρά τη θέλησή τους. Περισσότεροι από το ένα τρίτο είναι κάτω των 18 ετών και σχεδόν όλοι γυναίκες. Πρόκειται για μια μορφή σκλαβιάς ιδιαίτερα διαδεδομένης στην Αφρική και την Ασία. Εξάλλου οι γυναίκες αποτελούν το 99% των θυμάτων, που ωθούνται στην πορνεία.

Τα πολιτισμένα κράτη και οι επιφανείς εκπρόσωποί τους, που χύνουν κροκοδείλια δάκρυα και αυτά όχι με μεγάλη συχνότητα, μήπως αγνοούν ότι η σύγχρονη σκλαβιά αποφέρει κέρδη εκατοντάδων δισεκατομμυρίων παγκοσμίως στις λεγόμενες αναπτυγμένες οικονομίες; Όχι βέβαια. Μήπως αγνοούν ότι σήμερα υπάρχουν περισσότεροι σκλάβοι από ποτέ, το ίδιο και περισσότερο βασανισμένοι, όπως λόγου χάρη τον 18ο αιώνα, όταν ένας μαύρος πουλιόταν στην Αφρική για 2 δολάρια; Μήπως θεωρούν ότι οι δολοφονίες, οι βασανισμοί, οι εξευτελισμοί των σύγχρονων σκλάβων διαφέρουν, έστω σε κάτι, από εκείνους που έχουν καταγραφεί σε κάθε «ένδοξη» πολιτιστική περίοδο κάθε αυτοκρατορίας στο παρελθόν μακρινό ή μη; Όχι βέβαια, το γνωρίζουν πολύ καλά.

Μήπως όλοι αυτοί οι πολιτισμένοι έχουν ξεχάσει πόσο διακρίθηκαν στο δουλεμπόριο, λόγου χάρη, πρώτα οι Ολλανδοί, έπειτα οι Άγγλοι ή και αργότερα κάποιοι αμερικανοί της Νέας Αγγλίας; Μήπως ακόμη ξεχνούν τον συνολικό αριθμό, **τόσο αυτών που δολοφονήθηκαν κατ' ουσίαν από τις κακουχίες των επίγειων αναγκαστικών πορειών και του θαλάσσιου ταξιδιού από την Αφρική, όσο και αυτών που κατέληξαν στα χέρια δουλεμπόρων και κτηματιών στη δυτική Ευρώπη και την Αμερική, που αγγίζει τα πενήντα εκατομμύρια; Φυσικά και όχι.**

συνεχιστές των προπατόρων τους. Γνωρίζουν πολύ καλά την πραγματικότητα, όταν εξυμνούν τα «καλά» της παγκοσμιοποίησης, της «εύκολης πρόσβασης» στα «εκπληκτικά επιτεύγματα» του σύγχρονου πολιτισμού για όλους ή «σχεδόν» για όλους. Γιατί υπάρχουν και τα «υπόλοιπα» του ανθρώπινου είδους, που η μοίρα τους θεωρείται δεδομένη, που θεωρούνται καταδικασμένοι να λιώνουν, να αργοπεθαίνουν στις «γαλέρες» των «ουμανιστών», που φροντίζουν για το καλό της ανθρωπότητας γυαλίζοντας με χαρά τις αλυσίδες των σύγχρονων σκλάβων...

Είναι οι ίδιοι, που ενώ μιλούν για «έγκλημα κατά της ανθρωπότητας», έχουν προηγουμένως χρηματοδοτήσει με τουλάχιστον 200 εκατομμύρια ευρώ τους δουλέμπορους στην Λιβύη για να ανακόπτουν τα κύματα προσφύγων προς την Ευρωπαϊκή ένωση, για να φυλακίζουν εκατοντάδες χιλιάδες πρόσφυγες, να τους βασανίζουν, και να τους ξυλοκοπούν, είναι αυτοί οι ίδιοι που είναι οι πρώτοι και κύριοι υπεύθυνοι για τους ομαδικούς βιασμούς γυναικών και παιδιών, για τους πνιγμούς 30.000 προσφύγων στην Μεσόγειο μέσα σε μια δεκαετία. Τα αναρίθμητα εγκλήματά τους είναι δεδομένα, όπως δεδομένη είναι και η υποκρισία όσων μιλούν για «εξανθρωπισμό» της παγκοσμιοποίησης και για την «ιδανική» ισορροπία των δεινών με το «αγαθό της πρόσωπο»... Ας μετρούν όσοι θέλουν. Πάντα το ζύγι θα βγαίνει λειψό. Πάντα θα βαραίνει ασήκωτα την μια πλευρά, τα δάκρυα, το αίμα και οι κάθε είδους βασανισμοί εκατοντάδων εκατομμυρίων ανθρώπων...

Λεόν

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ της Συσπείρωσης Αναρχικών

Σχετικά με όσα συνέβησαν 44 χρόνια μετά την εξέγερση του 1973

*«Όταν η συμφορά συμφέρει,
λογάριαζέ την για πόρνη».*

Οδυσσέας Ελύτης

Είναι δύσκολο, πράγματι, όπως έχει αποδειχθεί πολλές φορές στο παρελθόν, να αναδειχθεί η ουσιαστική διάσταση δυσάρεστων και ιδιαίτερα αρνητικών καταστάσεων, που προκύπτουν στα πλαίσια του κοινωνικού ανταγωνισμού, όταν οι αντιτιθέμενες πλευρές εμφανίζονται να διεκδικούν με φανατισμό για τον εαυτό τους τον τίτλο εκείνου, που πολεμά το απόλυτο κακό.

Σ' αυτές τις περιπτώσεις και με την βοήθεια πλήθους τεχνικών της πολιτικής, παρουσιάζεται σαν επιτακτική ανάγκη το «τελικό ξεκαθάρισμα των λογαριασμών», η «συντριβή» και η «εξαφάνιση» του αντιπάλου με κάθε μέσο.

Η ενδυνάμωση του φανατισμού, λόγου χάρη, διευκολύνει σε μεγάλο βαθμό στο να εξαφανισθούν οι ενδοιασμοί, που τυχόν υπάρχουν για την ανάληψη «ακραίων» μέτρων για την πάταξη των αντιπάλων. Βοηθάει, όμως, εξίσου και στην λήθη προηγούμενων καταστάσεων και του ρόλου ορισμένων όψιμων «εκκαθαριστών» της «σαπίλας», που όχι μόνο σε τίποτα δεν διαφέρουν από εκείνους, που καταγγέλλουν, αλλά αποτελούν αναμφίβολα και τους προπάτορές τους.

Είναι φανερό, ότι σ' αυτές τις καταστάσεις οι εξουσιαστικές λογικές δεν προκύπτουν στην πορεία, αλλά προϋπάρχουν, τα πολιτικά συμφέροντα και οι «ανίερες» πολιτικές συμμαχίες δεν συγκροτούνται από το πουθενά, αλλά ενδυναμώνονται περαιτέρω. Είναι αλήθεια, ότι η ικανότητα της αριστεράς να αφομοιώνει τις κοινωνικές αντιδράσεις και να στηρίζει τις συνολικότερες κυριαρχικές επιλογές είναι διαχρονική. Παρ' όλα αυτά, στην ευρύτερη περίοδο της λεγόμενης κρίσης, που συνεχίζουμε να διανύουμε, μάλλον δεν έχουν εκτιμηθεί σε βάθος οι συνέπειες της ανάληψης ιδιαίτερων κρατικών καθηκόντων από έναν εσμό πάλαι ποτέ σταλινικών και στην συνέχεια λεγόμενων αναθεωρητών, οι οποίοι συνδιαχειρίζονται τις κρατικές υποθέσεις με ένα τμήμα της λεγόμενης σκληρής δεξιάς, και ένα σημαντικό μέρος του πάλαι ποτέ καταιού

*«Το να μην κάνεις τίποτα είναι καλύτερο
από το να είσαι πολυάσχολος κάνοντας τίποτα».*

Λάο Τσε

Είναι προφανές, πλέον, ότι εφέτος η επέτειος μνήμης για την εξέγερση του 1973 είχε τελείως διαφορετική μορφή και τροπή. Τα επιφαινόμενα είναι λίγο ως πολύ γνωστά τόσο από τις ανακοινώσεις που εκδόθηκαν, όσο και από τα όσα συνέβησαν κάτω από το φως, παρ' ότι έδειχνε πως αυτό συνεχώς λιγόστευε. Για τα αφανή δεν χρειάζεται να ασχοληθεί κάποιος, επειδή θα αποτελούσαν εικασίες και αντί να διευκολύνουν την κατανόηση θα αύξαναν την σύγχυση. Θα ασχοληθούμε, επομένως, με αυτά που βρίσκονται υπό το φως, όσο θαμπή ή σκοτεινή καταγωγή κι αν έχουν.

Ας πάρουμε τα πράγματα από την αρχή. Ένα σύνολο ανθρώπων ανέλαβε από τις πρωινές ώρες της Τετάρτης 15 Νοεμβρίου να προχωρήσει στην κατάληψη του ΕΜΠ προτάσσοντας την αλληλεγγύη τους, στα αιτήματα των απεργών πείνας μελών του Επαναστατικού Αγώνα, στα αιτήματα των φυλακισμένων και στους μετανάστες-μετανάστριες που διώκονται. Ανεξάρτητα εάν κάποιος διαφωνεί ή συμφωνεί με τον τρόπο πραγματοποίησης της κατάληψης, αυτό που έχει σημασία είναι ότι κάθε αναλαμβανόμενη ενέργεια μέσα στον κοινωνικό χώρο δεν μπορεί παρά να έχει σχέση με τον κοινωνικό ανταγωνισμό. Επομένως, ως τέτοια θα πρέπει να αναγνωρισθεί και η κατάληψη του Πολυτεχνείου, που προσέδιδε και ορισμένα χαρακτηριστικά, μεταξύ των οποίων και η επίκληση στην σύγκρουση και την εξέγερση. Βεβαίως, μία τέτοιου είδους επίκληση θέτει υποχρεώσεις, οι οποίες εφ' όσον δεν εκπληρωθούν αναδεικνύουν μια πολιτική, αν όχι πολιτικάντικη συμπεριφορά, αποσυνδεμένη από την αναρχική απελευθερωτική πορεία.

Η συγκρουσιακή και εξεγερτική δράση, για να είναι μία συμβολή στην συνολική απελευθερωτική προσπάθεια, οφείλει να συμπορεύεται με τις εντάσεις και τις διαθέσεις, που αναδεικνύει ο ευρύτερος κοινωνικός χώρος, χωρίς να αγνοείται ο παράγοντας του αναρχικού ήθους σ' αυτές τις καταστάσεις. Η κατανόηση αυτών των εντάσεων και διαθέσεων μπορεί να προκαλέσει συνθέσεις και επομένως συγκρουσιακά και εξεγερσιακά αποτελέσματα, εφ'

ΚΚΕ. Αξιοσημείωτη, πάντως, είναι η τήρηση χαμηλών τόνων στην ανακοίνωση του Γραφείο Τύπου του ΚΣ της ΚΝΕ, όπου αναφέρεται σε *«μία ομάδα που καμία σχέση δεν έχει με το φοιτητικό, σπουδαστικό, μαθητικό, γενικότερα με το εργατικό - λαϊκό κίνημα, εμποδίζει τον αγωνιστικό εορτασμό της εξέγερσης του Νοέμβρη του '73»*. Πού άραγε να πήγαν εκείνες οι λάβρες ανακοινώσεις, περί «προβοκατόρων», «αναρχοφασιστών», «εχθρών του λαού», κ.ο.κ.;

Όταν οι κομματικές παρατάξεις, συγκεντρωμένες έξω από το Πολυτεχνείο, ζητούσαν να μην καταλυθεί το άσυλο, δηλαδή να μην επέμβει το κράτος και η Σύγκλητος δήλωνε αδυναμία να ελέγξει την κατάσταση, προφανώς και ήταν βέβαιες (ιδιαίτερα μετά την ανακοίνωση της Ταξικής Αντεπίθεσης) ότι η κατάληψη θα έληγε με άλλο τρόπο, που δεν θα είχε, βέβαια, σχέση με μία απευθείας σύγκρουση με τους καταληψίες.

Στις 15-11-2017, σε ανακοίνωση του ΝΑΡ και της νεολαίας Κομμουνιστική Απελευθέρωση, μεταξύ άλλων, αναφέρεται:

«Οι φετινές εκδηλώσεις του Πολυτεχνείου μέχρι στιγμής αμαυρώνονται από την τραμπούκικη παρουσία στον ιστορικό του χώρο ομάδων δήθεν αναρχικών. Από τα ξημερώματα της Τετάρτης 15/11 ***ομάδες παρακρατικών*** *έχουν εισβάλει στο χώρο και* ***απειλούν μέλη των φοιτητικών συλλόγων, εργατικών συλλογικοτήτων, οργανώσεων και κομμάτων της Αριστεράς*** *πως αν επιχειρήσουν να μπουν στο χώρο για να ξεκινήσουν τον εορτασμό θα επιτεθούν με μολότοφ και μαχαίρια. Στην ανακοίνωση μάλιστα, που εξέδωσαν* ***ξεκαθαρίζουν, πως στόχος τους είναι να μην έχουν παρουσία στο χώρο του πολυτεχνείου οι φορείς του μαζικού κινήματος και της Αριστεράς.*** *Άξιος ο μισθός τους!* ***Την καλύτερη υπηρεσία προσφέρουν στα αφεντικά τους που δεν είναι άλλος από το κράτος, την κυβέρνηση και την Αμερικάνικη Πρεσβεία.*** *Από την σημερινή εικόνα του πολυτεχνείου ο μόνος που ευνοείται είναι όσοι θέλουν να σβηστεί από την μνήμη των εργαζομένων και της νεολαίας το εξεγερτικό μήνυμα του Νοέμβρη»*.

Στην ίδια ανακοίνωση συμπεριλαμβάνεται και συγκεκριμένη πρόταση:

«Ως ΝΑΡ για την Κομμουνιστική Απελευθέρωση και νεολαία ΚΟΜΜΟΥΝΙΣΤΙΚΗ ΑΠΕΛΕΥΘΕΡΩΣΗ ***καλούμε όλες τις δυνάμεις της αντικαπιταλιστικής, αντιιμπεριαλιστι-***

[illegible] και ιδιαίτερα αρνητικών καταστάσεων, που προκύπτουν στα πλαίσια του κοινωνικού ανταγωνισμού, όταν οι αντιτιθέμενες πλευρές εμφανίζονται να διεκδικούν με φανατισμό για τον εαυτό τους τον τίτλο εκείνου, που πολεμά το απόλυτο κακό.

Σ' αυτές τις περιπτώσεις και με την βοήθεια πλήθους τεχνικών της πολιτικής, παρουσιάζεται σαν επιτακτική ανάγκη το «τελικό ξεκαθάρισμα των λογαριασμών», η «συντριβή» και η «εξαφάνιση» του αντιπάλου με κάθε μέσο.

Η ενδυνάμωση του φανατισμού, λόγου χάρη, διευκολύνει σε μεγάλο βαθμό στο να εξαφανισθούν οι ενδοιασμοί, που τυχόν υπάρχουν για την ανάληψη «ακραίων» μέτρων για την πάταξη των αντιπάλων. Βοηθάει, όμως, εξίσου και στην λήθη προηγούμενων καταστάσεων και του ρόλου ορισμένων όψιμων «εκκαθαριστών» της «σαπίλας», που όχι μόνο σε τίποτα δεν διαφέρουν από εκείνους, που καταγγέλλουν, αλλά αποτελούν αναμφίβολα και τους προπάτορές τους.

Είναι φανερό, ότι σ' αυτές τις καταστάσεις οι εξουσιαστικές λογικές δεν προκύπτουν στην πορεία, αλλά προϋπάρχουν, τα πολιτικά συμφέροντα και οι «ανίερες» πολιτικές συμμαχίες δεν συγκροτούνται από το πουθενά, αλλά ενδυναμώνονται περαιτέρω. Είναι αλήθεια, ότι η ικανότητα της αριστεράς να αφομοιώνει τις κοινωνικές αντιδράσεις και να στηρίζει τις συνολικότερες κυριαρχικές επιλογές είναι διαχρονική. Παρ' όλα αυτά, στην ευρύτερη περίοδο της λεγόμενης κρίσης, που συνεχίζουμε να διανύουμε, μάλλον δεν έχουν εκτιμηθεί σε βάθος οι συνέπειες της ανάληψης ιδιαίτερων κρατικών καθηκόντων από έναν εσμό πάλαι ποτέ σταλινικών και στην συνέχεια λεγόμενων αναθεωρητών, οι οποίοι συνδιαχειρίζονται τις κρατικές υποθέσεις με ένα τμήμα της λεγόμενης σκληρής δεξιάς, και ένα σημαντικό μέρος του πάλαι ποτέ κραταιού Πασοκ.

Δεν είναι στόχος του συγκεκριμένου κειμένου να αναλυθεί διεξοδικότερα ο ιδιαίτερος αυτός ρόλος της αριστεράς, κομμουνιστικής ή μη, στην ανασυγκρότηση της πολιτικής και οικονομικής ελίτ, και βέβαια στην κοινωνική αποδοχή των σκληρότατων όρων καθυπόταξης, που έχουν επιβάλλει διεθνή κυριαρχικά κέντρα (ΔΝΤ, ΕΕ, ΕΚΤ κα). Όμως, οφείλουμε να τονίσουμε πως δεν είναι τυχαίο ότι παραμένουν ο μακροβιότερος διαχειριστής της λεγόμενης μνημονιακής εποχής, δηλαδή σε μια παρατεταμένη περίοδο βαθύτατων μεταβολών τόσο στο «εσωτερικό» όσο και στο «εξωτερικό» κοινωνικό, πολιτικό και οικονομικό περιβάλλον.

Οι άριστοι γνώστες, λοιπόν, του εσωτερικού του κινήματος, διευκολύνονται στο έργο τους, όχι μόνο εξ αιτίας του γεγονότος ότι διατηρούν στο ακέραιο τους διαύλους μ' αυτό, ούτε επειδή έχουν ενσωματώσει πλήρως τους χρήσιμους και πολύπειρους μεσάζοντες

αυτό συνεχώς λιγόστευε. Για τα αφανή δεν χρειάζεται να ασχοληθεί κάποιος, επειδή θα αποτελούσαν εικασίες και αντί να διευκολύνουν την κατανόηση θα αύξαναν την σύγχυση. Θα ασχοληθούμε, επομένως, με αυτά που βρίσκονται υπό το φως, όσο θαμπή ή σκοτεινή καταγωγή κι αν έχουν.

Ας πάρουμε τα πράγματα από την αρχή. Ένα σύνολο ανθρώπων ανέλαβε από τις πρωινές ώρες της Τετάρτης 15 Νοεμβρίου να προχωρήσει στην κατάληψη του ΕΜΠ προτάσσοντας την αλληλεγγύη τους, στα αιτήματα των απεργών πείνας μελών του Επαναστατικού Αγώνα, στα αιτήματα των φυλακισμένων και στους μετανάστες-μετανάστριες που διώκονται. Ανεξάρτητα εάν κάποιος διαφωνεί ή συμφωνεί με τον τρόπο πραγματοποίησης της κατάληψης, αυτό που έχει σημασία είναι ότι κάθε αναλαμβανόμενη ενέργεια μέσα στον κοινωνικό χώρο δεν μπορεί παρά να έχει σχέση με τον κοινωνικό ανταγωνισμό. Επομένως, ως τέτοια θα πρέπει να αναγνωρισθεί και η κατάληψη του Πολυτεχνείου, που προσέδιδε και ορισμένα χαρακτηριστικά, μεταξύ των οποίων και η επίκληση στην σύγκρουση και την εξέγερση. Βεβαίως, μία τέτοιου είδους επίκληση θέτει υποχρεώσεις, οι οποίες εφ' όσον δεν εκπληρωθούν αναδεικνύουν μια πολιτική, αν όχι πολιτικάντικη συμπεριφορά, αποσυνδεμένη από την αναρχική απελευθερωτική πορεία.

Η συγκρουσιακή και εξεγερτική δράση, για να είναι μία συμβολή στην συνολική απελευθερωτική προσπάθεια, οφείλει να συμπορεύεται με τις εντάσεις και τις διαθέσεις, που αναδεικνύει ο ευρύτερος κοινωνικός χώρος, χωρίς να αγνοείται ο παράγοντας του αναρχικού ήθους σ' αυτές τις καταστάσεις. Η κατανόηση αυτών των εντάσεων και διαθέσεων μπορεί να προκαλέσει συνθέσεις και επομένως συγκρουσιακά και εξεγερσιακά αποτελέσματα, εφ' όσον διατηρείται στη μνήμη η γνώση των ήδη δεδηλωμένων αντιθέσεων. Η περιπτώσεις των δρώντων «ατομικά εξεγερμένων», στο βαθμό που πράγματι μπορούν να διαρκέσουν, αποτελούν ασύνδετες καταστάσεις, ακόμη και όταν καταλήξουν σε χαλαρές ομαδοποιήσεις, ανίκανες όχι απλά να αντιμετωπίσουν την οποία επερχόμενη καταστολή, **κάτι που όπως φαίνεται συνέβη και στην προκειμένη περίπτωση σε ένα τμήμα των συμμετασχόντων στην κατάληψη**, αλλά ανοίγοντας τον δρόμο στην συντριβή, στον ευτελισμό οποιουδήποτε εγχειρήματος και τελικά στην ενδυνάμωση των γενικότερων εξουσιαστικών βλέψεων.

Είναι, επίσης, φανερό ότι όποιος **δεν αρνείται την πολιτική στο σύνολο της**, τότε απλά... πολιτικολογεί ακολουθώντας, ηθελημένα ή αθέλητα, το μονοπάτι της εξαπάτησης στον περίγυρό του, αλλά και ευρύτερα. Η μερικότητα, η περιπλοκή, η ασάφεια και η χειραγώγηση είναι αυτά που χαρακτηρίζουν κάθε μορφή άσκησης πολιτικής.

Από την πλευρά της η **Επιτροπή Εορτασμού** της 17ης

από το Πολυτεχνείο, ζητούσαν να μην καταλυθεί το άσυλο, δηλαδή να μην επέμβει το κράτος και η Σύγκλητος δήλωνε αδυναμία να ελέγξει την κατάσταση, προφανώς και ήταν βέβαιες (ιδιαίτερα μετά την ανακοίνωση της Ταξικής Αντεπίθεσης) ότι η κατάληψη θα έληγε με άλλο τρόπο, που δεν θα είχε, βέβαια, σχέση με μία απευθείας σύγκρουση με τους καταληψίες.

Στις 15-11-2017, σε ανακοίνωση του ΝΑΡ και της νεολαίας Κομμουνιστική Απελευθέρωση, μεταξύ άλλων, αναφέρεται:

«Οι φετινές εκδηλώσεις του Πολυτεχνείου μέχρι στιγμής αμαυρώνονται από την τραμπούκικη παρουσία στον ιστορικό του χώρο ομάδων δήθεν αναρχικών. Από τα ξημερώματα της Τετάρτης 15/11 ***ομάδες παρακρατικών*** *έχουν εισβάλει στο χώρο και* ***απειλούν μέλη των φοιτητικών συλλόγων, εργατικών συλλογικοτήτων, οργανώσεων και κομμάτων της Αριστεράς*** *πως αν επιχειρήσουν να μπουν στο χώρο για να ξεκινήσουν τον εορτασμό θα επιτεθούν με μολότοφ και μαχαίρια. Στην ανακοίνωση μάλιστα, που εξέδωσαν* ***ξεκαθαρίζουν, πως στόχος τους είναι να μην έχουν παρουσία στο χώρο του πολυτεχνείου οι φορείς του μαζικού κινήματος και της Αριστεράς.*** *Άξιος ο μισθός τους!* ***Την καλύτερη υπηρεσία προσφέρουν στα αφεντικά τους που δεν είναι άλλος από το κράτος, την κυβέρνηση και την Αμερικάνικη Πρεσβεία.*** *Από την σημερινή εικόνα του πολυτεχνείου ο μόνος που ευνοείται είναι όσοι θέλουν να σβηστεί από την μνήμη των εργαζομένων και της νεολαίας το εξεγερτικό μήνυμα του Νοέμβρη».*

Στην ίδια ανακοίνωση συμπεριλαμβάνεται και συγκεκριμένη πρόταση:

«Ως ΝΑΡ για την Κομμουνιστική Απελευθέρωση και νεολαία ΚΟΜΜΟΥΝΙΣΤΙΚΗ ΑΠΕΛΕΥΘΕΡΩΣΗ ***καλούμε όλες τις δυνάμεις της αντικαπιταλιστικής, αντιιμπεριαλιστικής Αριστεράς, καθώς επίσης και τις μαχόμενες πολιτικές δυνάμεις του κινήματος να πάρουμε από κοινού την πρωτοβουλία μέσα στους φορείς του μαζικού φοιτητικού και εργατικού κινήματος για να ανοίξει το Πολυτεχνείο για τον λαό,*** *να γίνει πραγματικό κέντρο ανάπτυξης του κινήματος. Να ξαναποτελέσει το Πολυτεχνείο χώρο μαζικής συνάντησης της νεολαίας που δεν χωρά στα σχέδια κυβέρνησης - ΕΕ - ΔΝΤ - κεφαλαίου και του μαχόμενου εργαζόμενου κόσμου. Προτείνουμε* ***κοινή συγκέντρωση Πέμπτη 16/11 στις 4.00 μμ στην πλατεία Κάνιγγος για αντικυβερνητική –αντιαμερικανική διαδήλωση για ανοιχτό Πολυτεχνείο*** *με κατάληξη στο χώρο για το άνοιγμά του στο λαό. Είναι στιγμή ευθύνης για όλους. Δεν είναι ώρα για κομματικές ή ατομικές επιλογές. Η ιστορία θα μας κρίνει αυστηρά!»*

Στην συνέχεια, δημοσιοποιείται η ανακοίνωση της Ταξικής Αντεπίθεσης, αυτών οι οποίοι ανέλαβαν να καταλύσουν την κατάληψη, χαρακτηρίζοντας τους καταλη-

νους, που καταγγέλλουν, αλλά αποτελούν αναμφίβολα και τους προπάτορές τους.

Είναι φανερό, ότι σ' αυτές τις καταστάσεις οι εξουσιαστικές λογικές δεν προκύπτουν στην πορεία, αλλά προϋπάρχουν, τα πολιτικά συμφέροντα και οι «ανίερες» πολιτικές συμμαχίες δεν συγκροτούνται από το πουθενά, αλλά ενδυναμώνονται περαιτέρω. Είναι αλήθεια, ότι η ικανότητα της αριστεράς να αφομοιώνει τις κοινωνικές αντιδράσεις και να στηρίζει τις συνολικότερες κυριαρχικές επιλογές είναι διαχρονική. Παρ' όλα αυτά, στην ευρύτερη περίοδο της λεγόμενης κρίσης, που συνεχίζουμε να διανύουμε, μάλλον δεν έχουν εκτιμηθεί σε βάθος οι συνέπειες της ανάληψης ιδιαίτερων κρατικών καθηκόντων από έναν εσμό πάλαι ποτέ σταλινικών και στην συνέχεια λεγόμενων αναθεωρητών, οι οποίοι συνδιαχειρίζονται τις κρατικές υποθέσεις με ένα τμήμα της λεγόμενης σκληρής δεξιάς, και ένα σημαντικό μέρος του πάλαι ποτέ κραταιού Πασοκ.

Δεν είναι στόχος του συγκεκριμένου κειμένου να αναλυθεί διεξοδικότερα ο ιδιαίτερος αυτός ρόλος της αριστεράς, κομμουνιστικής ή μη, στην ανασυγκρότηση της πολιτικής και οικονομικής ελίτ, και βέβαια στην κοινωνική αποδοχή των σκληρότατων όρων καθυπόταξης, που έχουν επιβάλλει διεθνή κυριαρχικά κέντρα (ΔΝΤ, ΕΕ, ΕΚΤ κα). Όμως, οφείλουμε να τονίσουμε πως δεν είναι τυχαίο ότι παραμένουν ο μακροβιότερος διαχειριστής της λεγόμενης μνημονιακής εποχής, δηλαδή σε μια παρατεταμένη περίοδο βαθύτατων μεταβολών τόσο στο «εσωτερικό» όσο και στο «εξωτερικό» κοινωνικό, πολιτικό και οικονομικό περιβάλλον.

Οι άριστοι γνώστες, λοιπόν, του εσωτερικού του κινήματος, διευκολύνονται στο έργο τους, όχι μόνο εξ αιτίας του γεγονότος ότι διατηρούν στο ακέραιο τους διαύλους μ' αυτό, ούτε επειδή έχουν ενσωματώσει πλήρως τους χρήσιμους και πολύπειρους μεσάζοντες.

Στην πολιτική πρώτα και πάντα σημασία έχουν η ισχύς, τα πολιτικά ανταλλάγματα που μπορούν να μπουν στο «τραπέζι», φανερά ή κρυφά και, βέβαια, τα περιθώρια λειτουργικής άσκησης εκβιασμών. Φθάνει βέβαια οι εκάστοτε εκβιαζόμενοι να τυγχάνουν οι κατάλληλοι άνθρωποι, που βρίσκονται στις κατάλληλες θέσεις και έχουν ιδιαίτερες «ανάγκες»...

παρά να έχει σχέση με τον κοινωνικό ανταγωνισμό. Επομένως, ως τέτοια θα πρέπει να αναγνωρισθεί και η κατάληψη του Πολυτεχνείου, που προσέδιδε και ορισμένα χαρακτηριστικά, μεταξύ των οποίων και η επίκληση στην σύγκρουση και την εξέγερση. Βεβαίως, μία τέτοιου είδους επίκληση θέτει υποχρεώσεις, οι οποίες εφ' όσον δεν εκπληρωθούν αναδεικνύουν μια πολιτική, αν όχι πολιτικάντικη συμπεριφορά, αποσυνδεμένη από την αναρχική απελευθερωτική πορεία.

Η συγκρουσιακή και εξεγερτική δράση, για να είναι μία συμβολή στην συνολική απελευθερωτική προσπάθεια, οφείλει να συμπορεύεται με τις εντάσεις και τις διαθέσεις, που αναδεικνύει ο ευρύτερος κοινωνικός χώρος, χωρίς να αγνοείται ο παράγοντας του αναρχικού ήθους σ' αυτές τις καταστάσεις. Η κατανόηση αυτών των εντάσεων και διαθέσεων μπορεί να προκαλέσει συνθέσεις και επομένως συγκρουσιακά και εξεγερσιακά αποτελέσματα, εφ' όσον διατηρείται στη μνήμη η γνώση των ήδη δεδηλωμένων αντιθέσεων. Η περιπτώσεις των δρώντων «ατομικά εξεγερμένων», στο βαθμό που πράγματι μπορούν να διαρκέσουν, αποτελούν ασύνδετες καταστάσεις, ακόμη και όταν καταλήξουν σε χαλαρές ομαδοποιήσεις, ανίκανες όχι απλά να αντιμετωπίσουν την όποια επερχόμενη καταστολή, **κάτι που όπως φαίνεται συνέβη και στην προκειμένη περίπτωση σε ένα τμήμα των συμμετασχόντων στην κατάληψη**, αλλά ανοίγοντας τον δρόμο στην συντριβή, στον ευτελισμό οποιουδήποτε εγχειρήματος και τελικά στην ενδυνάμωση των γενικότερων εξουσιαστικών βλέψεων.

Είναι, επίσης, φανερό ότι όποιος **δεν αρνείται την πολιτική στο σύνολο της**, τότε απλά... πολιτικολογεί ακολουθώντας, ηθελημένα ή αθέλητα, το μονοπάτι της εξαπάτησης στον περίγυρό του, αλλά και ευρύτερα. Η μερικότητα, η περιπλοκή, η ασάφεια και η χειραγώγηση είναι αυτά που χαρακτηρίζουν κάθε μορφή άσκησης πολιτικής.

Από την πλευρά της η **Επιτροπή Εορτασμού** της 17ης Νοέμβρη σε ανακοίνωσή της, ανέφερε ότι φυσικός χώρος των εκδηλώσεων για την επέτειο «είναι ο ιστορικός χώρος του ΕΜΠ», ενώ έθεσε σαν «προϋπόθεση για τον εορτασμό του Πολυτεχνείου την ελεύθερη και ανεμπόδιστη πρόσβαση του λαού και της νεολαίας στους χώρους του ΕΜΠ», προσθέτοντας ότι «**η κατάσταση που έχει διαμορφωθεί πρέπει να λυθεί με πολιτικούς όρους και στη βάση του νοήματος της εξέγερσης του Νοέμβρη και όχι με μέσα καταστολής**».

Την κατάληψη, ακολούθησαν οι χλιαρές συγκεντρώσεις διαμαρτυρίας των κομματικών παρατάξεων και του ***κομμάτων της Αριστεράς*** *πως αν επιχειρήσουν να μπουν στο χώρο για να ξεκινήσουν τον εορτασμό θα επιτεθούν με μολότοφ και μαχαίρια. Στην ανακοίνωση μάλιστα, που εξέδωσαν* ***ξεκαθαρίζουν, πως στόχος τους είναι να μην έχουν παρουσία στο χώρο του πολυτεχνείου οι φορείς του μαζικού κινήματος και της Αριστεράς.*** *Άξιος ο μισθός τους!* ***Την καλύτερη υπηρεσία προσφέρουν στα αφεντικά τους που δεν είναι άλλος από το κράτος, την κυβέρνηση και την Αμερικάνικη Πρεσβεία.*** *Από την σημερινή εικόνα του πολυτεχνείου ο μόνος που ευνοείται είναι όσοι θέλουν να σβηστεί από την μνήμη των εργαζομένων και της νεολαίας το εξεγερτικό μήνυμα του Νοέμβρη*».

Στην ίδια ανακοίνωση συμπεριλαμβάνεται και συγκεκριμένη πρόταση:

«*Ως ΝΑΡ για την Κομμουνιστική Απελευθέρωση και νεολαία ΚΟΜΜΟΥΝΙΣΤΙΚΗ ΑΠΕΛΕΥΘΕΡΩΣΗ* ***καλούμε όλες τις δυνάμεις της αντικαπιταλιστικής, αντιιμπεριαλιστικής Αριστεράς, καθώς επίσης και τις μαχόμενες πολιτικές δυνάμεις του κινήματος να πάρουμε από κοινού την πρωτοβουλία μέσα στους φορείς του μαζικού φοιτητικού και εργατικού κινήματος για να ανοίξει το Πολυτεχνείο για τον λαό,*** *να γίνει πραγματικό κέντρο ανάπτυξης του κινήματος. Να ξαναποτελέσει το Πολυτεχνείο χώρο μαζικής συνάντησης της νεολαίας που δεν χωρά στα σχέδια κυβέρνησης - ΕΕ - ΔΝΤ - κεφαλαίου και του μαχόμενου εργαζόμενου κόσμου. Προτείνουμε* ***κοινή συγκέντρωση Πέμπτη 16/11 στις 4.00 μμ στην πλατεία Κάνιγγος για αντικυβερνητική –αντιαμερικανική διαδήλωση για ανοιχτό Πολυτεχνείο*** *με κατάληξη στο χώρο για το άνοιγμά του στο λαό. Είναι στιγμή ευθύνης για όλους. Δεν είναι ώρα για κομματικές ή ατομικές επιλογές. Η ιστορία θα μας κρίνει αυστηρά!*»

Στην συνέχεια, δημοσιοποιείται η ανακοίνωση της Ταξικής Αντεπίθεσης, αυτών οι οποίοι ανέλαβαν να καταλύσουν την κατάληψη, χαρακτηρίζοντας τους καταληψίες «*μια δράκα ατόμων που, ικανοποιώντας τους πιο μύχιους πόθους του συστήματος εξουσίας, κρατούν ως άλλοι Εκοφίτες κλειστές τις πύλες του Πολυτεχνείου από τις 15/11*», ενώ μεταξύ άλλων αναφέρουν ότι: «*Η διαχρονική του καπηλεία (σημ. του Πολυτεχνείου) από τις κυβερνήσεις και τα κόμματα του καθεστώτος δεν μπορεί να αποτελεί άλλοθι κάθε αντικινηματικής, αντιαναρχικής και αντικομμουνιστικής σέχτας για να επιβάλλει τη φασίζουσα ιδεολογία της στο κίνημα. Για τους αναρχικούς και τους κομμουνιστές, για τα εργατικά σωματεία και τους φοιτητικούς συλλόγους, για τις πολιτικές οργανώσεις του*

αναρχικού χώρου και της Αριστεράς το Πολυτεχνείο είναι ο φυσικός τους χώρος. Τον έχουν υπερασπιστεί από τους φασίστες και τις δυνάμεις καταστολής με το αίμα τους. Και το ίδιο θα κάνουν αν χρειαστεί και τώρα απέναντι σε ένα ανεκδιήγητο συνονθύλευμα που ευτελίζει την κοινωνική σύγκρουση, κανιβαλίζοντας πάνω στο κίνημα και την ιστορία του.»

Θα υπογραμμίσουμε την αναφορά σε εργατικά σωματεία και φοιτητικούς συλλόγους γενικά, όπου προφανώς συμπεριλαμβάνονται και αυτά που ανήκουν στο ΚΚΕ, το οποίο, όπως ήταν αναμενόμενο, δεν... καταδέχτηκε να προσέλθει στον χώρο. Η παράδοση της διαχείρισης του Πολυτεχνείου, που μεταβιβάσθηκε στα μέλη των υπόλοιπων κομμουνιστικών και αριστερών ομάδων μιλά από μόνη της. Ακολούθησε το πέρασμα του Πολυτεχνείου στις δυνάμεις των ΜΑΤ, για φύλαξη. Όλα καλά κι όλα ωραία!

Σε νέα ανακοίνωση του, το ΝΑΡ αναφέρει: «Άνοιξαν την Πέμπτη το μεσημέρι οι πύλες του Πολυτεχνείου στην οδό Πατησίων μετά από κινητοποίηση δυνάμεων του κινήματος. Το ΝΑΡ και η νΚΑ έδωσαν το παρών, όπως επίσης το ΚΚΕ μ-λ, το ΕΕΚ, η «ταξική αντεπίθεση» κ.ά. οργανώσεις της μαχόμενης αριστεράς και του λαϊκού κινήματος. Μαζική ήταν η παρουσία **μπλοκ φοιτητικών συλλόγων της Αθήνας** που μπήκαν στο χώρο του Πολυτεχνείου και συγκεντρώθηκαν μπροστά στο μνημείο και το προαύλιο της Πατησίων. Εκεί διαβάζονταν οι αποφάσεις των Γενικών Συνελεύσεων των Συλλόγων, ενώ αργότερα ξεκίνησε η κατάθεση στεφανιών. Λίγο μετά τις 6.30 **στεφάνι στο χώρο του Πολυτεχνείου κατέθεσε αντιπροσωπεία της ΚΣΕ της ΑΝΤΑΡΣΥΑ».**

Από την άλλη, υπάρχει η ανακοίνωση αυτών που απέμειναν στο Πολυτεχνείο (ένα μέρος αποχώρησε μετά την τύποις κατάλυση της κατάληψης) στην οποία γράφουν: *«Αφήσαμε ένα σημαντικό έδαφος του αγώνα στην επέλαση της καμουφλαρισμένης καταστολής, ενώ η καρδιά μας ήταν δοσμένη στη σύγκρουση με το κράτος. Ήταν μια βαριά, αλλά πολιτικά αναγκαία απόφαση. Κρίναμε ότι δεν αναλογούσε στο σώμα αυτής της κατάληψης, στους νέους συντρόφους και τους αλληλέγγυους από άλλα μέρη του κόσμου να σηκώσουν την ευθύνη μιας ευθείας σύγκρουσης με τον πολιτικό ηγεμονισμό στο ελλαδικό κίνημα. Παρότι όλοι οι σύντροφοι αναγνωρίζουμε την ιστορική αναγκαιότητα της υπεράσπισης του αγώνα».*

Πρόκειται για μία σαφώς αλληλοπρόσαλλη τοποθέτηση

Όπως λέει και μια παροιμία *«όλοι κοιτάζουν τον καυγά και η γριά το μέλι»*. Γιατί εκείνο που αναδεικνύεται μετά από όσα συνέβησαν είναι η εξουσιαστική λογική, η δύναμη της επιβολής παρά την μη άμεση εμπλοκή του κράτους. Στα συμβάντα της 15 και 16 Νοεμβρίου το κράτος αποκόμισε τα μέγιστα οφέλη, δεν χρειάσθηκε να επέμβει, αλλά «διέβη τον ποταμό αβρόχοις ποσίν», η δε εξέλιξη των καταστάσεων έλαβε την επιθυμητή τροπή για το καθεστώς των Συριζανελ, δεδομένου ότι ευνοήθηκε ο ευρύτερος κρατικός σχεδιασμός.

Ένα μέρος του είναι η αναδιάταξη του χώρου των Εξαρχείων στην οποία περιλαμβάνεται εδώ και καιρό η αποκατάσταση της τάξης. Η διαπλοκή είναι συστατικό της εξουσίας και της διαμάχης για αυτήν. Σ' αυτήν την διαμάχη λίγοι είναι εκείνοι οι οποίοι αντιλαμβάνονται την ευρύτητα των κρατικών σχεδίων που περιλαμβάνουν το στρίμωγμα κάτω από την ομπρέλα κηδεμονίας των συνασπισμένων δυνάμεων, όλων όσων είναι τυχόν πρόθυμοι να εξυπηρετήσουν το εκάστοτε καθεστώς, ιδιαίτερα όταν έχει αριστερή μορφή, ενώ η ενοποίηση των λεγόμενων πολιτιστικών και πολιτισμικών χώρων ευρίσκεται καθ' οδόν.

Αυτή η ενοποίηση περιλαμβάνει το Αρχαιολογικό Μουσείο και το Πολυτεχνείο και κατά συνέπεια την κατάργηση των όποιων δραστηριοτήτων πραγματοποιούνται στο ΕΜΠ, συμπεριλαμβανομένου και του τριημέρου μνήμης για την εξέγερση του 1973. Προκειμένου να επιτευχθεί ο στόχος θα πρέπει να εξαλειφθεί ο τριήμερος εορτασμός και η πορεία προς την Αμερικανική πρεσβεία (Βλ. σχετικό κείμενο των Κώστα Αναγνωστόπουλου και Πάνου Ερμείδη, στο protagon.gr στις 16 Νοεμβρίου 2017, όπου, μεταξύ άλλων προτείνεται ότι «Το πρώτο που πρέπει να γίνει είναι να πάψει να πραγματοποιείται η πορεία. Φυσικά, δεν εννοούμε με αστυνομικού τύπου απαγορεύσεις, αλλά με σύμφωνη γνώμη των εμπλεκομένων...». Σχετικά δε, με τις διάφορες αναφορές για «κλείσιμο» - μεταφορά του ΕΜΠ, έχουμε εκτενώς γράψει στο κείμενο **Χίλιες «νίκες», δεν αξίζουν όσο μια ήττα...,** (ΔΙΑΔΡΟΜΗ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ, φ. ·167, Ιανουάριος 2017).

Πέρα από αυτό, μπορούμε να κατανοήσουμε ότι τα όσα έγιναν

ρινή Τ. Θεοδωρόπουλος, Η Ντίσνεϋλαντ της εξέγερσης).

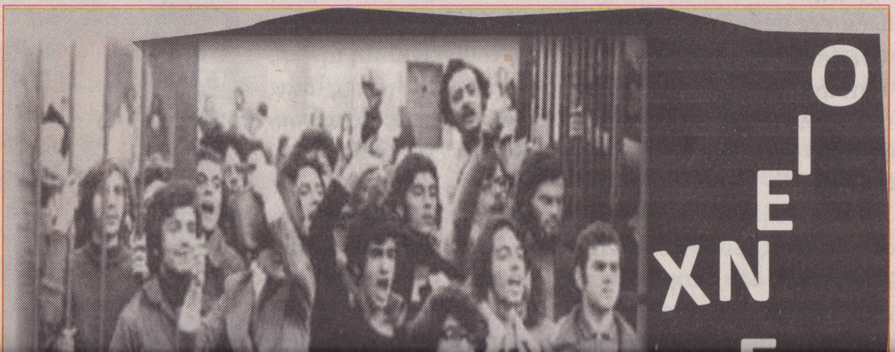
Είναι, επίσης, προφανές ότι αυτές οι καταστάσεις δεν αφορούν την αναρχία ακόμη και στο βαθμό που προσπαθούν να την θίξουν ή να την εντάξουν στους πολιτικούς σχεδιασμούς τους.

Σημείωση 1: Σε ό,τι μας αφορά τονίζουμε ότι κανείς δεν μας εμπόδισε στο να πραγματοποιήσουμε το προγραμματισμένο διήμερο αναρχικών εκδηλώσεων στο χώρο του Πολυτεχνείου. Ήταν απόφασή μας, καθώς και των συντρόφων της Αναρχικής Αρχειοθήκης, λόγω της μη συμφωνίας μας με την απόφαση και το περιεχόμενο της κατάληψης. Για αναρίθμητους, επίσης, λόγους που αναδεικνύονται και μέσα από το κείμενό μας, δεν θα μπορούσαμε να προβούμε στην πραγματοποίηση της εκδήλωσής μας κατά την δεύτερη μέρα.

Σημείωση 2: Επαναλαμβάνουμε το γνωστόν και σαφές ότι η Συσπείρωση Αναρχικών και η Αναρχική Αρχειοθήκη δεν είναι και δεν θέλουν να ονομάζονται πολιτικές ομάδες.

Συσπείρωση Αναρχικών
21 Νοεμβρίου 2017

Το αναρχικό διήμερο που επρόκειτο να γίνει στο Πολυτεχνείο στις 15 και 16 Νοεμβρίου πραγματοποιήθηκε τις ίδιες ημέρες στον χώρο της Αναρχικής Αρχειοθήκης στην οδό Σαριπόλου 8 με ώρα έναρξης 4 μμ.

τεία και φοιτητικούς συλλόγους γενικά, όπου προφανώς συμπεριλαμβάνονται και αυτά που ανήκουν στο ΚΚΕ, το οποίο, όπως ήταν αναμενόμενο, δεν... καταδέχτηκε να προσέλθει στον χώρο. Η παράδοση της διαχείρισης του Πολυτεχνείου, που μεταβιβάσθηκε στα μέλη των υπόλοιπων κομμουνιστικών και αριστερών ομάδων μιλά από μόνη της. Ακολούθησε το πέρασμα του Πολυτεχνείου στις δυνάμεις των ΜΑΤ, για φύλαξη. Όλα καλά κι όλα ωραία!

Σε νέα ανακοίνωση του, το ΝΑΡ αναφέρει: «Άνοιξαν την Πέμπτη το μεσημέρι οι πύλες του Πολυτεχνείου στην οδό Πατησίων μετά από κινητοποίηση δυνάμεων του κινήματος. Το ΝΑΡ και η νΚΑ έδωσαν το παρών, όπως επίσης το ΚΚΕ μ-λ, το ΕΕΚ, η «ταξική αντεπίθεση» κ.ά. οργανώσεις της μαχόμενης αριστεράς και του λαϊκού κινήματος. Μαζική ήταν η παρουσία **μπλοκ φοιτητικών συλλόγων της Αθήνας** που μπήκαν στο χώρο του Πολυτεχνείου και συγκεντρώθηκαν μπροστά στο μνημείο και το προαύλιο της Πατησίων. Εκεί διαβάζονταν οι αποφάσεις των Γενικών Συνελεύσεων των Συλλόγων, ενώ αργότερα ξεκίνησε η κατάθεση στεφανιών. Λίγο μετά τις 6.30 **στεφάνι στο χώρο του Πολυτεχνείου κατέθεσε αντιπροσωπεία της ΚΣΕ της ΑΝΤΑΡΣΥΑ».**

Από την άλλη, υπάρχει η ανακοίνωση αυτών που απέμειναν στο Πολυτεχνείο (ένα μέρος αποχώρησε μετά την τύποις κατάλυση της κατάληψης) στην οποία γράφουν: *«Αφήσαμε ένα σημαντικό έδαφος του αγώνα στην επέλαση της καμουφλαρισμένης καταστολής, ενώ η καρδιά μας ήταν δοσμένη στη σύγκρουση με το κράτος. Ήταν μια βαριά, αλλά πολιτικά αναγκαία απόφαση. Κρίναμε ότι δεν αναλογούσε στο σώμα αυτής της κατάληψης, στους νέους συντρόφους και τους αλληλέγγυους από άλλα μέρη του κόσμου να σηκώσουν την ευθύνη μιας ευθείας σύγκρουσης με τον πολιτικό ηγεμονισμό στο ελλαδικό κίνημα. Παρότι όλοι οι σύντροφοι αναγνωρίζουμε την ιστορική αναγκαιότητα της υπεράσπισης του αγώνα».*

Πρόκειται για μία σαφώς αλλοπρόσαλλη τοποθέτηση που αφ' ενός εκδηλώνει απερίφραστα την διαχωρισμένη αντιμετώπιση της εξουσίας, ενώ ταυτόχρονα αναγνωρίζει την ιστορική αναγκαιότητα υπεράσπισης του αγώνα (;) αλλά και την ύπαρξη πολιτικού ηγεμονισμού στο κίνημα. **Όταν, όμως, κάποιος στρέφεται ενάντια σε μία από τις μορφές εξουσίας και όχι σε κάθε μορφή της, τότε είναι έτοιμος να αποδεχθεί μία άλλη.** Στην ουσία τα όσα κατατίθενται προσπαθούν να δικαιολογήσουν μάλλον μία προειλημμένη απόφαση παράδοσης του χώρου, δεδομένου ότι δεν υπήρξε μία «καμουφλαρισμένη» αλλά απροκάλυπτη απειλή καταστολής, όπως δείχνει και το απόσπασμα του κειμένου της Ταξικής Αντεπίθεσης. Η δε σιγουριά με την οποία κινήθηκαν οι περίπου 150 της πορείας από την πλατεία Εξαρχείων στο Πολυτεχνείο επιβεβαιώνει την δεδομένη παραδοχή των προαποφασισμένων από τμήμα θεστώς των Συριζανέλ, δεδομένου ότι ευνοήθηκε ο ευρύτερος κρατικός σχεδιασμός.

Ένα μέρος του είναι η αναδιάταξη του χώρου των Εξαρχείων στην οποία περιλαμβάνεται εδώ και καιρό η αποκατάσταση της τάξης. Η διαπλοκή είναι συστατικό της εξουσίας και της διαμάχης για αυτήν. Σ' αυτήν την διαμάχη λίγοι είναι εκείνοι οι οποίοι αντιλαμβάνονται την ευρύτητα των κρατικών σχεδίων που περιλαμβάνουν το στρίμωγμα κάτω από την ομπρέλα κηδεμονίας των συνασπισμένων δυνάμεων, όλων όσων είναι τυχόν πρόθυμοι να εξυπηρετήσουν το εκάστοτε καθεστώς, ιδιαίτερα όταν έχει αριστερή μορφή, ενώ η ενοποίηση των λεγόμενων πολιτιστικών και πολιτισμικών χώρων ευρίσκεται καθ' οδόν.

Αυτή η ενοποίηση περιλαμβάνει το Αρχαιολογικό Μουσείο και το Πολυτεχνείο και κατά συνέπεια την κατάργηση των όποιων δραστηριοτήτων πραγματοποιούνται στο ΕΜΠ, συμπεριλαμβανομένου και του τριημέρου μνήμης για την εξέγερση του 1973. Προκειμένου να επιτευχθεί ο στόχος θα πρέπει να εξαλειφθεί ο τριήμερος εορτασμός και η πορεία προς την Αμερικανική πρεσβεία (Βλ. σχετικό κείμενο των Κώστα Αναγνωστόπουλου και Πάνου Ερμείδη, στο protagon.gr στις 16 Νοεμβρίου 2017, όπου, μεταξύ άλλων προτείνεται ότι «Το πρώτο που πρέπει να γίνει είναι να πάψει να πραγματοποιείται η πορεία. Φυσικά, δεν εννοούμε με αστυνομικού τύπου απαγορεύσεις, αλλά με σύμφωνη γνώμη των εμπλεκομένων...». Σχετικά δε, με τις διάφορες αναφορές για «κλείσιμο» - μεταφορά του ΕΜΠ, έχουμε εκτενώς γράψει στο κείμενο **Χίλιες «νίκες», δεν αξίζουν όσο μια ήττα...,** (ΔΙΑΔΡΟΜΗ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ, φ. ·167, Ιανουάριος 2017).

Πέρα από αυτό, μπορούμε να κατανοήσουμε ότι τα όσα έγιναν κατά το τριήμερο αυτό είναι ό,τι καλύτερο για τους σχεδιασμούς των κρατιστών, ορισμένοι εκ των οποίων δεν δίστασαν να λοιδωρήσουν με τον χειρότερο τρόπο την όλη κατάσταση.

«Πάντως οι επιχειρηματίες της Ντίσνεϊλαντ της εξέγερσης που στήθηκε στο Πολυτεχνείο με απογοήτευσαν για μια ακόμη φορά. Ήλπιζα πως θα κρατήσουν μερικές ημέρες ακόμη τις φεστιβαλικές εκδηλώσεις τους και πως φέτος τουλάχιστον θα γλιτώναμε από τον διασυρμό της επετείου που

γραμματισμένο διήμερο αναρχικών εκδηλώσεων στο χώρο του Πολυτεχνείου. Ήταν απόφασή μας, καθώς και των συντρόφων της Αναρχικής Αρχειοθήκης, λόγω της μη συμφωνίας μας με την απόφαση και το περιεχόμενο της κατάληψης. Για αναρίθμητους, επίσης, λόγους που αναδεικνύονται και μέσα από το κείμενό μας, δεν θα μπορούσαμε να προβούμε στην πραγματοποίηση της εκδήλωσής μας κατά την δεύτερη μέρα.

Σημείωση 2: Επαναλαμβάνουμε το γνωστόν και σαφές ότι η Συσπείρωση Αναρχικών και η Αναρχική Αρχειοθήκη δεν είναι και δεν θέλουν να ονομάζονται πολιτικές ομάδες.

Συσπείρωση Αναρχικών
21 Νοεμβρίου 2017

Το αναρχικό διήμερο που επρόκειτο να γίνει στο Πολυτεχνείο στις 15 και 16 Νοεμβρίου πραγματοποιήθηκε τις ίδιες ημέρες στον χώρο της Αναρχικής Αρχειοθήκης στην οδό Σαριπόλου 8 με ώρα έναρξης 4 μμ.

ΑΝΑΡΧΙΚΟ ΔΙΗΜΕΡΟ 15 - 16 Νοεμβρίου

<u>Τετάρτη 15 Νοεμβρίου</u>, ώρα 6:30 μμ. στο Πολυτεχνείο

ΘΕΜΑ ΣΥΖΗΤΗΣΗΣ: ***Θεωρίες και πρακτικές εξέγερσης και αντιεξέγερσης***

συνελεύσεων των Συλλόγων, ενώ αργότερα ξεκίνησε η κατάθεση στεφανιών. Λίγο μετά τις 6.30 **στεφάνι στο χώρο του Πολυτεχνείου κατέθεσε αντιπροσωπεία της ΚΣΕ της ΑΝΤΑΡΣΥΑ».**

Από την άλλη, υπάρχει η ανακοίνωση αυτών που απέμειναν στο Πολυτεχνείο (ένα μέρος αποχώρησε μετά την τύποις κατάλυση της κατάληψης) στην οποία γράφουν: *«Αφήσαμε ένα σημαντικό έδαφος του αγώνα στην επέλαση της καμουφλαρισμένης καταστολής, ενώ η καρδιά μας ήταν δοσμένη στη σύγκρουση με το κράτος. Ήταν μια βαριά, αλλά πολιτικά αναγκαία απόφαση. Κρίναμε ότι δεν αναλογούσε στο σώμα αυτής της κατάληψης, στους νέους συντρόφους και τους αλληλέγγυους από άλλα μέρη του κόσμου να σηκώσουν την ευθύνη μιας ευθείας σύγκρουσης με τον πολιτικό ηγεμονισμό στο ελλαδικό κίνημα. Παρότι όλοι οι σύντροφοι αναγνωρίζουμε την ιστορική αναγκαιότητα της υπεράσπισης του αγώνα»*.

Πρόκειται για μία σαφώς αλλοπρόσαλλη τοποθέτηση που αφ' ενός εκδηλώνει απερίφραστα την διαχωρισμένη αντιμετώπιση της εξουσίας, ενώ ταυτόχρονα αναγνωρίζει την ιστορική αναγκαιότητα υπεράσπισης του αγώνα (;) αλλά και την ύπαρξη πολιτικού ηγεμονισμού στο κίνημα. **Όταν, όμως, κάποιος στρέφεται ενάντια σε μία από τις μορφές εξουσίας και όχι σε κάθε μορφή της, τότε είναι έτοιμος να αποδεχθεί μία άλλη.** Στην ουσία τα όσα κατατίθενται προσπαθούν να δικαιολογήσουν μάλλον μία προειλημμένη απόφαση παράδοσης του χώρου, δεδομένου ότι δεν υπήρξε μία «καμουφλαρισμένη» αλλά απροκάλυπτη απειλή καταστολής, όπως δείχνει και το απόσπασμα του κειμένου της Ταξικής Αντεπίθεσης. Η δε σιγουριά με την οποία κινήθηκαν οι περίπου 150 της πορείας από την πλατεία Εξαρχείων στο Πολυτεχνείο επιβεβαιώνει την δεδομένη παραδοχή των προαποφασισμένων από τμήμα των καταληψιών.

Ενδεικτικό των παραπάνω είναι το γεγονός ότι το τμήμα των καταληψιών που παρέμεινε στο Πολυτεχνείο μεταβλήθηκαν σε καταληψίες μίας αίθουσας και προχώρησε σε συνέλευση σε ταυτόχρονο χρόνο και χώρο (κτίριο Γκίνη) με εκείνους τους οποίους εγκαλούσε για την διάλυση της κατάληψης και μάλιστα υπό την περιφρούρηση των αριστερών, που έλεγχαν ήδη τις πύλες του Πολυτεχνείου (!!!). Μ' άλλα λόγια οι αριστεροί περιφρουρούσαν τους «παρακρατικούς», που έκαναν συνέλευση στου Γκίνη, δηλαδή στο ίδιο κτίριο με εκείνους που τους χαρακτήρισαν «Εκοφίτες»... Ιστορίες κινηματικής σχιζοφρένειας, ή πολιτικών ισορροπιών; Διαλέγετε και παίρνετε...

στόχος θα πρέπει να εξαλειφθεί ο τριήμερος εορτασμός και η πορεία προς την Αμερικανική πρεσβεία (Βλ. σχετικό κείμενο των Κώστα Αναγνωστόπουλου και Πάνου Ερμείδη, στο protagon.gr στις 16 Νοεμβρίου 2017, όπου, μεταξύ άλλων προτείνεται ότι «Το πρώτο που πρέπει να γίνει είναι να πάψει να πραγματοποιείται η πορεία. Φυσικά, δεν εννοούμε με αστυνομικού τύπου απαγορεύσεις, αλλά με σύμφωνη γνώμη των εμπλεκομένων...». Σχετικά δε, με τις διάφορες αναφορές για «κλείσιμο» - μεταφορά του ΕΜΠ, έχουμε εκτενώς γράψει στο κείμενο **Χίλιες «νίκες», δεν αξίζουν όσο μια ήττα...,** (ΔΙΑΔΡΟΜΗ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ, φ. ·167, Ιανουάριος 2017).

Πέρα από αυτό, μπορούμε να κατανοήσουμε ότι τα όσα έγιναν κατά το τριήμερο αυτό είναι ό,τι καλύτερο για τους σχεδιασμούς των κρατιστών, ορισμένοι εκ των οποίων δεν δίστασαν να λοιδωρήσουν με τον χειρότερο τρόπο την όλη κατάσταση.

«Πάντως οι επιχειρηματίες της Ντίσνεϊλαντ της εξέγερσης που στήθηκε στο Πολυτεχνείο με απογοήτευσαν για μια ακόμη φορά. Ήλπιζα πως θα κρατήσουν μερικές ημέρες ακόμη τις φεστιβαλικές εκδηλώσεις τους και πως φέτος τουλάχιστον θα γλιτώναμε από τον διασυρμό της επετείου που συντελείται κοινή συναινέσει, και με άκρα συνέπεια κάθε χρόνο. Τους ξύλινους επικήδειους, τη λιτανεία με τη σημαία, τα λείψανα των συνθημάτων και την πορεία. Και γιατί η αστυνομία δεν κύκλωσε τον αποκλεισμένο χώρο για να συλλάβει όσους μπορεί, κι ας τους αφήσει παρακάτω. Μη μου πείτε ότι με τέτοιο live οι τιμές της δικής μας Ντίσνεϊλαντ δεν θα ανέβαιναν κατακόρυφα στη διεθνή αγορά της εξέγερσης;» (18-11-2017, Καθημε-

ματοποιήθηκε τις ίδιες ημέρες στον χώρο της Αναρχικής Αρχειοθήκης στην οδό Σαριπόλου 8 με ώρα έναρξης 4 μμ.

ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟ
2017

ΑΝΑΡΧΙΚΟ ΔΙΗΜΕΡΟ 15 - 16 Νοεμβρίου

Τετάρτη 15 Νοεμβρίου, ώρα 6:30 μμ. στο Πολυτεχνείο

ΘΕΜΑ ΣΥΖΗΤΗΣΗΣ: ***Θεωρίες και πρακτικές εξέγερσης και αντιεξέγερσης.***

Πέμπτη: 16 Νοεμβρίου, ώρα 6:30 μμ. στο Πολυτεχνείο

ΘΕΜΑ ΣΥΖΗΤΗΣΗΣ: ***Από την επανάσταση του Φλεβάρη 1917, στο κομμουνιστικό πραξικόπημα των μπολσεβίκων.***

Προβολές ταινιών και Εκθέσεις φωτογραφίας, από τις 12 το μεσημέρι

ΑΝΑΡΧΙΚΗ ΑΡΧΕΙΟΘΗΚΗ

[...] μέσα σε μία ενιαία και αδιάσπαστη συμπαντική ουσία, κάθε κακή δράση μας πάνω στο μέρος, δημιουργεί την ενστικτώδη αντίδραση του συνόλου πάνω σε μας. Με λίγα λόγια, ό,τι κάνουμε το εισπράττουμε πολλαπλάσια από κάθε γωνιά της συμπαντικής ενότητας.

Τέλος, η έννοια της συμπαντικής αδιαίρετης ενότητας δημιουργεί μια νέα περιβαλλοντική συνείδηση εφόσον, η φύση είναι ένα μέρος του όλου και κάθε δράση μας εναντίον της σημαίνει δράση ολόκληρης της δημιουργίας εναντίον μας.

Μάνος Δανέζης, Επίκουρος καθηγητής Αστροφυσικής, στο Πανεπιστήμιο Αθηνών.

ΜΑΝΔΡΑ - ΝΕΑ ΠΕΡΑΜΟΣ

Όταν ο άνθρωπος θέλει να αυτοκτονήσει και το κράτος τον βοηθάει

Το χρονικό μιας αυτοκτονίας

Δεν υπάρχει χρόνος στον ελλαδικό χώρο που να μην χαθούν ζωές ανθρώπων και ζώων από φυσικές καταστροφές που οφείλονται σε πλημμύρες. Το κοινό χαρακτηριστικό, εκτός από την απώλεια ζωών και την καταστροφή σπιτιών και υλικών αντικειμένων, είναι η παρέμβαση του ανθρώπου πάνω στο φυσικό περιβάλλον. Ποτάμια και ρέματα υπογειοποιημένα, μπαζωμένα, δάση αποψιλωμένα. Στην θέση των προαναφερομένων, σπίτια, δρόμοι και διάφορες ανθρώπινες κατασκευές. **Μια απίστευτη ασέβεια του ανθρώπου, απέναντι σε όλα αυτά που υπήρχαν πριν από αυτόν και έχουν την λειτουργία τους.** Μια ασέβεια σε όλα αυτά που βρίσκονται εκεί που βρίσκονται για κάποιο λόγο. Απέναντι σε αυτή την πανάρχαια διαδικασία του φυσικού κύκλου του νερού, αλλά και σε αυτή της δημιουργίας των ακτών, που είναι αποτέλεσμα της δυναμικής σχέσης του νερού με την γη, ο άνθρωπος παίζει επάξια τον ρόλο του βιαστή της ίδιας του της μητέρας, της φύσης. **Συγχρόνως αυτοκαταστρέφεται, αφού όλα τα παραπάνω οδηγούν σε κίνδυνο την ζωή του.**

Ρυθμιστής της παραπάνω βλακώδους, ατομικής δραστηριότητας, είναι το κράτος. **Το κράτος έρχεται να συμπληρώσει τον ατομικό παράγοντα της καταστροφής ή της αυτοκαταστροφής.** Όπου τα μπαζώματα δεν είναι στο

είναι άνθρωποι φτωχοί που διαμένουν σε φτωχές γειτονιές και οικισμούς, χωρίς κάποιον ιδιαίτερο πολεοδομικό σχεδιασμό. Κάποιοι ίσως να πλήρωσαν κάποιο κρατικό υπάλληλο της πολεοδομίας ώστε να φτιάξουν ένα σπίτι ή να κάνουν μια διαμόρφωση. Κάποιοι περιμένουν να το «τακτοποιήσουν» με κάποια κρατική ρύθμιση που αφορά αυθαίρετες κατασκευές. Πολλοί είναι νόμιμοι με χαρτιά του κράτους, αλλά **πόσο νόμιμος είσαι όταν ο οικισμός σου είναι πάνω στο πέρασμα χειμάρρων και ποταμιών;** Όταν οι δίοδοι ροής έχουν μπαζωθεί; Όταν το περιφερικό φυσικό περιβάλλον του οικισμού σου ή της πόλης σου έχει βιασθεί; **Νόμιμος είσαι, νοήμων και ασφαλής, πάντως, όχι!** Το τι είναι νόμιμο και τί όχι γνωρίζουμε πως είναι κάτι το οποίο αλλάζει κατά περίσταση και συμφέρον. Είναι δεδομένο ότι το κράτος αδιαφορεί για το εάν κάποιο κτίσμα είναι εντός ή εκτός, αυθαίρετο ή νόμιμο. Για εκείνο που ενδιαφέρεται άμεσα είναι το κέρδος και ο έλεγχος. Με τον ένα ή τον άλλο τρόπο, το κτίριο όχι μόνο θα χτιστεί,

οι οικισμοί! Τέλος οι εκβολές ενός χειμάρρου ή ποταμιού πρέπει να είναι τουλάχιστον όσο η κοίτη του. Συνήθως στον ελλαδικό χώρο οι εκβολές είναι ό,τι περισσέψει από τον αστικό ιστό και όχι όσο χρειάζεται το ποτάμι. Στην περίπτωση της Μάνδρας και της Νέας Περάμου οι εκβολές είναι μικρότερες με αποτέλεσμα το νερό να εγκλωβίζεται και να πλημμυρίζει την περιοχή. Μάλιστα, ο καθ. Γεωλογίας του Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών Δημήτρης Παπανικολάου την περιοχή την είχε ως μοντέλο μαθήματος λόγω των ανθρώπινων παρεμβάσεων επάνω στο φυσικό περιβάλλον: *«Βασική άσκηση –για το θέμα των πλημμυρών– ήταν η περιοχή της Μάνδρας. Την είχαμε*

Τέλος, η έννοια της συμπαντικής αδιαίρετης ενότητας δημιουργεί μια νέα περιβαλλοντική συνείδηση εφόσον, η φύση είναι ένα μέρος του όλου και κάθε δράση μας εναντίον της σημαίνει δράση ολόκληρης της δημιουργίας εναντίον μας.

Μάνος Δανέζης, Επίκουρος καθηγητής Αστροφυσικής, στο Πανεπιστήμιο Αθηνών.

Το χρονικό μιας αυτοκτονίας

Δεν υπάρχει χρόνος στον ελλαδικό χώρο που να μην χαθούν ζωές ανθρώπων και ζώων από φυσικές καταστροφές που οφείλονται σε πλημμύρες. Το κοινό χαρακτηριστικό, εκτός από την απώλεια ζωών και την καταστροφή σπιτιών και υλικών αντικειμένων, είναι η παρέμβαση του ανθρώπου πάνω στο φυσικό περιβάλλον. Ποτάμια και ρέματα υπογειοποιημένα, μπαζωμένα, δάση αποψιλωμένα. Στην θέση των προαναφερομένων, σπίτια, δρόμοι και διάφορες ανθρώπινες κατασκευές. **Μια απίστευτη ασέβεια του ανθρώπου, απέναντι σε όλα αυτά που υπήρχαν πριν από αυτόν και έχουν την λειτουργία τους.** Μια ασέβεια σε όλα αυτά που βρίσκονται εκεί που βρίσκονται για κάποιο λόγο. Απέναντι σε αυτή την πανάρχαια διαδικασία του φυσικού κύκλου του νερού, αλλά και σε αυτή της δημιουργίας των ακτών, που είναι αποτέλεσμα της δυναμικής σχέσης του νερού με την γη, ο άνθρωπος παίζει επάξια τον ρόλο του βιαστή της ίδιας του της μητέρας, της φύσης. **Συγχρόνως αυτοκαταστρέφεται, αφού όλα τα παραπάνω οδηγούν σε κίνδυνο την ζωή του.**

Ρυθμιστής της παραπάνω βλακώδους, ατομικής δραστηριότητας, είναι το κράτος. **Το κράτος έρχεται να συμπληρώσει τον ατομικό παράγοντα της καταστροφής ή της αυτοκαταστροφής.** Όπου τα μπαζώματα δεν είναι στο άμεσο ενδιαφέρον του, νομιμοποιεί την ανθρώπινη βλακεία και αναίδεια και την υποβοηθά ακόμα και με δικά του τεχνικά μέσα. Αποχαρακτηρίζει ή χαρακτηρίζει δασικές εκτάσεις ανάλογα με το συμφέρον του, υπογειοποιεί, μπαζώνει και εκτρέπει ποταμούς και ρέματα.

Οι συνήθεις πληγέντες τέτοιου είδους καταστροφών, είναι άνθρωποι φτωχοί που διαμένουν σε φτωχές γειτονιές και οικισμούς, χωρίς κάποιον ιδιαίτερο πολεοδομικό σχεδιασμό. Κάποιοι ίσως να πλήρωσαν κάποιο κρατικό υπάλληλο της πολεοδομίας ώστε να φτιάξουν ένα σπίτι ή να κάνουν μια διαμόρφωση. Κάποιοι περιμένουν να το «τακτοποιήσουν» με κάποια κρατική ρύθμιση που αφορά αυθαίρετες κατασκευές. Πολλοί είναι νόμιμοι με χαρτιά του κράτους, αλλά **πόσο νόμιμος είσαι όταν ο οικισμός σου είναι πάνω στο πέρασμα χειμάρρων και ποταμιών;** Όταν οι δίοδοι ροής έχουν μπαζωθεί; Όταν το περιφερικό φυσικό περιβάλλον του οικισμού σου ή της πόλης σου έχει βιασθεί; **Νόμιμος είσαι, νοήμων και ασφαλής, πάντως, όχι!** Το τί είναι νόμιμο και τί όχι γνωρίζουμε πως είναι κάτι το οποίο αλλάζει κατά περίσταση και συμφέρον. Είναι δεδομένο ότι το κράτος αδιαφορεί για το εάν κάποιο κτίσμα είναι εντός ή εκτός, αυθαίρετο ή νόμιμο. Για εκείνο που ενδιαφέρεται άμεσα είναι το κέρδος και ο έλεγχος. Με τον ένα ή τον άλλο τρόπο, το κτίριο όχι μόνο θα χτιστεί,

αλλά το κράτος θα λαμβάνει και τους ανάλογους φόρους, νόμιμα και ωραία. Εάν το κτίσμα το πάρει το ρέμα, και οι ένοικοί του βρεθούν στην θάλασσα, είναι κάτι για το οποίο πραγματικά το κράτος δεν έχει καμμία ευθύνη. Από εκεί και πέρα εισέρχεται ο ατομικός παράγοντας.

Οι πρακτικές αιτίες των πλημμυρών

Η καταστροφή στην Μάνδρα και στην Νέα Πέραμο έχει δύο αιτίες: ... οι οικισμοί! Τέλος οι εκβολές ενός χειμάρρου ή ποταμιού πρέπει να είναι τουλάχιστον όσο η κοίτη του. Συνήθως στον ελλαδικό χώρο οι εκβολές είναι ό,τι περισσέψει από τον αστικό ιστό και όχι όσο χρειάζεται το ποτάμι. Στην περίπτωση της Μάνδρας και της Νέας Περάμου οι εκβολές είναι μικρότερες με αποτέλεσμα το νερό να εγκλωβίζεται και να πλημμυρίζει την περιοχή. Μάλιστα, ο καθ. Γεωλογίας του Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών Δημήτρης Παπανικολάου την περιοχή την είχε ως μοντέλο μαθήματος λόγω των ανθρώπινων παρεμβάσεων επάνω στο φυσικό περιβάλλον: *«Βασική άσκηση –για το θέμα των πλημμυρών– ήταν η περιοχή της Μάνδρας. Την είχαμε επιλέξει σαν μια από τις **χαρακτηριστικές περιπτώσεις, όπου η ανθρώπινη παρέμβαση και η άγνοια ή η αδιαφορία ή εν πάση περιπτώσει η μη γνώση και ουσιαστική ενασχόληση με το θέμα ήταν εγκληματικού χαρακτήρα,** διότι στην περιοχή της Μάνδρας περνάει η παλιά εθνική οδός Αθηνών - Θεβών και δίπλα στον δρόμο αυτό, την κεντρική αυτή παλιά οδό, υπήρχε από την περιοχή πάνω της Αγ. Σωτήρας, που είναι τα βουνά προς την περιοχή Πατέρα, και αρκετά χιλιόμετρα βόρεια της Μάνδρας μια ορεινή περιοχή με ένα δίκτυο από μικρά ποτάμια που **ενώνονται και κάνουν ένα μεγαλύτερο χείμαρρο, ο οποίος είχε μπαζωθεί επί μήκους πάνω από 500 μέτρα.** Το τραγικό ήταν ότι ένα μεγάλο κομμάτι του μπαζώματος και του κλεισίματος, στο πιο στενό σημείο, ήταν μερικά στρέμματα που έφτιαξε ο δήμος ως χώρο αμαξοστασίου και επισκευών,*

αποψιλωμένα. Στην θέση των προαναφερομένων, σπίτια, δρόμοι και διάφορες ανθρώπινες κατασκευές. **Μια απίστευτη ασέβεια του ανθρώπου, απέναντι σε όλα αυτά που υπήρχαν πριν από αυτόν και έχουν την λειτουργία τους.** Μια ασέβεια σε όλα αυτά που βρίσκονται εκεί που βρίσκονται για κάποιο λόγο. Απέναντι σε αυτή την πανάρχαια διαδικασία του φυσικού κύκλου του νερού, αλλά και σε αυτή της δημιουργίας των ακτών, που είναι αποτέλεσμα της δυναμικής σχέσης του νερού με την γη, ο άνθρωπος παίζει επάξια τον ρόλο του βιαστή της ίδιας του της μητέρας, της φύσης. **Συγχρόνως αυτοκαταστρέφεται, αφού όλα τα παραπάνω οδηγούν σε κίνδυνο την ζωή του.**

Ρυθμιστής της παραπάνω βλακώδους, ατομικής δραστηριότητας, είναι το κράτος. **Το κράτος έρχεται να συμπληρώσει τον ατομικό παράγοντα της καταστροφής ή της αυτοκαταστροφής.** Όπου τα μπαζώματα δεν είναι στο άμεσο ενδιαφέρον του, νομιμοποιεί την ανθρώπινη βλακεία και αναίδεια και την υποβοηθά ακόμα και με δικά του τεχνικά μέσα. Αποχαρακτηρίζει ή χαρακτηρίζει δασικές εκτάσεις ανάλογα με το συμφέρον του, υπογειοποιεί, μπαζώνει και εκτρέπει ποταμούς και ρέματα.

Οι συνήθεις πληγέντες τέτοιου είδους καταστροφών,

είναι εντός ή εκτός, αυθαίρετο ή νόμιμο. Για εκείνο που ενδιαφέρεται άμεσα είναι το κέρδος και ο έλεγχος. Με τον ένα ή τον άλλο τρόπο, το κτίριο όχι μόνο θα χτιστεί,

αλλά το κράτος θα λαμβάνει και τους ανάλογους φόρους, νόμιμα και ωραία. Εάν το κτίσμα το πάρει το ρέμα, και οι ένοικοί του βρεθούν στην θάλασσα, είναι κάτι για το οποίο πραγματικά το κράτος δεν έχει καμμία ευθύνη. Από εκεί και πέρα εισέρχεται ο ατομικός παράγοντας.

Οι πρακτικές αιτίες των πλημμυρών

Η καταστροφή στην Μάνδρα και στην Νέα Πέραμο έχει δύο αιτίες:

α) Σε προβλήματα που έρχονται από ψηλά, δηλαδή στα βουνά: δασικές πυρκαγιές, υπερβόσκηση, εκχερσώσεις, υλοτομίες και τεχνικά έργα. Όλα τα παραπάνω οδηγούν σε αποψιλώσεις των δασών με αποτέλεσμα να μην υπάρχουν κατακρατητές και επιβραδυντές υδάτων.

β) Σε προβλήματα που έρχονται από χαμηλά, δηλαδή στον αστικό ιστό: Όλες οι κατασκευές, με την νομιμοποίηση ή όχι του κράτους, αρκούν για να μετατρέψουν έναν απλό χείμαρρο σε ορμητικό ποτάμι που θα διαλύσει τα πάντα στο διάβα του.

Το νερό βρίσκοντας εμπόδια στο δρόμο του θα ψάξει να βρει άλλες οδούς ροής. Στην περίπτωση της Μάνδρας και της Νέας Περάμου οι άλλες οδοί ροής ήταν οι ίδιοι

οι οικισμοί! Τέλος οι εκβολές ενός χειμάρρου ή ποταμιού πρέπει να είναι τουλάχιστον όσο η κοίτη του. Συνήθως στον ελλαδικό χώρο οι εκβολές είναι ό,τι περισσέψει από τον αστικό ιστό και όχι όσο χρειάζεται το ποτάμι. Στην περίπτωση της Μάνδρας και της Νέας Περάμου οι εκβολές είναι μικρότερες με αποτέλεσμα το νερό να εγκλωβίζεται και να πλημμυρίζει την περιοχή. Μάλιστα, ο καθ. Γεωλογίας του Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών Δημήτρης Παπανικολάου την περιοχή την είχε ως μοντέλο μαθήματος λόγω των ανθρώπινων παρεμβάσεων επάνω στο φυσικό περιβάλλον: *«Βασική άσκηση –για το θέμα των πλημμυρών– ήταν η περιοχή της Μάνδρας. Την είχαμε επιλέξει σαν μια από τις **χαρακτηριστικές περιπτώσεις, όπου η ανθρώπινη παρέμβαση και η άγνοια ή η αδιαφορία ή εν πάση περιπτώσει η μη γνώση και ουσιαστική ενασχόληση με το θέμα ήταν εγκληματικού χαρακτήρα,** διότι στην περιοχή της Μάνδρας περνάει η παλιά εθνική οδός Αθηνών - Θηβών και δίπλα στον δρόμο αυτό, την κεντρική αυτή παλιά οδό, υπήρχε από την περιοχή πάνω της Αγ. Σωτήρας, που είναι τα βουνά προς την περιοχή Πατέρα, και αρκετά χιλιόμετρα βόρεια της Μάνδρας μια ορεινή περιοχή με ένα δίκτυο από μικρά ποτάμια που **ενώνονται και κάνουν ένα μεγαλύτερο χείμαρρο, ο οποίος είχε μπαζωθεί επί μήκους πάνω από 500 μέτρα.** Το τραγικό ήταν ότι ένα μεγάλο κομμάτι του μπαζώματος και του κλεισίματος, στο πιο στενό σημείο, ήταν μερικά στρέμματα που έφτιαξε ο δήμος ως χώρο αμαξοστασίου και επισκευών, παραδίπλα ήταν ένα σούπερ μάρκετ, που είχαν κλείσει ακριβώς όλη τη δίοδο (του νερού). Όποιος περάσει αυτό τον δρόμο (φύγει από τη Μάνδρα για να πάει βόρεια προς Αγ. Σωτήρα) αν προσπαθήσει –στο στενότερο σημείο μάλιστα– να δει πού είναι το ρέμα που περνούν τα νερά, δεν θα δει πουθενά διέξοδο για το νερό».*

Επίσης, τονίζει ότι η φύση είχε προειδοποιήσει και σε παλαιότερα χρόνια στην ίδια περιοχή: *«Το τραγικό είναι ότι το 1996 είχαμε και δύο θύματα ακριβώς στην ανάντη περιοχή, ένα με δύο χιλιόμετρα βόρεια από το σημείο που είχε κλείσει η δίοδος. **Ήδη, η φύση είχε προειδοποιήσει για το ότι κακώς είχαν γίνει επεμβάσεις, κακώς δεν είχε διατηρηθεί η φυσική ροή του νερού και ταυτόχρονα δεν είχε διαμορφωθεί μια τεχνητή ροή του νερού».***

Σύμφωνα με τον ερευνητή στο τμήμα Γεωλογίας στο Πανεπιστήμιο Αθηνών Μιχάλη Διακάκη, μπορεί η ποσότητα της βροχής να παίξει κάποιο ρόλο για το αν θα προκαλέσει καταστροφή ή όχι αλλά η ανθρώπινη παρέμβαση παραμένει πρώτη στην πρόκληση τέτοιων καταστροφών: *«Αν κανείς περπατήσει στην κοίτη των ρεμάτων από το βουνό προς τη θάλασσα, κάποια στιγμή θα σταματήσει στον οικισμό της Μάνδρας. Είναι αυτονόητο ότι έπρεπε να είχαν διατηρηθεί ανοιχτά τα ρέματα και η διόδός τους προς τη θάλασσα».*

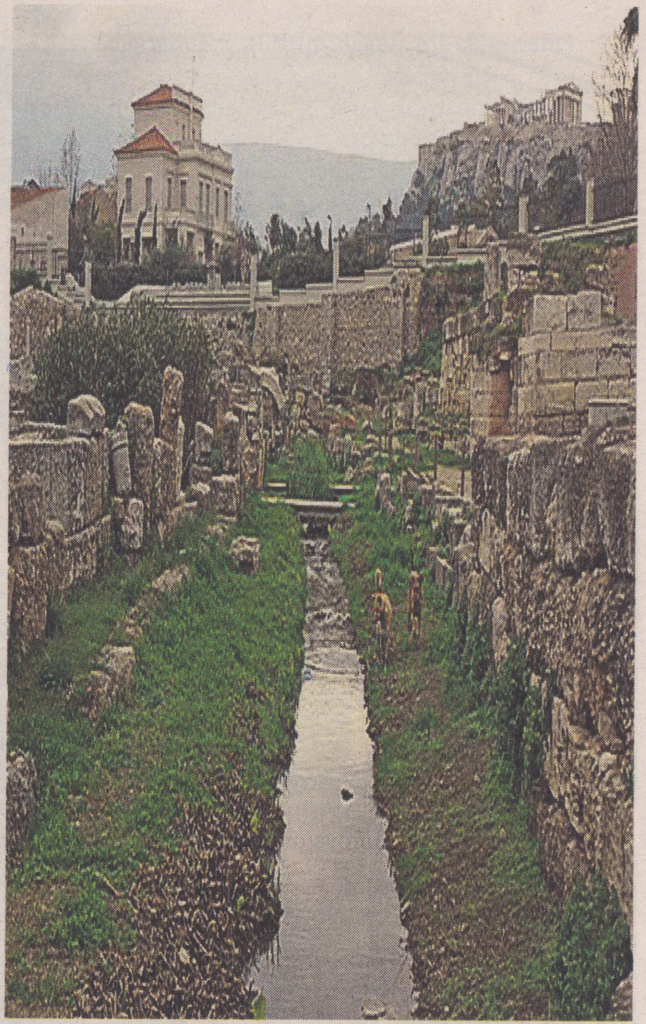
Η Αττική έχει το μεγαλύτερο ποσοστό θανάτων από πλημύρες σε όλο τον ελλαδικό χώρο, με 3,5 θανάτους ανά πλημμύρα, ενώ σε όλο τον υπόλοιπο ελλαδικό χώρο ο μέσος όρος είναι 1,26 θάνατοι ανά πλημμύρα. Αυτό οφείλεται στην έντονη τσιμεντοποίηση και δόμηση και στην γνώση των ανθρώπων γύρω από το φυσικό περιβάλλον. Ο ίδιος ερευνητής αναφέρει: «*[...]υπάρχει μεγάλη οικιστική πίεση. Στην επαρχία ο κόσμος γνωρίζει καλύτερα τη λειτουργία της φύσης και συνήθως έχει τη δυνατότητα να χτίσει λίγο παραπέρα, να μην κλείσει το ρέμα που ξέρει*

δύο συγκεκριμένων περιοχών. Τα ίδια και περισσότερα θα μπορούσαμε να πούμε για τις περσινές πλημύρες με καταστροφές και νεκρούς στην Καλαμάτα. Τα ίδια και σε άλλες περιοχές. Τα παραδείγματα είναι πολλά, αλλά η εμπειρία ανύπαρκτη. Μπροστά στο κέρδος και την ατομική βόλεψη όλα τα άλλα εξαφανίζονται. **Ο τελικός απολογισμός στις πλημμύρες της Μάνδρας και της Νέας Περάμου είναι 23 νεκροί και 1.512 κατεστραμμένα κτίρια.** Δεν θα μείνουμε στις επισκέψεις των πολιτικών και στην προσπάθεια να βγάλουν πολιτική υπεραξία μετά από μια καταστροφή. Τις θεωρούμε γραφικές και ο κόσμος που δέχεται τέτοιες επισκέψεις από πολιτικούς, οφείλει τουλάχιστον να είναι απαξιωτικός.

Μια άλλη απώλεια από τις πλημμύρες είναι και αυτή των ζώων. **Πολλά ζώα, σκύλοι, γάτες, πουλερικά, άλογα, κατσίκια, αρνιά κλπ. πέθαναν ή χάθηκαν μετά την πλημμύρα.** Πολλοί σκύλοι και γάτες πνίγηκαν και άλλα χάθηκαν από τους χώρους που βρίσκονταν πριν την πλημμύρα. Οι άνθρωποι που τάιζαν τα αδέσποτα των περιοχών, δηλώνουν ότι πολλά από τα ζώα που φρόντιζαν δεν υπάρχουν πια, ενώ πολλά νέα ζώα έχουν εμφανιστεί, καθώς παρασύρθηκαν και χάθηκαν μετά την πλημμύρα ή το σπίτι που διέμεναν καταστράφηκε.

Ο Διδακτικός Ηριδανός που επιμένει και θυμάται

Είναι χαρακτηριστικό ότι στην Αθήνα, με τον έντονο οικοδομικό φόρτο, πριν από μερικά χρόνια μόνο το 20% του νερού το απορροφούσε το έδαφος και το 80% κατέληγε στην θάλασσα, όταν τα ποσοστά θα έπρεπε να ήταν σχεδόν αντίστροφα! Μόνο στο λεκανοπέδιο έχουν μπαζωθεί πάνω από 500 χιλιόμετρα ποταμών και ρεμάτων για την δημιουργία δρόμων και κτιρίων. Το νερό, όμως, έχει μνήμη. **Θυμάται την πανάρχαια διαδρομή του, όσα εμπόδια και αν του βάλεις. Δεν μετριούνται τα πάντα με ανθρώπινο χρόνο, αργά ή γρήγορα το νερό θα ακολουθήσει την αρχαία του πορεία.** Τρανό παράδειγμα είναι ο ποταμός Ηριδανός της Αθήνας. Από τα μέσα του 6^{ου} π.Χ αιώνα υπογειοποιήθηκε από τον Πεισίστρατο ώστε να μετατραπεί σε αγωγό οικιακών λυμάτων και υδάτων από τους γύρω χείμαρρους. Τον 5° π.Χ αιώνα διευθετείται και οριοθετείται η κοίτη του από την αθηναϊκή δημοκρατία και μετά θάβεται.

περνάει από το Μοναστηράκι, συνεχίζει στην πλατεία Αγ. Ασωμάτων στο Θησείο, φτάνει στον αρχαιολογικό χώρο του Κεραμεικού όπου και εμφανίζεται· από εκεί εισέρχεται πάλι στο έδαφος, συνεχίζει στην γωνία Ιεράς Οδού και Πειραιώς και από εκεί Θερμοπυλών και Κεραμεικού. Πιθανώς σε αυτό το σημείο να ενωνόταν με τον ποταμό Ιλισό και από εκεί τα νερά κατέληγαν στην θάλασσα.

Όπως είπαμε στην αρχή του κειμένου, το νερό έχει μνήμη. Σαν την φύση. Σαν τον άνθρωπο;

Ελευθερόκοκκος

Σύμφωνα με τον ερευνητή στο τμήμα Γεωλογίας στο Πανεπιστήμιο Αθηνών Μιχάλη Διακάκη, μπορεί η ποσότητα της βροχής να παίξει κάποιο ρόλο για το αν θα προκαλέσει καταστροφή ή όχι αλλά η ανθρώπινη παρέμβαση παραμένει πρώτη στην πρόκληση τέτοιων καταστροφών: *«Αν κανείς περπατήσει στην κοίτη των ρεμάτων από το βουνό προς τη θάλασσα, κάποια στιγμή θα σταματήσει στον οικισμό της Μάνδρας. Είναι αυτονόητο ότι έπρεπε να είχαν διατηρηθεί ανοιχτά τα ρέματα και η δίοδός τους προς τη θάλασσα».*

Η Αττική έχει το μεγαλύτερο ποσοστό θανάτων από πλημύρες σε όλο τον ελλαδικό χώρο, με 3,5 θανάτους ανά πλημμύρα, ενώ σε όλο τον υπόλοιπο ελλαδικό χώρο ο μέσος όρος είναι 1,26 θάνατοι ανά πλημμύρα. Αυτό οφείλεται στην έντονη τσιμεντοποίηση και δόμηση και στην γνώση των ανθρώπων γύρω από το φυσικό περιβάλλον. Ο ίδιος ερευνητής αναφέρει: «*[...]υπάρχει μεγάλη οικιστική πίεση. Στην επαρχία ο κόσμος γνωρίζει καλύτερα τη λειτουργία της φύσης και συνήθως έχει τη δυνατότητα να χτίσει λίγο παραπέρα, να μην κλείσει το ρέμα που ξέρει σε τι χρησιμεύει. Στην Αθήνα ήδη από τη δεκαετία του '30 υπήρχε μεγάλη πίεση για δόμηση, με τα γνωστά αποτελέσματα».*

Όλα τα παραπάνω δυστυχώς δεν είναι προνόμιο των

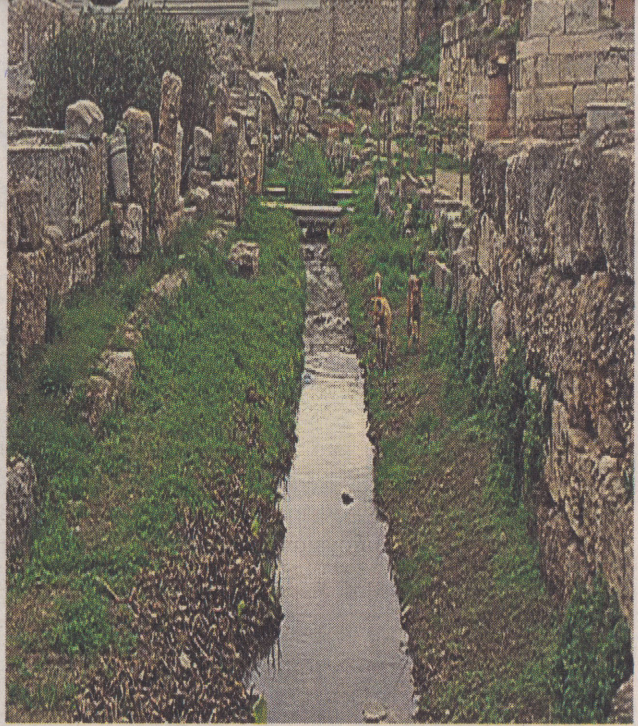

Δεν θα μείνουμε στις επισκέψεις των πολιτικών και στην προσπάθεια να βγάλουν πολιτική υπεραξία μετά από μια καταστροφή. Τις θεωρούμε γραφικές και ο κόσμος που δέχεται τέτοιες επισκέψεις από πολιτικούς, οφείλει τουλάχιστον να είναι απαξιωτικός.

Μια άλλη απώλεια από τις πλημμύρες είναι και αυτή των ζώων. **Πολλά ζώα, σκύλοι, γάτες, πουλερικά, άλογα, κατσίκια, αρνιά κλπ. πέθαναν ή χάθηκαν μετά την πλημμύρα.** Πολλοί σκύλοι και γάτες πνίγηκαν και άλλα χάθηκαν από τους χώρους που βρίσκονταν πριν την πλημμύρα. Οι άνθρωποι που τάιζαν τα αδέσποτα των περιοχών, δηλώνουν ότι πολλά από τα ζώα που φρόντιζαν δεν υπάρχουν πια, ενώ πολλά νέα ζώα έχουν εμφανιστεί, καθώς παρασύρθηκαν και χάθηκαν μετά την πλημμύρα ή το σπίτι που διέμεναν καταστράφηκε.

Ο Διδακτικός Ηριδανός που επιμένει και θυμάται

Είναι χαρακτηριστικό ότι στην Αθήνα, με τον έντονο οικοδομικό φόρτο, πριν από μερικά χρόνια μόνο το 20% του νερού το απορροφούσε το έδαφος και το 80% κατέληγε στην θάλασσα, όταν τα ποσοστά θα έπρεπε να ήταν σχεδόν αντίστροφα! Μόνο στο λεκανοπέδιο έχουν μπαζωθεί πάνω από 500 χιλιόμετρα ποταμών και ρεμάτων για την δημιουργία δρόμων και κτιρίων. Το νερό, όμως, έχει μνήμη. **Θυμάται την πανάρχαια διαδρομή του, όσα εμπόδια και αν του βάλεις. Δεν μετριούνται τα πάντα με ανθρώπινο χρόνο, αργά ή γρήγορα το νερό θα ακολουθήσει την αρχαία του πορεία.** Τρανό παράδειγμα είναι ο ποταμός Ηριδανός της Αθήνας. Από τα μέσα του 6ου π.Χ αιώνα υπογειοποιήθηκε από τον Πεισίστρατο ώστε να μετατραπεί σε αγωγό οικιακών λυμάτων και υδάτων από τους γύρω χείμαρρους. Τον 5ο π.Χ αιώνα διευθετείται και οριοθετείται η κοίτη του από την αθηναϊκή δημοκρατία και μετά θάβεται. Τον 2ο μ.Χ αιώνα η κοίτη του Ηριδανού στο ύψος της σημερινής οδού Αμαλίας μπαίνει σε θόλο, μπαζώνεται και μετατρέπεται σε υπόνομο. Τον 6ο μ.Χ αιώνα οι βυζαντινοί επεμβαίνουν στο ποτάμι με αποτέλεσμα την υποβάθμιση της ποιότητας των νερών, την ολική υπογειοποίηση του ποταμού και τον απόλυτο έλεγχο της ροής του με αποτέλεσμα να λειτούργει ως αποχετευτικό αγωγός. **Χαρακτηριστικό είναι ότι το τμήμα του ποταμού που φαίνεται σήμερα να ρέει στην περιοχή του Κερα-**

περνάει από το Μοναστηράκι, συνεχίζει στην πλατεία Αγ. Ασωμάτων στο Θησείο, φτάνει στον αρχαιολογικό χώρο του Κεραμεικού όπου και εμφανίζεται· από εκεί εισέρχεται πάλι στο έδαφος, συνεχίζει στην γωνία Ιεράς Οδού και Πειραιώς και από εκεί Θερμοπυλών και Κεραμεικού. Πιθανώς σε αυτό το σημείο να ενωνόταν με τον ποταμό Ιλισό και από εκεί τα νερά κατέληγαν στην θάλασσα.

Όπως είπαμε στην αρχή του κειμένου, το νερό έχει μνήμη. Σαν την φύση. Σαν τον άνθρωπο;

Ελευθερόκοκκος

τητα της βροχής να παίζει κάποιο ρόλο για το αν θα προκαλέσει καταστροφή ή όχι αλλά η ανθρώπινη παρέμβαση παραμένει πρώτη στην πρόκληση τέτοιων καταστροφών: *«Αν κανείς περπατήσει στην κοίτη των ρεμάτων από το βουνό προς τη θάλασσα, κάποια στιγμή θα σταματήσει στον οικισμό της Μάνδρας. Είναι αυτονόητο ότι έπρεπε να είχαν διατηρηθεί ανοιχτά τα ρέματα και η δίοδός τους προς τη θάλασσα».*

Η Αττική έχει το μεγαλύτερο ποσοστό θανάτων από πλημμύρες σε όλο τον ελλαδικό χώρο, με 3,5 θανάτους ανά πλημμύρα, ενώ σε όλο τον υπόλοιπο ελλαδικό χώρο ο μέσος όρος είναι 1,26 θάνατοι ανά πλημμύρα. Αυτό οφείλεται στην έντονη τσιμεντοποίηση και δόμηση και στην γνώση των ανθρώπων γύρω από το φυσικό περιβάλλον. Ο ίδιος ερευνητής αναφέρει: *«[...]υπάρχει μεγάλη οικιστική πίεση. **Στην επαρχία ο κόσμος γνωρίζει καλύτερα τη λειτουργία της φύσης και συνήθως έχει τη δυνατότητα να χτίσει λίγο παραπέρα, να μην κλείσει το ρέμα που ξέρει σε τι χρησιμεύει. Στην Αθήνα ήδη από τη δεκαετία του '30 υπήρχε μεγάλη πίεση για δόμηση, με τα γνωστά αποτελέσματα».***

Όλα τα παραπάνω δυστυχώς δεν είναι προνόμιο των

Είναι χαρακτηριστικό ότι στην Αθήνα, με τον έντονο οικοδομικό φόρτο, πριν από μερικά χρόνια μόνο το 20% του νερού το απορροφούσε το έδαφος και το 80% κατέληγε στην θάλασσα, όταν τα ποσοστά θα έπρεπε να ήταν σχεδόν αντίστροφα! Μόνο στο λεκανοπέδιο έχουν μπαζωθεί πάνω από 500 χιλιόμετρα ποταμών και ρεμάτων για την δημιουργία δρόμων και κτιρίων. Το νερό, όμως, έχει μνήμη. **Θυμάται την πανάρχαια διαδρομή του, όσα εμπόδια και αν του βάλεις. Δεν μετριούνται τα πάντα με ανθρώπινο χρόνο, αργά ή γρήγορα το νερό θα ακολουθήσει την αρχαία του πορεία.** Τρανό παράδειγμα είναι ο ποταμός Ηριδανός της Αθήνας. Από τα μέσα του 6ου π.Χ αιώνα υπογειοποιήθηκε από τον Πεισίστρατο ώστε να μετατραπεί σε αγωγό οικιακών λυμάτων και υδάτων από τους γύρω χείμαρρους. Τον 5ο π.Χ αιώνα διευθετείται και οριοθετείται η κοίτη του από την αθηναϊκή δημοκρατία και μετά θάβεται. Τον 2ο μ.Χ αιώνα η κοίτη του Ηριδανού στο ύψος της σημερινής οδού Αμαλίας μπαίνει σε θόλο, μπαζώνεται και μετατρέπεται σε υπόνομο. Τον 6ο μ.Χ αιώνα οι βυζαντινοί επεμβαίνουν στο ποτάμι με αποτέλεσμα την υποβάθμιση της ποιότητας των νερών, την ολική υπογειοποίηση του ποταμού και τον απόλυτο έλεγχο της ροής του με αποτέλεσμα να λειτούργει ως αποχετευτικό αγωγός. **Χαρακτηριστικό είναι ότι το τμήμα του ποταμού που φαίνεται σήμερα να ρέει στην περιοχή του Κεραμεικού είναι 3 μέτρα χαμηλότερα από την σημερινή επιφάνεια της πόλης, χαρακτηριστικό των χιλιετών προσπαθειών να μπαζωθεί ο ποταμός.** Ο ποταμός μετά από τόσα χρόνια επιμένει να ρέει υπογείως της Αθήνας, παρά τον τεράστιο οικοδομικό όγκο και τις ανθρώπινες επεμβάσεις χιλιάδων χρόνων. Πηγάζει από τον Λυκαβηττό, περνάει από το Σύνταγμα στην οδό Αμαλίας και Όθωνος, συνεχίζει στην Μητροπόλεως,

περνάει από το Μοναστηράκι, συνεχίζει στην πλατεία Αγ. Ασωμάτων στο Θησείο, φτάνει στον αρχαιολογικό χώρο του Κεραμεικού όπου και εμφανίζεται· από εκεί εισέρχεται πάλι στο έδαφος, συνεχίζει στην γωνία Ιεράς Οδού και Πειραιώς και από εκεί Θερμοπυλών και Κεραμεικού. Πιθανώς σε αυτό το σημείο να ενωνόταν με τον ποταμό Ιλισό και από εκεί τα νερά κατέληγαν στην θάλασσα.

Όπως είπαμε στην αρχή του κειμένου, το νερό έχει μνήμη. Σαν την φύση. Σαν τον άνθρωπο;

Ελευθερόκοκκος

Ο μονόλογος του Κρόνου

Μια αλληγορία για τη σχέση της ανθρωπότητας με τον χρόνο, για το τέλος των αφηγήσεων και το πύργωμα της Ιστορίας, όχι πλέον σε αέναους φωτεινούς κύκλους, αλλά σε κουραστικές, οδυνηρές ευθείες· για τον Κρό-

πιστεύουν στους υιούς των θεών. Λατρεύουν τη νεότητα, αλλά δεν ξέρουν τί να την κάνουν. Την κολακεύουν, μόνο και μόνο για να της ρουφάνε την ενέργεια, την ορμή και τη δύναμη.

Η νεότητα, συχνά, είναι ένα βέλος που δεν ξέρει που να κατευθυνθεί. Αν δεν είσαι, επί της ουσίας, εκεί πλάι της, τη μετατρέπεις σε βέλος χαμένο, σπασμένο και σπαταλημένο. Το μόνο σου όπλο να μείνεις ζωντανός, αν δεν το κατευθύνεις, θα σπαταληθείς κι εσύ μαζί του. Κι εσύ ο πιο παλιός στη ζωή δεν ξέρεις που να κοιτάξεις. Κάθεσαι και λατρεύεις τη νεότητα. Την κρατάς από τα μαλλιά και δεν την αφήνεις να βγάλει φτερά. Της επιτρέπεις να σπαταληθεί για άλλη μια φορά. Επειδή δεν ξέρεις κι εσύ την κατεύθυνση. Επειδή υπήρξες, επίσης, μια σπαταλημένη νεότητα, νομίζεις πως με το να κυνηγάς τη νεότητα των άλλων, θα προλάβεις κάτι, αντί να μάθεις πώς να σταματήσει αυτός ο φαύλος κύκλος.

Αυτόν τον φαύλο κύκλο προσπάθησα να σταματήσω. Όταν με σκότωσαν, άρχισε ο χρόνος να μετράει. Άρχισαν όλα να διαιρούνται. Κι όταν υπάρχει διαίρεση, εμφανίζεται και η σύγκριση. Κι όλοι παραπλανούνται. Κι ενώ είναι συνδεδεμένοι, νομίζουν πως γίνονται καλύτεροι ή χειρότεροι. Συγκρίνουν διαρκώς και ανταγωνίζονται.

ίδια την ελευθερία. Κάθε ρόλος αντιστρεφόταν, κάθε χρόνος έπαυε πια να ισχύει. Και τελικά, μέσα από μια γιορτή, που κρατούσε μέρες, κάθε ένας ξεχνούσε ποιος είναι και γινόταν ένας άλλος.

Κι όταν ήρθε η ώρα, μου έφτιαξαν μια ιστορία. Ήταν τότε που αποφάσισαν ότι ο χρόνος έχει μια διάσταση, μία προσέγγιση, κι ότι η «αλήθεια» υπάρχει, για να καρατομεί. Λοιπόν, τότε, μεταμορφώθηκα σε τέρας που τρώει τα παιδιά του. Και οι άνθρωποι δεν αγαπούν τα τέρατα, επειδή τους θυμίζουν πρόσωπα του εαυτού τους. Γέννησαν τα τέρατα με έξυπνο τρόπο –δε λέω-, για να τα βγάλουν από μέσα τους. Και κάθε τέρας έξω από εμάς είναι άξιο να πεθάνει. Το μόνο που απέμεινε πια στην ανθρωπότητα είναι τα τέρατα. Αυτά ενσάρκωσαν το κακό, που έπρεπε να πεθάνει.

Όμως, τώρα έλυσα τη σιωπή μου, για να σας πω ότι τα τέρατα γεννήθηκαν, για να ζήσουν όσο κι εσείς ξεχωριστά και να πεθάνουν εξ ίσου. Αλλά εδώ δεν τελειώνει η ιστορία. Εδώ αρχίζει.

Σταματήστε να κοιτάτε, να διαβάζετε, να παρακολουθείτε, να ακούτε, να μιμείστε τέρατα. Αυτά υπάρχουν όπως κάθε τι. Κάποιοι σάς τα δείχνουν, επειδή θέλουν να πάψετε να κοιτάτε τον εαυτό σας. Κι αν ο καθρέφτης σας βγάζει τέρατα, πάλι δεν έχει σημασία. Ήρθε η ώρα να δείτε. Εγώ ο Κρόνος σάς το λέω. Μη με κοιτάτε, ελάτε να με επισκεφθείτε.

Το σώμα μου ήταν αυτό που γεννούσε· δεν έτρωγα, μα όλα ήταν ένα κομμάτι μου· δεν σκότωνα, μα όλα ήταν σάρκα από τη σάρκα μου, αίμα από το αίμα μου, πνεύμα από το πνεύμα μου και ψυχή από την ψυχή μου. Κάθε ένα κομμάτι μου ήταν η ζωτική μου ουσία. Κάθε ένας ήταν μια σημαντική κουκίδα που συνέθετε την ύπαρξή μου. Γι' αυτό, δεν υπήρχε κούραση, για να φάει κανείς ή να πιει, δεν προσπαθούσε για οτιδήποτε. Κι έπειτα, ήρθε κι αυτός ο κύκλος. Το γνώριζα ότι θα έρθει. Αυτός

Μια αλληγορία για τη σχέση της ανθρωπότητας με τον χρόνο, για το τέλος των αφηγήσεων και το πύργωμα της Ιστορίας, όχι πλέον σε αέναους φωτεινούς κύκλους, αλλά σε κουραστικές, οδυνηρές ευθείες· για τον Κρόνο-Χρόνο και τη μανία των ανθρώπων να τον διαιρούν σε μεγάλα ή λιλιπούτεια κομματάκια, για το βάρος του, που οι «θεοί» απίθωσαν έξυπνα στους ώμους μας, ως αντίδωρο για τα θεμέλια της πρώτης αληθινής πόλης.

Τελικά, κοιτάζω τα παιδιά μου και τα βλέπω να μεγαλώνουν με την ίδια κι απαράλλακτη αυταπάτη: ότι αυτοί είναι κάτι ξεχωριστό, ότι αυτοί είναι η ελπίδα του μέλλοντος, ότι αυτοί προορίζονται για κάτι μοναδικό κι ανεπανάληπτο.

Και σκέφτομαι ότι αυτός ο Δίας καλά τα κατάφερε. Τους έπεισε όλους ότι είναι τόσο ξεχωριστοί, που ξέχασαν να ζουν με τους άλλους, ξέχασαν γιατί, υποτίθεται, τους έτρωγα.

Με απεικόνισαν σαν τέρας, για να βεβαιώσουν τις μέλλουσες γενιές ότι καλά έκανε και μου γέμισε πέτρες

κεύουν, μόνο και μόνο για να της ρουφάνε την ενέργεια, την ορμή και τη δύναμη.

Η νεότητα, συχνά, είναι ένα βέλος που δεν ξέρει που να κατευθυνθεί. Αν δεν είσαι, επί της ουσίας, εκεί πλάι της, τη μετατρέπεις σε βέλος χαμένο, σπασμένο και σπαταλημένο. Το μόνο σου όπλο να μείνεις ζωντανός, αν δεν το κατευθύνεις, θα σπαταληθείς κι εσύ μαζί του. Κι εσύ ο πιο παλιός στη ζωή δεν ξέρεις που να κοιτάξεις. Κάθεσαι και λατρεύεις τη νεότητα. Την κρατάς από τα μαλλιά και δεν την αφήνεις να βγάλει φτερά. Της επιτρέπεις να σπαταληθεί για άλλη μια φορά. Επειδή δεν ξέρεις κι εσύ την κατεύθυνση. Επειδή υπήρξες, επίσης, μια σπαταλημένη νεότητα, νομίζεις πως με το να κυνηγάς τη νεότητα των άλλων, θα προλάβεις κάτι, αντί να μάθεις πώς να σταματήσει αυτός ο φαύλος κύκλος.

Αυτόν τον φαύλο κύκλο προσπάθησα να σταματήσω. Όταν με σκότωσαν, άρχισε ο χρόνος να μετράει. Άρχισαν όλα να διαιρούνται. Κι όταν υπάρχει διαίρεση, εμφανίζεται και η σύγκριση. Κι όλοι παραπλανούνται. Κι ενώ είναι συνδεδεμένοι, νομίζουν πως γίνονται καλύτεροι ή χειρότεροι. Συγκρίνουν διαρκώς και ανταγωνίζονται.

Η ιστορία όμως ξεκινάει από παλιά. Κάποτε, γεννήθηκε στα μυαλά των ανθρώπων η ιδέα να διαλέξουν. Δεν ξέρω ποια είναι η φύση τους, πάντως αυτό το ερώτημα που έχει κατακλείσει τον κόσμο, για το αν είναι καλός ή κακός ή αν ο άνθρωπος, είναι από τη φύση του καλός ή κακός είναι σαν ένα θολό τζάμι μπρος στα μάτια σας. Είναι μια αυταπάτη. Μια παράλογη εμμονή της ανθρωπότητας για το που πρέπει να πάει.

Προσπάθησα πολύ να σας πω ότι ο κόσμος δεν έχει μια διάσταση. Ο χρόνος κι ο τόπος, επίσης, δεν έχει μια διάσταση. Και, πράγματι, κάποτε, για να πω την αλήθεια, δεν χρειαζόταν καν αυτό να εξηγηθεί. Έτσι το έβλεπαν. Αυτό ακριβώς ζούσαν όλοι. Ο χρόνος είναι τόσο απέραντος, που, αν κάτσεις να το σκεφτείς, μοιάζει σα να βρήκες ένα απειροελάχιστο κομματάκι χαρτί από ένα απροσμέτρητο κείμενο και νομίζεις πως βρήκες την αλήθεια.

είναι και γινόταν ένας άλλος.

Κι όταν ήρθε η ώρα, μου έφτιαξαν μια ιστορία. Ήταν τότε που αποφάσισαν ότι ο χρόνος έχει μια διάσταση, μία προσέγγιση, κι ότι η «αλήθεια» υπάρχει, για να καρατομεί. Λοιπόν, τότε, μεταμορφώθηκα σε τέρας που τρώει τα παιδιά του. Και οι άνθρωποι δεν αγαπούν τα τέρατα, επειδή τους θυμίζουν πρόσωπα του εαυτού τους. Γέννησαν τα τέρατα με έξυπνο τρόπο –δε λέω-, για να τα βγάλουν από μέσα τους. Και κάθε τέρας έξω από εμάς είναι άξιο να πεθάνει. Το μόνο που απέμεινε πια στην ανθρωπότητα είναι τα τέρατα. Αυτά ενσάρκωσαν το κακό, που έπρεπε να πεθάνει.

Όμως, τώρα έλυσα τη σιωπή μου, για να σας πω ότι τα τέρατα γεννήθηκαν, για να ζήσουν όσο κι εσείς ξεχωριστά και να πεθάνουν εξ ίσου. Αλλά εδώ δεν τελειώνει η ιστορία. Εδώ αρχίζει.

Σταματήστε να κοιτάτε, να διαβάζετε, να παρακολουθείτε, να ακούτε, να μιμείστε τέρατα. Αυτά υπάρχουν όπως κάθε τι. Κάποιοι σάς τα δείχνουν, επειδή θέλουν να πάψετε να κοιτάτε τον εαυτό σας. Κι αν ο καθρέφτης σας βγάζει τέρατα, πάλι δεν έχει σημασία. Ήρθε η ώρα να δείτε. Εγώ ο Κρόνος σάς το λέω. Μη με κοιτάτε, ελάτε να με επισκεφθείτε.

Το σώμα μου ήταν αυτό που γεννούσε· δεν έτρωγα, μα όλα ήταν ένα κομμάτι μου· δεν σκότωνα, μα όλα ήταν σάρκα από τη σάρκα μου, αίμα από το αίμα μου, πνεύμα από το πνεύμα μου και ψυχή από την ψυχή μου. Κάθε ένα κομμάτι μου ήταν η ζωτική μου ουσία. Κάθε ένας ήταν μια σημαντική κουκίδα που συνέθετε την ύπαρξή μου. Γι' αυτό, δεν υπήρχε κούραση, για να φάει κανείς ή να πιει, δεν προσπαθούσε για οτιδήποτε. Κι έπειτα, ήρθε κι αυτός ο κύκλος. Το γνώριζα ότι θα έρθει. Αυτός ο κύκλος γέννησε τον Δία.

Και ήρθε η διαίρεση.

Και η διαίρεση μια πράξη είναι και χρειάζεται, μη φοβάστε. Σε όποια θρησκεία ή ιδεολογία κι αν ζείτε τη διαίρεση, θα τελειώσει κι αυτή. Μη φοβάστε. Κι αν τελειώσει κι αυτή, πάλι μη φοβάστε, επειδή χωρέσατε κάποτε σε μια διαίρεση.

Οι αρχαίοι, οι πολύ αρχαίοι, κάποτε, λέγανε Θεό τον ίδιο τον χρόνο. Λέγανε Θεό τη Φύση. Λέγανε Θεό τον εαυτό τους, επειδή ήταν η Φύση. Κι αυτό δεν ήταν πολλαπλασιασμός μήτε πρόσθεση. Όσο κι αν φαίνεται παράξενο ήταν μια αφαίρεση. Όσο κι αν μοιάζει με έλλειψη, αυτό ήταν μια αφαίρεση.

Κάθε αφαίρεση απογυμνώνει από το περιττό. Κάθε καθαρή ψυχή είναι μια αφαίρεση. Κάθε καθαρό μυαλό είναι μια αφαίρεση. Κάθε καθαρό σώμα είναι μια αφαίρεση. Αφαιρεθείτε από αυτόν τον κόσμο. Αφαιρέστε

Μια αλληγορία για τη σχέση της ανθρωπότητας με τον χρόνο, για το τέλος των αφηγήσεων και το πύργωμα της Ιστορίας, όχι πλέον σε αέναους φωτεινούς κύκλους, αλλά σε κουραστικές, οδυνηρές ευθείες· για τον Κρόνο-Χρόνο και τη μανία των ανθρώπων να τον διαιρούν σε μεγάλα ή λιλιπούτεια κομματάκια, για το βάρος του, που οι «θεοί» απίθωσαν έξυπνα στους ώμους μας, ως αντίδωρο για τα θεμέλια της πρώτης αληθινής πόλης.

Τελικά, κοιτάζω τα παιδιά μου και τα βλέπω να μεγαλώνουν με την ίδια κι απαράλλακτη αυταπάτη: ότι αυτοί είναι κάτι ξεχωριστό, ότι αυτοί είναι η ελπίδα του μέλλοντος, ότι αυτοί προορίζονται για κάτι μοναδικό κι ανεπανάληπτο.

Και σκέφτομαι ότι αυτός ο Δίας καλά τα κατάφερε. Τους έπεισε όλους ότι είναι τόσο ξεχωριστοί, που ξέχασαν να ζουν με τους άλλους, ξέχασαν γιατί, υποτίθεται, τους έτρωγα.

Με απεικόνισαν σαν τέρας, για να βεβαιώσουν τις μέλλουσες γενιές ότι καλά έκανε και μου γέμισε πέτρες το στομάχι. Μα από τότε που με ξεγέλασε, τα πράγματα δεν φαίνονται να πηγαίνουν όπως θα ταίριαζε στο φυσικό νόμο. Οι πάντες πασχίζουν για τη δυστυχία τους. Βουλιάζουν στη λάσπη, υποφέρουν από τον αέρα που φυσά, υποφέρουν από τον ήλιο που καίει, πονάνε τα κόκκαλά τους από την υγρασία. Η άνοιξη τούς φέρνει αλλεργίες.

Ποιός θα πίστευε πια, ό,τι παλιά η γιορτή του Κρόνου ήταν υπενθύμιση της ελευθερίας; Ότι ήταν η πιο μεγάλη γιορτή που συμμετείχαν κι οι δούλοι κι οι ρόλοι αντιστρέφονταν; Ποιός θα το πίστευε άραγε; Και τώρα δεν την αφήνεις να βγάλει φτερά. Της επιτρέπεις να σπαταληθεί για άλλη μια φορά. Επειδή δεν ξέρεις κι εσύ την κατεύθυνση. Επειδή υπήρξες, επίσης, μια σπαταλημένη νεότητα, νομίζεις πως με το να κυνηγάς τη νεότητα των άλλων, θα προλάβεις κάτι, αντί να μάθεις πώς να σταματήσει αυτός ο φαύλος κύκλος.

Αυτόν τον φαύλο κύκλο προσπάθησα να σταματήσω. Όταν με σκότωσαν, άρχισε ο χρόνος να μετράει. Άρχισαν όλα να διαιρούνται. Κι όταν υπάρχει διαίρεση, εμφανίζεται και η σύγκριση. Κι όλοι παραπλανούνται. Κι ενώ είναι συνδεδεμένοι, νομίζουν πως γίνονται καλύτεροι ή χειρότεροι. Συγκρίνουν διαρκώς και ανταγωνίζονται.

Η ιστορία όμως ξεκινάει από παλιά. Κάποτε, γεννήθηκε στα μυαλά των ανθρώπων η ιδέα να διαλέξουν. Δεν ξέρω ποια είναι η φύση τους, πάντως αυτό το ερώτημα που έχει κατακλείσει τον κόσμο, για το αν είναι καλός ή κακός ή αν ο άνθρωπος, είναι από τη φύση του καλός ή κακός είναι σαν ένα θολό τζάμι μπρος στα μάτια σας. Είναι μια αυταπάτη. Μια παράλογη εμμονή της ανθρωπότητας για το που πρέπει να πάει.

Προσπάθησα πολύ να σας πω ότι ο κόσμος δεν έχει μια διάσταση. Ο χρόνος κι ο τόπος, επίσης, δεν έχει μια διάσταση. Και, πράγματι, κάποτε, για να πω την αλήθεια, δεν χρειαζόταν καν αυτό να εξηγηθεί. Έτσι το έβλεπαν. Αυτό ακριβώς ζούσαν όλοι. Ο χρόνος είναι τόσο απέραντος, που, αν κάτσεις να το σκεφτείς, μοιάζει σα να βρήκες ένα απειροελάχιστο κομματάκι χαρτί από ένα απροσμέτρητο κείμενο και νομίζεις πως βρήκες την αλήθεια.

Ωστόσο, όταν κάποιοι αποφάσισαν να κατακερματίσουν τον χρόνο σε κομμάτια, ήταν σα να κομμάτιασαν εμένα τον ίδιο. Ήμουν ένας πατέρας γι' αυτούς, που νόμιζαν πως τους έτρωγα. Αυτό τους πήρε πολύ, μα πάρα πολύ, καιρό. Καθόντουσαν κι ανέλυαν τί σημαίνει να τους τρώω. Έφτιαξαν για μένα αρχέτυπα και συζητούσαν πολύ πάνω σε αυτά. Ήμουν ο χρόνος-Κρόνος που τρώει τα παιδιά του και τα λοιπά και τα λοιπά.

Όμως, δεν είναι έτσι τα πράγματα. Οι άλλοι που με λέγανε Saturnus –κι εξακολουθούν πολλοί να με αποκαλούν έτσι- γιόρταζαν το όνομά μου και μαζί με αυτό την η ιστορία. Εδώ αρχίζει.

Σταματήστε να κοιτάτε, να διαβάζετε, να παρακολουθείτε, να ακούτε, να μιμείστε τέρατα. Αυτά υπάρχουν όπως κάθε τι. Κάποιοι σάς τα δείχνουν, επειδή θέλουν να πάψετε να κοιτάτε τον εαυτό σας. Κι αν ο καθρέφτης σας βγάζει τέρατα, πάλι δεν έχει σημασία. Ήρθε η ώρα να δείτε. Εγώ ο Κρόνος σάς το λέω. Μη με κοιτάτε, ελάτε να με επισκεφθείτε.

Το σώμα μου ήταν αυτό που γεννούσε· δεν έτρωγα, μα όλα ήταν ένα κομμάτι μου· δεν σκότωνα, μα όλα ήταν σάρκα από τη σάρκα μου, αίμα από το αίμα μου, πνεύμα από το πνεύμα μου και ψυχή από την ψυχή μου. Κάθε ένα κομμάτι μου ήταν η ζωτική μου ουσία. Κάθε ένας ήταν μια σημαντική κουκίδα που συνέθετε την ύπαρξή μου. Γι' αυτό, δεν υπήρχε κούραση, για να φάει κανείς ή να πιει, δεν προσπαθούσε για οτιδήποτε. Κι έπειτα, ήρθε κι αυτός ο κύκλος. Το γνώριζα ότι θα έρθει. Αυτός ο κύκλος γέννησε τον Δία.

Και ήρθε η διαίρεση.

Και η διαίρεση μια πράξη είναι και χρειάζεται, μη φοβάστε. Σε όποια θρησκεία ή ιδεολογία κι αν ζείτε τη διαίρεση, θα τελειώσει κι αυτή. Μη φοβάστε. Κι αν τελειώσει κι αυτή, πάλι μη φοβάστε, επειδή χωρέσατε κάποτε σε μια διαίρεση.

Οι αρχαίοι, οι πολύ αρχαίοι, κάποτε, λέγανε Θεό τον ίδιο τον χρόνο. Λέγανε Θεό τη Φύση. Λέγανε Θεό τον εαυτό τους, επειδή ήταν η Φύση. Κι αυτό δεν ήταν πολλαπλασιασμός μήτε πρόσθεση. Όσο κι αν φαίνεται παράξενο ήταν μια αφαίρεση. Όσο κι αν μοιάζει με έλλειψη, αυτό ήταν μια αφαίρεση.

Κάθε αφαίρεση απογυμνώνει από το περιττό. Κάθε καθαρή ψυχή είναι μια αφαίρεση. Κάθε καθαρό μυαλό είναι μια αφαίρεση. Κάθε καθαρό σώμα είναι μια αφαίρεση. Αφαιρεθείτε από αυτόν τον κόσμο. Αφαιρέστε από αυτόν τον κόσμο και θα με βρείτε, είμαι ήδη εκεί.

Κάθε φορά που θα αφαιρείτε, θα βρίσκετε άλλη μια διάσταση του χρόνου που σας κρύβουν τα μάτια σας. Και θα πάψετε να είστε νέοι και γέροι, θα πάψετε να είστε «εσείς» και θα είστε κάποιος άλλος. Θα πάψετε να είστε κάποιος που ζητάτε και σας ζητούν. Θα πάψετε να λέτε «καλή χρονιά», επειδή ο χρόνος δεν αλλάζει, ούτε είναι καλός και κακός.

σύντροφοι για την
Αναρχική απελευθερωτική δράση

Νόαμ Τσόμσκι:
Οι προβλέψεις του Μιχαήλ Μπακούνιν για την κομμουνιστική εξουσία

Όπως έχουμε αναφέρει και σε προηγούμενα άρθρα μας, η αναζήτηση της αλήθειας, της αυθεντικής αλήθειας, έξω από ιδεολογικούς και πολιτικούς παραμορφωτικούς φακούς, αποτελεί θεμελιώδες στοιχείο του αναρχικού αγώνα. Και η αλήθεια μπορεί να βρεθεί, αν και σχεδόν πάντοτε κατακερματισμένη, ακόμη και σε λεγόμενα και γραπτά, που, τις περισσότερες φορές, δεν στοχεύουν εξ αρχής στην αποκάλυψή της. Ωστόσο, για όσους ενδιαφέρονται να την αποθησαυρίσουν, αποκαλύπτουν συχνότατα ενδιαφέρουσες πτυχές της, μιας και οι λέγοντες ή γράφοντές την, συνήθως, εξυπηρετούν ενδο-εξουσιαστικούς ανταγωνισμούς. Και στο πλαίσιο αυτό, πολλές φορές, ο ένας βγάζει τα «άπλυτα» του άλλου «στη φόρα». Μας θυμίζει εκείνη την Βορειο-Ευρωπαϊκή εκδοχή του αρχαίου Προμηθεϊκού μύθου, όπου, μετά από μια τρομερή μάχη, οι θεοί ξεχνούν το μυστικό της φωτιάς στο χώμα, κι εκεί, εντελώς αναπάντεχα, το βρίσκουν οι άνθρωποι.

Το απόσπασμα που ακολουθεί, αποτελεί μέρους μιας συνέντευξης-ντοκυμαντέρ του Νόαμ Τσόμσκι, το 1994. Σε αυτό, ο σημερινός συνοδοιπόρος του

από τον δικό τους έλεγχο, τότε δεν υπάρχει ηθικός λόγος να τους παρέχεις αυτόν τον χώρο. Μπορείς να τους πλάσεις έτσι όπως θέλεις εσύ.

Κι «εσύ» μπορεί να είσαι η Κεντρική Επιτροπή, οι διευθυντές της εταιρίας ή οι ηγέτες ενός φασιστικού κράτους. Όλοι οι μοντέρνοι διανοούμενοι πήραν τη μία θέση ή την άλλη. Κι αυτό είχε προβλεφθεί από τη μόνη ίσως «πρόγνωση», που έκανε η κοινωνική επιστήμη και βγήκε τόσο δραματικά σωστή, στη συζήτηση του Μπακούνιν, επί του θέματος, στα τέλη του $19^{ου}$ αιώνα. Διαφώνησε με τον Μαρξ –κι αυτό πολύ πριν τον Λενινισμό- και πρόβλεψε με μεγάλη διορατικότητα πως η ανερχόμενη τάξη των διανοουμένων, που μόλις τότε άρχισε να αναγνωρίζεται σαν τάξη στη μοντέρνα βιομηχανική κοινωνία, θα πάρει μια από τις δυο κατευθύνσεις.

Μερικοί θα θεωρούσαν πως οι αγώνες της εργατικής τάξης θα τους πρόσφεραν την ευκαιρία να πάρουν την εργατική εξουσία. Κι αυτοί, είπε, θα αποτελέσουν την κόκκινη γραφειοκρατία, που θα είναι η χειρότερη τυραννία στην ιστορία της ανθρωπότητας, φυσικά πρώτα για το «συμφέρον» των εργατών. Αυτή είναι η

αυτά που συμβαίνουν τώρα[1] στις βιομηχανικές κοινωνίες του κρατικού καπιταλισμού.

Βλέποντάς το μέσα από την ανασκόπηση των εκατό χρόνων[2] νομίζω πως αυτή η εξέλιξη φαίνεται πολύ καθαρά. Κι εξηγεί ένα παράξενο φαινόμενο των διανοούμενων του $20^{ου}$ αιώνα. Το πόσο εύκολα σήμερα κάποια άτομα αλλάζουν παρατάξεις.

Το ίδιο άτομο που πριν έναν χρόνο ήταν σταλινικός, την επόμενη χρονιά γίνεται ο

ωρία στη Δύση μοιάζει πολύ, κι έχει έναν χαρακτήρα εκπληκτικά Λενινιστικό. Οι κύριες τάσεις της μοντέρνας δημοκρατικής θεωρίας στη Δύση, στον ακαδημαϊκό κόσμο, οι θεωρίες των πολιτικών επιστημών, που αναπτύχθηκαν από ανθρώπους σαν τον Χάρολντ Λάσουελ –έναν από τους ιδρυτές των σύγχρονων πολιτικών επιστημών– και σε γενικότερους τομείς οι Ουιλσονιανοί διανοούμενοι, οι επονομαζόμενοι προοδευτικοί διανοούμενοι από τους οποίους ο πιο χαρακτη-

για την κομμουνιστική εξουσία

Όπως έχουμε αναφέρει και σε προηγούμενα άρθρα μας, η αναζήτηση της αλήθειας, της αυθεντικής αλήθειας, έξω από ιδεολογικούς και πολιτικούς παραμορφωτικούς φακούς, αποτελεί θεμελιώδες στοιχείο του αναρχικού αγώνα. Και η αλήθεια μπορεί να βρεθεί, αν και σχεδόν πάντοτε κατακερματισμένη, ακόμη και σε λεγόμενα και γραπτά, που, τις περισσότερες φορές, δεν στοχεύουν εξ αρχής στην αποκάλυψή της. Ωστόσο, για όσους ενδιαφέρονται να την αποθησαυρίσουν, αποκαλύπτουν συχνότατα ενδιαφέρουσες πτυχές της, μιας και οι λέγοντες ή γράφοντές την, συνήθως, εξυπηρετούν ενδο-εξουσιαστικούς ανταγωνισμούς. Και στο πλαίσιο αυτό, πολλές φορές, ο ένας βγάζει τα «άπλυτα» του άλλου «στη φόρα». Μας θυμίζει εκείνη την Βορειο-Ευρωπαϊκή εκδοχή του αρχαίου Προμηθεϊκού μύθου, όπου, μετά από μια τρομερή μάχη, οι θεοί ξεχνούν το μυστικό της φωτιάς στο χώμα, κι εκεί, εντελώς αναπάντεχα, το βρίσκουν οι άνθρωποι.

Το απόσπασμα που ακολουθεί, αποτελεί μέρους μιας συνέντευξης-ντοκυμανταίρ του Νόαμ Τσόμσκι, το 1994. Σε αυτό, ο σημερινός συνοδοιπόρος του Γιάννη Βαρουφάκη και του Σλαβόι Ζίζεκ, εκθέτει την αριστερά στο σύνολο της, δίχως να διαχωρίζει την μαρξιστική «αυθεντία» από το σύνολο της κομμουνιστικής εξουσίας. Ενδιαφέρουσα είναι και η αναφορά του στις προβλέψεις του Μιχαήλ Μπακούνιν, για τα δεινά, για τις φρικτές δικτατορίες που θα φέρει στην ανθρωπότητα η υλοποίηση της μαρξιστικής θεωρίας. Ας αναφερθεί, επίσης, πως οι απόψεις μας για την ελευθερία πόρρω απέχουν από αυτές του Τσόμσκι και οι διαφωνίες μας με τα λεγόμενα και τις πρακτικές του Μπακούνιν είναι πολλές και ουσιαστικές.

από τον δικό τους έλεγχο, τότε δεν υπάρχει ηθικός λόγος να τους παρέχεις αυτόν τον χώρο. Μπορείς να τους πλάσεις έτσι όπως θέλεις εσύ.

Κι «εσύ» μπορεί να είσαι η Κεντρική Επιτροπή, οι διευθυντές της εταιρίας ή οι ηγέτες ενός φασιστικού κράτους. Όλοι οι μοντέρνοι διανοούμενοι πήραν τη μία θέση ή την άλλη. Κι αυτό είχε προβλεφθεί από τη μόνη ίσως «πρόγνωση», που έκανε η κοινωνική επιστήμη και βγήκε τόσο δραματικά σωστή, στη συζήτηση του Μπακούνιν, επί του θέματος, στα τέλη του 19^{ου} αιώνα. Διαφώνησε με τον Μαρξ –κι αυτό πολύ πριν τον Λενινισμό- και πρόβλεψε με μεγάλη διορατικότητα πως η ανερχόμενη τάξη των διανοουμένων, που μόλις τότε άρχισε να αναγνωρίζεται σαν τάξη στη μοντέρνα βιομηχανική κοινωνία, θα πάρει μια από τις δυο κατευθύνσεις.

Μερικοί θα θεωρούσαν πως οι αγώνες της εργατικής τάξης θα τους πρόσφεραν την ευκαιρία να πάρουν την εργατική εξουσία. Κι αυτοί, είπε, θα αποτελέσουν την κόκκινη γραφειοκρατία, που θα είναι η χειρότερη τυραννία στην ιστορία της ανθρωπότητας, φυσικά πρώτα για το «συμφέρον» των εργατών. Αυτή είναι η μία κατεύθυνση. Οι άλλοι θα αναγνωρίσουν πως δεν μπορούν να πάρουν έτσι την εξουσία. Για αυτούς ο δρόμος για την κατάκτησή της περνά μέσα από τον συνεταιρισμό με αυτό που σήμερα αποκαλούμε κρατικό καπιταλισμό. Να γίνουν πρώτα οι υπηρέτες και μετά διευθυντές και οι ιδεολόγοι της δικής τους άρχουσας τάξης. «Αυτοί χτυπάνε τους ανθρώπους με το ραβδί των ανθρώπων», έλεγε. Μ' άλλα λόγια θα μιλάνε για δημοκρατία, αλλά στην ουσία θα χτυπάνε τους ανθρώπους με το ραβδί της δημοκρατίας, που θα έχουν μεταβάλει σε μηχανισμό καταπίεσης. Επομένως, άλλοι πιστεύουν

αυτά που συμβαίνουν τώρα[1] στις βιομηχανικές κοινωνίες του κρατικού καπιταλισμού.

Βλέποντας τα μέσα από την ανασκόπηση των εκατό χρόνων[2] νομίζω πως αυτή η εξέλιξη φαίνεται πολύ καθαρά. Κι εξηγεί ένα παράξενο φαινόμενο των διανοούμενων του 20^{ου} αιώνα. Το πόσο εύκολα σήμερα κάποια άτομα αλλάζουν παρατάξεις.

Το ίδιο άτομο που πριν έναν χρόνο ήταν σταλινικός, την επόμενη χρονιά γίνεται ο ιδανικός Αμερικανός πατριώτης. Υποστηρίζει κάθε φρικαλεότητα, δουλεύει στο Ινστιτούτο Χούβερ, και συσχετίζεται με τους πιο αντιδραστικούς θεσμούς. Αυτή την μετατόπιση, που την ονομάζουμε «ο θεός που έσφαλε», στην αρχή είχε κάτι θετικό, όπως στην περίπτωση του Σιμονέ και μερικών άλλων. Τώρα, όμως, έχει γίνει ανέκδοτο.

Το βλέπουμε και στη Ρωσσία αυτή την στιγμή. Οι πάλαι ποτέ σκληροί κομμισάριοι είναι αυτοί που πολεμάνε παθιασμένα για «ελεύθερη» αγορά, επενδύσεις, τρόπους πλουτισμού, κ.τλ. Έκαναν αυτήν την μετατόπιση από παλαιότερα και με μεγάλη ευκολία. Κι ο λόγος είναι πως δεν

ωρία στη Δύση μοιάζει πολύ, κι έχει έναν χαρακτήρα εκπληκτικά Λενινιστικό. Οι κύριες τάσεις της μοντέρνας δημοκρατικής θεωρίας στη Δύση, στον ακαδημαϊκό κόσμο, οι θεωρίες των πολιτικών επιστημών, που αναπτύχθηκαν από ανθρώπους σαν τον Χάρολντ Λάσουελ –έναν από τους ιδρυτές των σύγχρονων πολιτικών επιστημών– και σε γενικότερους τομείς οι Ουιλσονιανοί διανοούμενοι, οι επονομαζόμενοι προοδευτικοί διανοούμενοι από τους οποίους ο πιο χαρακτηριστικός είναι ο Ουώλτερ Λίπμαν, στις Η.Π.Α, την δεκαετία του 1920. Αυτοί ανέπτυξαν «ενδιαφέρουσες» θεωρίες για τη δημοκρατία, που έχουν έντονο Λενινιστικό χαρακτήρα.

Λένε πως σε μία δημοκρατία υπάρχουν δύο τάξεις πολιτών. Το γενικό κοινό, που ο Λίπμαν αποκαλεί «άξεστοι παρείσακτοι» κι ο Λάσουελ λέει «είναι ηλίθιοι», «δεν πρέπει να μας επιβάλλονται δογματισμοί για το κοινό, γιατί είναι πολύ ηλίθιο για να κάνει ο,τιδήποτε». Αυτή είναι η κλασσική τους άποψη. Έχουμε, λοιπόν, από τη μια τους «άξεστους και παρείσακτους», που αποτελούν το 90% του πληθυσμού κι έχουμε και την τάξη

νται να την αποθησαυρίσουν, αποκαλύπτουν συχνότατα ενδιαφέρουσες πτυχές της, μιας και οι λέγοντες ή γράφοντές την, συνήθως, εξυπηρετούν ενδο-εξουσιαστικούς ανταγωνισμούς. Και στο πλαίσιο αυτό, πολλές φορές, ο ένας βγάζει τα «άπλυτα» του άλλου «στη φόρα». Μας θυμίζει εκείνη την Βορειο-Ευρωπαϊκή εκδοχή του αρχαίου Προμηθεϊκού μύθου, όπου, μετά από μια τρομερή μάχη, οι θεοί ξεχνούν το μυστικό της φωτιάς στο χώμα, κι εκεί, εντελώς αναπάντεχα, το βρίσκουν οι άνθρωποι.

Το απόσπασμα που ακολουθεί, αποτελεί μέρους μιας συνέντευξης-ντοκυμανταίρ του Νόαμ Τσόμσκι, το 1994. Σε αυτό, ο σημερινός συνοδοιπόρος του Γιάννη Βαρουφάκη και του Σλαβόι Ζίζεκ, εκθέτει την αριστερά στο σύνολο της, δίχως να διαχωρίζει την μαρξιστική «αυθεντία» από το σύνολο της κομμουνιστικής εξουσίας. Ενδιαφέρουσα είναι και η αναφορά του στις προβλέψεις του Μιχαήλ Μπακούνιν, για τα δεινά, για τις φρικτές δικτατορίες που θα φέρει στην ανθρωπότητα η υλοποίηση της μαρξιστικής θεωρίας. Ας αναφερθεί, επίσης, πως οι απόψεις μας για την ελευθερία πόρρω απέχουν από αυτές του Τσόμσκι και οι διαφωνίες μας με τα λεγόμενα και τις πρακτικές του Μπακούνιν είναι πολλές και ουσιαστικές.

[...] Πιστεύω πως είναι καταστροφή και τραγωδία που η αριστερά έχει δεχθεί την ιδέα των ανθρώπων ως ιστορικά προϊόντα, σαν απλούς αντικατοπτρισμούς του περιβάλλοντός τους. Έτσι, δεν υπάρχει ηθικός περιορισμός για το πώς τους πλάθεις. Αν οι άνθρωποι δεν έχουν εγγενή την ανάγκη για ελευθερία, αν δεν είναι θεμελιώδες στη φύση τους να έχουν ελεύθερη παραγωγική εργασία κάτω του Μπακούνιν, επί του θέματος, στα τέλη του 19^{ου} αιώνα. Διαφώνησε με τον Μαρξ –κι αυτό πολύ πριν τον Λενινισμό- και πρόβλεψε με μεγάλη διορατικότητα πως η ανερχόμενη τάξη των διανοουμένων, που μόλις τότε άρχισε να αναγνωρίζεται σαν τάξη στη μοντέρνα βιομηχανική κοινωνία, θα πάρει μια από τις δυο κατευθύνσεις.

Μερικοί θα θεωρούσαν πως οι αγώνες της εργατικής τάξης θα τους πρόσφεραν την ευκαιρία να πάρουν την εργατική εξουσία. Κι αυτοί, είπε, θα αποτελέσουν την κόκκινη γραφειοκρατία, που θα είναι η χειρότερη τυραννία στην ιστορία της ανθρωπότητας, φυσικά πρώτα για το «συμφέρον» των εργατών. Αυτή είναι η μία κατεύθυνση. Οι άλλοι θα αναγνωρίσουν πως δεν μπορούν να πάρουν έτσι την εξουσία. Για αυτούς ο δρόμος για την κατάκτησή της περνά μέσα από τον συνεταιρισμό με αυτό που σήμερα αποκαλούμε κρατικό καπιταλισμό. Να γίνουν πρώτα οι υπηρέτες και μετά διευθυντές και οι ιδεολόγοι της δικής τους άρχουσας τάξης. «Αυτοί χτυπάνε τους ανθρώπους με το ραβδί των ανθρώπων», έλεγε. Μ' άλλα λόγια θα μιλάνε για δημοκρατία, αλλά στην ουσία θα χτυπάνε τους ανθρώπους με το ραβδί της δημοκρατίας, που θα έχουν μεταβάλει σε μηχανισμό καταπίεσης. Επομένως, άλλοι πιστεύουν πως θα αποκτήσουν εξουσία εκμεταλλευόμενοι τα λαϊκά κινήματα κι άλλοι πως αποκτάς εξουσία μόνον αν συνεταιριστείς με ανθρώπους που έχουν ήδη οικονομική ισχύ. Έτσι επικρατείς.

Κι ήταν μια πολύ σωστή περιγραφή του αιώνα που ακολούθησε.

1) Λέχτηκαν πενήντα χρόνια πριν την επανάσταση των Μπολσεβίκων, αλλά περιγράφουν πολύ σωστά τη μορφή και την ιδεολογία της.

2) Περιγράφει, επίσης, πολύ σωστά

αυτά που συμβαίνουν τώρα[1] στις βιομηχανικές κοινωνίες του κρατικού καπιταλισμού.

Βλέποντας το μέσα από την ανασκόπηση των εκατό χρόνων[2] νομίζω πως αυτή η εξέλιξη φαίνεται πολύ καθαρά. Κι εξηγεί ένα παράξενο φαινόμενο των διανοούμενων του 20^{ου} αιώνα. Το πόσο εύκολα σήμερα κάποια άτομα αλλάζουν παρατάξεις.

Το ίδιο άτομο που πριν έναν χρόνο ήταν σταλινικός, την επόμενη χρονιά γίνεται ο ιδανικός Αμερικανός πατριώτης. Υποστηρίζει κάθε φρικαλεότητα, δουλεύει στο Ινστιτούτο Χούβερ, και συσχετίζεται με τους πιο αντιδραστικούς θεσμούς. Αυτή την μετατόπιση, που την ονομάζουμε «ο θεός που έσφαλε», στην αρχή είχε κάτι θετικό, όπως στην περίπτωση του Σιμονέ και μερικών άλλων. Τώρα, όμως, έχει γίνει ανέκδοτο.

Το βλέπουμε και στη Ρωσσία αυτή την στιγμή. Οι πάλαι ποτέ σκληροί κομμισάριοι είναι αυτοί που πολεμάνε παθιασμένα για «ελεύθερη» αγορά, επενδύσεις, τρόπους πλουτισμού, κ.τλ. Έκαναν αυτήν την μετατόπιση από παλαιότερα και με μεγάλη ευκολία. Κι ο λόγος είναι πως δεν υπάρχει μετατόπιση. Είναι απλώς διαφορετική αντίληψη για τη θέση της εξουσίας. Η ιδεολογία είναι η ίδια: «Χτύπα τον κόσμο με το ραβδί του κόσμου» κι αυτό κάνουν!

Αλλά και η μοντέρνα δημοκρατική θεωρία στη Δύση μοιάζει πολύ, κι έχει έναν χαρακτήρα εκπληκτικά Λενινιστικό. Οι κύριες τάσεις της μοντέρνας δημοκρατικής θεωρίας στη Δύση, στον ακαδημαϊκό κόσμο, οι θεωρίες των πολιτικών επιστημών, που αναπτύχθηκαν από ανθρώπους σαν τον Χάρολντ Λάσουελ –έναν από τους ιδρυτές των σύγχρονων πολιτικών επιστημών– και σε γενικότερους τομείς οι Ουιλσονιανοί διανοούμενοι, οι επονομαζόμενοι προοδευτικοί διανοούμενοι από τους οποίους ο πιο χαρακτηριστικός είναι ο Ουώλτερ Λίπμαν, στις Η.Π.Α, την δεκαετία του 1920. Αυτοί ανέπτυξαν «ενδιαφέρουσες» θεωρίες για τη δημοκρατία, που έχουν έντονο Λενινιστικό χαρακτήρα.

Λένε πως σε μία δημοκρατία υπάρχουν δύο τάξεις πολιτών. Το γενικό κοινό, που ο Λίπμαν αποκαλεί «άξεστοι παρείσακτοι» κι ο Λάσουελ λέει «είναι ηλίθιοι», «δεν πρέπει να μας επιβάλλονται δογματισμοί για το κοινό, γιατί είναι πολύ ηλίθιο για να κάνει ο,τιδήποτε». Αυτή είναι η κλασσική τους άποψη. Έχουμε, λοιπόν, από τη μια τους «άξεστους και παρείσακτους», που αποτελούν το 90% του πληθυσμού κι έχουμε και την τάξη των «υπεύθυνων ανθρώπων», των «σοφών», των «έντιμων», των «έξυπνων», των «ακέραιων», την «αριστοκρατία του πνεύματος», κι αυτή κυβερνάει. Αυτοί αποφασίζουν, σκέφτονται και ούτω το καθεξής. Ο ρόλος της μάζας είναι να εμφανίζεται κάθε δύο χρόνια, να αποφασίζει ποιος από τους «έξυπνους» θα είναι ο αρχηγός της και μετά να γυρίζει σπίτι, δεν έχει τίποτε άλλο να κάνει. [...]

σύντροφοι για την
Αναρχική απελευθερωτική δράση

---

1. Το «τώρα» της εν λόγω τοποθέτησης του Νόαμ Τσόμσκι, βρίσκεται στα 1994.
2. Ασφαλώς, αναφέρεται στα εκατό, περίπου, χρόνια, τα οποία χωρίζουν το «σήμερα» (1994), του ντοκυμανταίρ, από τα συγκεκριμένα λεγόμενα του Μιχαήλ Μπακούνιν.

Το αναρχικό κίνημα στην Ουκρανία στο απόγειο της Νέας Οικονομικής Πολιτικής, 1924-1925

(Μέρος Α')

Μία μελέτη του αναρχικού κινήματος στην Ουκρανία μετά την υποτιθέμενη «εξαφάνισή» του. Από τον Viktor Savchenko, Πανεπιστήμιο Οδησσού, Σεπτέμβριος 2017

Περίληψη από το libcom.org: *Η δημοσίευση αυτή εξετάζει μια σχεδόν άγνωστη περίοδο ανάπτυξης του αναρχικού κινήματος στην Ουκρανία που έχει αγνοηθεί τόσο από τους σοβιετικούς όσο και από τους μετασοβιετικούς ιστορικούς, για τους οποίους η ιστορία του αναρχισμού στη Σοβιετική Ένωση τελείωσε το 1921. Ο συγγραφέας χρησιμοποιεί αρχειακό υλικό, συμπεριλαμβανομένων των αρχείων των σοβιετικών μυστικών υπηρεσιών (ChK, GPU, OGPU), και επεκτείνει την ύπαρξη του αναρχικού κινήματος έως και τα μέσα της δεκαετίας του 1920. Αυτή ήταν μια περίοδος αναζωπύρωσης του κινήματος, ιδίως μεταξύ των φοιτητών, των νεαρών εργατών και των ανέργων, στις πόλεις της Ανατολικής και Νότιας Ουκρανίας (Χάρκοβο, Κίεβο, Οδησσός, Νιπροπετρόφσκ και Πολτάβα). Παρά την καταστολή από την κυβέρνηση, το αναρχικό κίνημα στην ΕΣΣΔ κατάφερε να επιβιώσει στην παρανομία τη δεκαετία του 1920.*

Τα μέσα της δεκαετίας του 1920 ήταν η εποχή της τρίτης ευκαιρίας (αν κάποιος θεωρήσει τις επαναστάσεις του 1905 και του 1917 ως τις δύο πρώτες ευκαιρίες) που δόθηκε από την ιστορία στους αναρχικούς της Ανατολικής Ευρώπης για να δείξουν την ισχύ τους. Το ζήτημα της ύπαρξης αναρχικού κινήματος στην ΕΣΣΔ τη δεκαετία του 1920 παραμένει αμφιλεγόμενο στην ιστοριογραφία.

Το άρθρο αυτό στηρίζεται σε έγγραφα των σοβιετικών μυστικών υπηρεσιών που είχαν χαρακτηριστεί «απόρρητα». Η πηγή αυτή επιβεβαιώνεται από αρχεία αναρχικής προέλευσης (εφημερίδες και άλλα περιοδικά, επιστολές και απομνημονεύματα).

Ξεκινώντας από το 1924, τόσο οι πράκτορες της Τσε-Κα όσο και οι πρωτοστάτες αναρχικοί θεωρούσαν ότι είχε αναβιώσει το αναρχικό κίνημα στην ΕΣΣΔ, κάτι που γινόταν εμφανές από την αναζωπύρωση του ενδιαφέροντος για τον αναρχισμό, ιδιαίτερα μεταξύ των νέων. Υπήρχαν πολλοί λόγοι για αυτό: Η διάψευση των προσδοκιών όσον αφορά τη Νέα Οικονομική Πολιτική και τις πολιτικές των μπολσεβίκων γενικά, η αυξημένη ανεργία, οι «εκκαθαρίσεις» στα πανεπιστήμια και στις δημόσιες υπηρεσίες, η διεύρυνση του πολιτικού χώρου λόγω της εξαφάνισης των πρώην ισχυρών κομμάτων των Επαναστατών Σοσιαλιστών και των Μενσεβίκων, ο θάνατος του Λένιν (που οδήγησε στην αποδυνάμωση της κεντρικής κυβέρνησης), καθώς και το τέλος του λιμού στην Ουκρανία (που είχε απομυζήσει τις αναγκαίες για τον αγώνα δυνάμεις). Ταυτόχρονα, οι διαμάχες μέσα στο AUCP (B) (Ρωσσικό Κομμουνιστικό Κόμμα - μπολσεβίκοι) έγιναν εντονότερες: Αρχικά, ανάμεσα στην «τρόικα» (Ζηνόβιεφ-Κάμενεφ-Στάλιν) και τον Τρότσκυ, και μετά το 1925 ανάμεσα στον Στάλιν και τους πρώην συμμάχους του, Ζηνοβιέφ και Κάμενεφ. Ο Τρότσκυ, στη δική του προπαγάνδα, χρησιμοποιούσε συνθήματα που ακούγονταν αναρχικά, ζητώντας «ίσα δικαιώματα για τη νεολαία», αγώνα ενάντια στην «κομματική γραφειοκρατία», και προώθηση της «διαρκούς επανάστασης» (κάτι που

Ουκρανία - Μαύρος Στρατός

πολιτικά στη Γερμανία.[7] Στην Ουκρανία, οι αναρχικοί πρόσεξαν αυτή την τάση και προσπάθησαν να τη χρησιμοποιήσουν για να αυξήσουν την επιρροή τους.

Οι πρωτοστάτες αναρχικοί δεν συμπαθούσαν ούτε τους υποστηρικτές του Τρότσκυ, ούτε αυτούς του Ζηνόβιεφ. Σκέφτονταν μάλιστα να κυκλοφορήσουν μπροσούρες όπου θα εξηγούσαν την «ουδετερότητά» τους στη διαμάχη Στάλιν-Τρότσκυ.[8] Οι αναρχικοί συμπαθούσαν κάπως μόνο τους Sapronovists[9] (τους πρώην «Decists»), μια αντιπολιτευόμενη ομάδα στο εσωτερικό του ρωσικού κομμουνιστικού κόμματος. Παρ' όλο που αυτή η ομάδα δεν ήταν ισχυρή, είχε υποστηρικτές στην Ουκρανία (στις πόλεις Χάρκοβο, Οδησσό, Μικολάιβ).[10]

Στα μέσα της δεκαετίας του 1920, στο απόγειο της ΝΟΠ (Νέας Οικονομικής Πολιτικής), οι αναρχικοί ασκού-

Μία μελέτη του αναρχικού κινήματος στην Ουκρανία μετά την υποτιθέμενη «εξαφάνισή» του. Από τον Viktor Savchenko, Πανεπιστήμιο Οδησσού, Σεπτέμβριος 2017

Περίληψη από το libcom.org: *Η δημοσίευση αυτή εξετάζει μια σχεδόν άγνωστη περίοδο ανάπτυξης του αναρχικού κινήματος στην Ουκρανία που έχει αγνοηθεί τόσο από τους σοβιετικούς όσο και από τους μετασοβιετικούς ιστορικούς, για τους οποίους η ιστορία του αναρχισμού στη Σοβιετική Ένωση τελείωσε το 1921. Ο συγγραφέας χρησιμοποιεί αρχειακό υλικό, συμπεριλαμβανομένων των αρχείων των σοβιετικών μυστικών υπηρεσιών (ChK, GPU, OGPU), και επεκτείνει την ύπαρξη του αναρχικού κινήματος έως και τα μέσα της δεκαετίας του 1920. Αυτή ήταν μια περίοδος αναζωπύρωσης του κινήματος, ιδίως μεταξύ των φοιτητών, των νεαρών εργατών και των ανέργων, στις πόλεις της Ανατολικής και Νότιας Ουκρανίας (Χάρκοβο, Κίεβο, Οδησσός, Νιπροπετρόφσκ και Πολτάβα). Παρά την καταστολή από την κυβέρνηση, το αναρχικό κίνημα στην ΕΣΣΔ κατάφερε να επιβιώσει στην παρανομία τη δεκαετία του 1920.*

Τα μέσα της δεκαετίας του 1920 ήταν η εποχή της τρίτης ευκαιρίας (αν κάποιος θεωρήσει τις επαναστάσεις του 1905 και του 1917 ως τις δύο πρώτες ευκαιρίες) που δόθηκε από την ιστορία στους αναρχικούς της Ανατολικής Ευρώπης για να δείξουν την ισχύ τους. Το ζήτημα της ύπαρξης αναρχικού κινήματος στην ΕΣΣΔ τη δεκαετία του 1920 παραμένει αμφιλεγόμενο στην ιστοριογραφία. Οι περισσότεροι σοβιετικοί ιστορικοί υποστηρίζουν ότι ο αναρχισμός είχε «ξοφλήσει εντελώς» ήδη από τον Σεπτέμβριο του 1921 (τότε που «εξαφανίστηκε η Μαχνοβτσίνα»).[1] Μόνο ο σοβιετικός ιστορικός Σ. Κανέφ «τόλμησε» να επανεξετάσει τη διαδικασία της «εξαφάνισης» του αναρχικού κινήματος στην ΕΣΣΔ, υποστηρίζοντας ότι «η εξάλειψη θυλάκων της αναρχικής αντεπανάστασης δεν σημαίνει ότι ο αναρχισμός κατεστάλη γενικά», και συσχέτισε την εξαφάνιση του αναρχισμού στην ΕΣΣΔ με την αυτοδιάλυση της νόμιμης Πανρωσικής Αναρχικής Ομοσπονδίας το 1925.[2] Στη σύγχρονη ιστοριογραφία εμφανίστηκαν δύο αντικρουόμενες τάσεις όσον αφορά την εξαφάνιση του αναρχισμού. Σύμφωνα με τον M. Borovyk,[3] το κίνημα αυτοδιαλύθηκε στις αρχές της δεκαετίας του 1920. Η L. Orchakova[4] περιορίζει κι αυτή την ύπαρξη του αναρχισμού ως πολιτικό κίνημα στις αρχές της δεκαετίας του 1920. Αντιθέτως, ο A. Dubovik[5] θεωρεί ότι το αναρχικό κίνημα στην Ουκρανία δεν έπαψε να υπάρχει έως τη δεκαετία του 1930.

Το άρθρο αυτό στηρίζεται σε έγγραφα των σοβιετικών μυστικών υπηρεσιών που είχαν χαρακτηριστεί «απόρρητα». Η πηγή αυτή επιβεβαιώνεται από αρχεία αναρχικής προέλευσης (εφημερίδες και άλλα περιοδικά, επιστολές και απομνημονεύματα).

Ξεκινώντας από το 1924, τόσο οι πράκτορες της Τσε-Κα όσο και οι πρωτοστάτες αναρχικοί θεωρούσαν ότι είχε αναβιώσει το αναρχικό κίνημα στην ΕΣΣΔ, κάτι που γινόταν εμφανές από την αναζωπύρωση του ενδιαφέροντος για τον αναρχισμό, ιδιαίτερα μεταξύ των νέων. Υπήρχαν πολλοί λόγοι για αυτό: Η διάψευση των προσδοκιών όσον αφορά τη Νέα Οικονομική Πολιτική και τις πολιτικές των μπολσεβίκων γενικά, η αυξημένη ανεργία, οι «εκκαθαρίσεις» στα πανεπιστήμια και στις δημόσιες υπηρεσίες, η διεύρυνση του πολιτικού χώρου λόγω της εξαφάνισης των πρώην ισχυρών κομμάτων των Επαναστατών Σοσιαλιστών και των Μενσεβίκων, ο θάνατος του Λένιν (που οδήγησε στην αποδυνάμωση της κεντρικής κυβέρνησης), καθώς και το τέλος του λιμού στην Ουκρανία (που είχε απομυζήσει τις αναγκαίες για τον αγώνα δυνάμεις). Ταυτόχρονα, οι διαμάχες μέσα στο AUCP (B) (Ρωσσικό Κομμουνιστικό Κόμμα - μπολσεβίκοι) έγιναν εντονότερες: Αρχικά, ανάμεσα στην «τρόικα» (Ζηνόβιεφ-Κάμενεφ-Στάλιν) και τον Τρότσκυ, και μετά το 1925 ανάμεσα στον Στάλιν και τους πρώην συμμάχους του, Ζηνοβιέφ και Κάμενεφ. Ο Τρότσκυ, στη δική του προπαγάνδα, χρησιμοποιούσε συνθήματα που ακούγονταν αναρχικά, ζητώντας «ίσα δικαιώματα για τη νεολαία», αγώνα ενάντια στην «κομματική γραφειοκρατία», και προώθηση της «διαρκούς επανάστασης» (κάτι που θύμιζε την «τρίτη επανάσταση» των αναρχικών).

Η επανεμφάνιση των αναρχικών στην Αριστερή Όχθη (στμ. εννοεί του ποταμού Δνείπερου, στην Υπερδνειστερία) και στη Νότια Ουκρανία (1924-25) είχε σίγουρα δυνατότητες μαζικοποίησης, αφ' ενός επειδή την περίοδο 1904-08 αλλά και το 1917, τα βιομηχανικά κέντρα της Ουκρανίας ήταν επίσης κέντρα του αναρχικού κινήματος της Ανατολικής Ευρώπης και αφ' ετέρου διότι οι αναρχικοί είχαν μαζική υποστήριξη στο Μαχνοβίτικο κίνημα του 1918-21, καθώς και στο κίνημα των εργατών υπέρ της κοινωνικοποίησης των επιχειρήσεων στην Οδησσό και στο Ντονμπάς το 1917-18.[6]

Η αναβίωση του αναρχισμού στην ΕΣΣΔ πιθανόν να συνδέεται επίσης με τη διεθνή συγκυρία, και πιο συγκεκριμένα με τα σχέδια του Κρεμλίνου για παγκόσμια επανάσταση, σχέδια στα οποία οι αναρχικοί θεωρούνταν σύμμαχοι στον πολυδιάστατο αγώνα ενάντια στα αστικά κράτη. Ιδιαίτερο βάρος στα σχέδια αυτά είχε δοθεί στην

Ουκρανία - Μαύρος Στρατός

πολιτικά στη Γερμανία.[7] Στην Ουκρανία, οι αναρχικοί πρόσεξαν αυτή την τάση και προσπάθησαν να τη χρησιμοποιήσουν για να αυξήσουν την επιρροή τους.

Οι πρωτοστάτες αναρχικοί δεν συμπαθούσαν ούτε τους υποστηρικτές του Τρότσκυ, ούτε αυτούς του Ζηνόβιεφ. Σκέφτονταν μάλιστα να κυκλοφορήσουν μπροσούρες όπου θα εξηγούσαν την «ουδετερότητά» τους στη διαμάχη Στάλιν-Τρότσκυ.[8] Οι αναρχικοί συμπαθούσαν κάπως μόνο τους Sapronovists[9] (τους πρώην «Decists»), μια αντιπολιτευόμενη ομάδα στο εσωτερικό του ρωσικού κομμουνιστικού κόμματος. Παρ' όλο που αυτή η ομάδα δεν ήταν ισχυρή, είχε υποστηρικτές στην Ουκρανία (στις πόλεις Χάρκοβο, Οδησσό, Μικολάιβ).[10]

Στα μέσα της δεκαετίας του 1920, στο απόγειο της ΝΟΠ (Νέας Οικονομικής Πολιτικής), οι αναρχικοί ασκούσαν κριτική όσον αφορά τα καπιταλιστικά χαρακτηριστικά της, την κατάργηση των δημοκρατικών ελευθεριών, την αστυνόμευση της κοινωνίας από τις μυστικές υπηρεσίες, και την καταστολή του σοσιαλιστικού ρεύματος, χαρακτηρίζοντας το καθεστώς «κρατικοκαπιταλιστικό», «παλινορθωτικό» και φασιστικό-δικτατορικό. Χωρίς ψευδαισθήσεις για τα σοβιέτ και τα συνδικάτα, οι αναρχικοί τα θεωρούσαν «παρακλάδια» της δικτατορίας.[11]

---

7. Talerov, P.I., «Komyntern y anarkhysty v 1920-kh-1930-kh hh». III Konferencja Naukowa «Z Dziejow Anarchizmu», 2-4 Ιουνίου 2016, Szczecin, Πολωνία (παρουσίαση σε συνέδριο).
8. DAOO, f.r. 7, op. 1, spr. 409, ark. 8.
9. (στμ) Τιμοφέι Σαπρόνοφ (Timofei Sapronov, 1887-1937): Παλιός μπολσεβίκος, ο οποίος μαζί με άλλους ίδρυσε την Ομάδα του Δημοκρατικού Συγκεντρωτισμού το 1919 στο εσωτερικό του Ρωσικού κομμουνιστικού κόμματος. Η ομάδα αποκαλούνταν μερικές φορές Ομάδα των Δεκαπέντε ή Δεκιστές ή Δεκεμιστές. Προσχώρησαν το 1926, ως χωριστή ομάδα, στην Ενωμένη Αντιπολίτευση (Τρότσκυ, Ζηνόβιεφ, Κάμενεφ) και διαγράφηκαν από

μια περίοδος αναζωπύρωσης του κινήματος, ιδίως μεταξύ των φοιτητών, των νεαρών εργατών και των ανέργων, στις πόλεις της Ανατολικής και Νότιας Ουκρανίας (Χάρκοβο, Κίεβο, Οδησσός, Νιπροπετρόφσκ και Πολτάβα). Παρά την καταστολή από την κυβέρνηση, το αναρχικό κίνημα στην ΕΣΣΔ κατάφερε να επιβιώσει στην παρανομία τη δεκαετία του 1920.

Τα μέσα της δεκαετίας του 1920 ήταν η εποχή της τρίτης ευκαιρίας (αν κάποιος θεωρήσει τις επαναστάσεις του 1905 και του 1917 ως τις δύο πρώτες ευκαιρίες) που δόθηκε από την ιστορία στους αναρχικούς της Ανατολικής Ευρώπης για να δείξουν την ισχύ τους. Το ζήτημα της ύπαρξης αναρχικού κινήματος στην ΕΣΣΔ τη δεκαετία του 1920 παραμένει αμφιλεγόμενο στην ιστοριογραφία. Οι περισσότεροι σοβιετικοί ιστορικοί υποστηρίζουν ότι ο αναρχισμός είχε «ξοφλήσει εντελώς» ήδη από τον Σεπτέμβριο του 1921 (τότε που «εξαφανίστηκε η Μαχνοβτσίνα»).[1] Μόνο ο σοβιετικός ιστορικός Σ. Κανέφ «τόλμησε» να επανεξετάσει τη διαδικασία της «εξαφάνισης» του αναρχικού κινήματος στην ΕΣΣΔ, υποστηρίζοντας ότι «η εξάλειψη θυλάκων της αναρχικής αντεπανάστασης δεν σημαίνει ότι ο αναρχισμός κατεστάλη γενικά», και συσχέτισε την εξαφάνιση του αναρχισμού στην ΕΣΣΔ με την αυτοδιάλυση της νόμιμης Πανρωσικής Αναρχικής Ομοσπονδίας το 1925.[2] Στη σύγχρονη ιστοριογραφία εμφανίστηκαν δύο αντικρουόμενες τάσεις όσον αφορά την εξαφάνιση του αναρχισμού. Σύμφωνα με τον M. Borovyk,[3] το κίνημα αυτοδιαλύθηκε στις αρχές της δεκαετίας του 1920. Η L. Orchakova[4] περιορίζει κι αυτή την ύπαρξη του αναρχισμού ως πολιτικό κίνημα στις αρχές της δεκαετίας του 1920. Αντιθέτως, ο A. Dubovik[5] θεωρεί ότι το αναρχικό κίνημα στην Ουκρανία δεν έπαψε να υπάρχει έως τη δεκαετία του 1930.

1. Iaroslavskii, Emel'ian. Anarkhizm v Rossii. OGIZ, 1939, σσ. 51, 57.
2. Kanev, S.N., Oktiabr'skaia revoliutsiia i krakh anarkhizma (Bor'ba partii bol'shevikov protiv anarkhizma 1917-1922 gg.). Mysl', 1974, σ. 401.
3. Borovyk, Mykola A., Anarkhists'kyi rukh v Ukraini (1917-1921 rr). Dissertation, Taras, Shevchenko National University of Kyiv, 2002.
4. Orchakova, Larisa H., Anarkhisty v politicheskoi zhizni Rossii. Dissertation Abstract, Moscow State Pedagogical University, 2008.
5. Dubovik, A.V., «K istorii anarkhistskogo dvizheniia v Ukraine (1922-1938)». Pivdennyi zakhid. Odesika, no. 12, 2011, σσ. 182-98.

«εκκαθαρίσεις» στα πανεπιστήμια και στις δημόσιες υπηρεσίες, η διεύρυνση του πολιτικού χώρου λόγω της εξαφάνισης των πρώην ισχυρών κομμάτων των Επαναστατών Σοσιαλιστών και των Μενσεβίκων, ο θάνατος του Λένιν (που οδήγησε στην αποδυνάμωση της κεντρικής κυβέρνησης), καθώς και το τέλος του λιμού στην Ουκρανία (που είχε απομυζήσει τις αναγκαίες για τον αγώνα δυνάμεις). Ταυτόχρονα, οι διαμάχες μέσα στο AUCP (B) (Ρωσσικό Κομμουνιστικό Κόμμα - μπολσεβίκοι) έγιναν εντονότερες: Αρχικά, ανάμεσα στην «τρόικα» (Ζηνόβιεφ-Κάμενεφ-Στάλιν) και τον Τρότσκυ, και μετά το 1925 ανάμεσα στον Στάλιν και τους πρώην συμμάχους του, Ζηνοβιέφ και Κάμενεφ. Ο Τρότσκυ, στη δική του προπαγάνδα, χρησιμοποιούσε συνθήματα που ακούγονταν αναρχικά, ζητώντας «ίσα δικαιώματα για τη νεολαία», αγώνα ενάντια στην «κομματική γραφειοκρατία», και προώθηση της «διαρκούς επανάστασης» (κάτι που θύμιζε την «τρίτη επανάσταση» των αναρχικών).

Η επανεμφάνιση των αναρχικών στην Αριστερή Όχθη (στμ. εννοεί του ποταμού Δνείπερου, στην Υπερδνειστερία) και στη Νότια Ουκρανία (1924-25) είχε σίγουρα δυνατότητες μαζικοποίησης, αφ' ενός επειδή την περίοδο 1904-08 αλλά και το 1917, τα βιομηχανικά κέντρα της Ουκρανίας ήταν επίσης κέντρα του αναρχικού κινήματος της Ανατολικής Ευρώπης και αφ' ετέρου διότι οι αναρχικοί είχαν μαζική υποστήριξη στο Μαχνοβίτικο κίνημα του 1918-21, καθώς και στο κίνημα των εργατών υπέρ της κοινωνικοποίησης των επιχειρήσεων στην Οδησσό και στο Ντονμπάς το 1917-18.[6]

Η αναβίωση του αναρχισμού στην ΕΣΣΔ πιθανόν να συνδέεται επίσης με τη διεθνή συγκυρία, και πιο συγκεκριμένα με τα σχέδια του Κρεμλίνου για παγκόσμια επανάσταση, σχέδια στα οποία οι αναρχικοί θεωρούνταν σύμμαχοι στον πολυδιάστατο αγώνα ενάντια στα αστικά κράτη. Ιδιαίτερο βάρος στα σχέδια αυτά είχε δοθεί στην επανάσταση στη Γερμανία. Το 1922-23 μειώθηκε αισθητά η καταστολή των αναρχικών στην ΕΣΣΔ, κάτι που συνοδευόταν από προσπάθειες στρατολόγησης μάχιμων αναρχικών και αναρχικών προπαγανδιστών για να δουλέψουν πολιτικά στη Γερμανία.[7] Στην Ουκρανία, οι αναρχικοί πρόσεξαν αυτή την τάση και προσπάθησαν να τη χρησιμοποιήσουν για να αυξήσουν την επιρροή τους.

6. Savchenko, V.A., Anarkhists'kyi rukh v Odesi 1903-1916 rr. Pechatnyi dom, σ. 201. Επίσης, Savchenko, V.A., «Anarkhisty ta robitnychyi rukh pershoi chverti XX st.: Do postanovky problemy». Materialy 5-oi Mizhnarodnoi nauk.-prakt. konferentsii «Pivden' Ukrainy: Etnoistorychnyi, movnyi, kul'turnyi ta relihiinyi vymiry», International Humanitarian University (Odesa), 2015, σσ. 293-97.

Οι πρωτοστάτες αναρχικοί δεν συμπαθούσαν ούτε τους υποστηρικτές του Τρότσκυ, ούτε αυτούς του Ζηνόβιεφ. Σκέφτονταν μάλιστα να κυκλοφορήσουν μπροσούρες όπου θα εξηγούσαν την «ουδετερότητά» τους στη διαμάχη Στάλιν-Τρότσκυ.[8] Οι αναρχικοί συμπαθούσαν κάπως μόνο τους Sapronovists[9] (τους πρώην «Decists»), μια αντιπολιτευόμενη ομάδα στο εσωτερικό του ρωσικού κομμουνιστικού κόμματος. Παρ' όλο που αυτή η ομάδα δεν ήταν ισχυρή, είχε υποστηρικτές στην Ουκρανία (στις πόλεις Χάρκοβο, Οδησσό, Μικολάιβ).[10]

Στα μέσα της δεκαετίας του 1920, στο απόγειο της ΝΟΠ (Νέας Οικονομικής Πολιτικής), οι αναρχικοί ασκούσαν κριτική όσον αφορά τα καπιταλιστικά χαρακτηριστικά της, την κατάργηση των δημοκρατικών ελευθεριών, την αστυνόμευση της κοινωνίας από τις μυστικές υπηρεσίες, και την καταστολή του σοσιαλιστικού ρεύματος, χαρακτηρίζοντας το καθεστώς «κρατικοκαπιταλιστικό», «παλινορθωτικό» και φασιστικό-δικτατορικό. Χωρίς ψευδαισθήσεις για τα σοβιέτ και τα συνδικάτα, οι αναρχικοί τα θεωρούσαν «παρακλάδια» της δικτατορίας.[11]

7. Talerov, P.I., «Komyntern y anarkhysty v 1920-kh-1930-kh hh». III Konferencja Naukowa «Z Dziejοw Anarchizmu», 2-4 Ιουνίου 2016, Szczecin, Πολωνία (παρουσίαση σε συνέδριο).
8. DAOO, f.r. 7, op. 1, spr. 409, ark. 8.
9. (στμ) Τιμοφέι Σαπρόνοφ (Timofei Sapronov, 1887-1937): Παλιός μπολσεβίκος, ο οποίος μαζί με άλλους ίδρυσε την Ομάδα του Δημοκρατικού Συγκεντρωτισμού το 1919 στο εσωτερικό του Ρωσικού κομμουνιστικού κόμματος. Η ομάδα αποκαλούνταν μερικές φορές Ομάδα των Δεκαπέντε ή Δεκιστές ή Δεκεμιστές. Προσχώρησαν το 1926, ως χωριστή ομάδα, στην Ενωμένη Αντιπολίτευση (Τρότσκυ, Ζηνόβιεφ, Κάμενεφ) και διαγράφηκαν από το κόμμα μαζί με την Ενωμένη Αντιπολίτευση το 1927. Κάποιοι μετάνιωσαν και έγιναν πάλι δεκτοί στο κόμμα, παρ' όλα αυτά όλοι εκτελέστηκαν με κατασκευασμένες κατηγορίες στη Μεγάλη Εκκαθάριση στα τέλη της δεκαετίας του '30. Μεταξύ αυτών που επέστρεψαν στο κόμμα ήταν και ο Σαπρόνοφ, ο οποίος συνθηκολόγησε υπό ασαφείς συνθήκες με τον Στάλιν το 1928, αλλά συνελήφθη πάλι το 1932 και πέρασε την υπόλοιπη ζωή του σε συνθήκες απομόνωσης στη φυλακή. Εκτελέστηκε τον Σεπτέμβριο του 1937.
10. HDA SBU, f. 13, spr. 370, T. 6, ark. 98.
11. Rublev, Dmitrii I. «Gody stanovleniia SSSR i NEP: Vzgliad an-

Στα μέσα της δεκαετίας του 1920, ο γνωστός αναρχικός Π. Αρσίνωφ,[12] εξόριστος στο Παρίσι, γράφει: «Εκεί, στη Ρωσία, το κίνημά μας (...) αρχίζει σιγά σιγά να διορθώνεται, να λογικεύεται».[13] Κάποιος «Βίκτωρ» από την ΕΣΣΔ γράφει στον γνωστό αναρχικό Σ. Φλέσιν στη Δύση ότι συμμετέχει σε «μια ομάδα νεαρών αναρχικών» και ότι στην Κομσομόλ (στμ. νεολαία του ΚΚΣΕ) διαισθάνεται κάποιος μια τάση «υπέρ των αναρχικών».[14] Σε μια επιστολή κάποιου άγνωστου αναρχικού από την ΕΣΣΔ προς τον αναρχικό ιδεολόγο Voline (V. Eichenbaum), ο συγγραφέας αναφέρει ότι «τον τελευταίο καιρό έχουμε παρατηρήσει μια αναζωπύρωση της δραστηριοποίησης».[15] Αξίζει να επισημανθεί και η «Έκκληση μιας ουκρανικής ομάδας προς τις αναρχικές οργανώσεις και τους μεμονωμένους συντρόφους στη Ρωσία» (1924),[16] η οποία αναφέρει ότι ομάδες αναρχικών επικοινωνούν ξανά μεταξύ τους και ότι «έχουν ξεκινήσει τη διαδικασία ενοποίησής τους», ευελπιστώντας ότι «στο κοντινό μέλλον θα συναντηθούμε (και όχι απλώς με τους συντρόφους μας από άλλες πόλεις) σε ένα Πανρωσικό συνέδριο αναρχικών».

Παρόμοιες εκτιμήσεις υπάρχουν και σε μια αναφορά του πρώτου τμήματος των μυστικών υπηρεσιών (SO) της Γκε-Πε-Ου (OGPU):

«*Την περίοδο στην οποία αναφερόμαστε, η δραστηριοποίηση των αναρχικών υπήρξε έντονη, με τάσεις να εντατικοποιηθεί κι άλλο και να διευρυνθεί (...) στη διάρκεια της τρίμηνης αυτής περιόδου, διεξήχθησαν 18 επιχειρήσεις και συνελήφθησαν περίπου 300 αναρχικοί. Εντοπίστηκαν περίπου 750 άτομα στη Μόσχα και πάνω από 4.000 άτομα συνολικά στην Ένωση.*» («Sovershenno sekretno», [Совершенно секретно = άκρως απόρρητο], 1924)

Η αναζωπύρωση των αναρχικών τάσεων επιβεβαιώνεται από τον καταγεγραμμένο αριθμό των ατόμων που θεωρούνταν ύποπτα για αναρχισμό σε όλη τη Σοβιετική Ένωση.

Το 1923, οι πράκτορες της Τσε-Κα κατέγραψαν εντατικοποίηση της δραστηριότητας των αναρχοσυνδικαλιστών, οι οποίοι:

«*είχαν επαφές με γερμανούς συνδικαλιστές και χρηματοδοτούνταν από αυτούς για να συνεχίσουν το έργο τους· έχουν δικά τους τυπογραφεία, βιβλιοπωλεία και γραφεία. Αυτό το ρεύμα λειτουργεί τόσο νόμιμα όσο και παράνομα. Οι ηγέτες του είναι απόδημοι. Δουλεύουν κυρίως*

αντιμέτωποι με τις ακόλουθες μορφές αναρχικής αντεπανάστασης:

«*Εκτόξευση μιας κυλινδρικής φιάλης με διοξείδιο του άνθρακα στην πλατεία ενός θεάτρου στο Χάρκοβο, με σκοπό –κατά τα λεγόμενα του ντόπιου αναρχικού που την εκτόξευσε– να σκοτωθούν οι κομμουνιστές και οι κερδοσκόποι που κάθονταν εκεί· αντισοβιετική και αντι-φορολογική προπαγάνδα από μεμονωμένους αναρχικούς στα χωριά των επαρχιών Ποντέλσκι, Πόλταφσκι και Τσερνιίφσκι· προσπάθειες πραγματοποίησης ''απαλλοτριώσεων'' στην Πολτάβα*» («Sovershenno sekretno», 1923)

Τον Οκτώβριο του 1923, στην Οδησσό, ο αναρχικός M. Kal'ko παραπέμφθηκε σε δίκη κατηγορούμενος για τη συγκρότηση στο χωριό Χλαντόζα μιας «παράνομης στρατιωτικοποιημένης μονάδας με σκοπό την ανατροπή της κυβέρνησης». Αυτή η ομάδα, η οποία αποτελούνταν από 30 ένοπλους αντάρτες, πραγματοποίησε απαλλοτριώσεις και επιθέσεις σε τρένα, σε εκλεγμένα μέλη των επιτροπών των βολόστ (στμ. volispolkomy: παραδοσιακή διοικητική υποδιαίρεση στην Ανατολική Ευρώπη), καθώς και σε ντόπιους δημόσιους υπαλλήλους.[18]

Το γενικό σχέδιο της Γκε-Πε-Ου, η εξάλειψη δηλαδή όλων των μη μπολσεβίκικων κομμάτων αναγκάζοντάς τα να αυτοδιαλυθούν, δεν έφερε αποτέλεσμα στην περίπτωση των αναρχικών. Οι αναρχικοί προσπάθησαν να ριζώσουν τόσο με παράνομες, όσο και με νόμιμες δραστηριότητες (συμπεριλαμβανομένων των συλλόγων τής εσπεράντο) και να στρατολογήσουν πρώην μέλη του κομμουνιστικού κόμματος.

Στις πόλεις της Ουκρανίας, οι κρατικές επιχειρήσεις δέχτηκαν πλήγματα από ένα νέο κύμα απεργιών που είχαν συνδικαλιστικό χαρακτήρα. Στην Οδησσό, στο Μικολάιβ και στη Χερσώνα επλήγησαν τα εργοστάσια· στα λιμάνια, οι στρατιώτες και οι ναυτικοί έκαναν γενική απεργία. Τον Σεπτέμβριο-Οκτώβριο του 1923, οι απεργιακές κινητοποιήσεις επηρέασαν «σχεδόν ολόκληρο το Ντονμπάς», το Νιτροπετρόφσκ, το Χάρκοβο, το Περβομαΐσκ και το Βόζ-

Ουκρανία - Έφιπποι Μαχνοβίτες

το γεγονός ότι κατά τη διάρκεια των ερευνών συνελήφθησαν 16 άτομα με την κατηγορία της ένοπλης αντίστασης ενάντια στην Γκε-Πε-Ου, εκ των οποίων επτά εκτελέστηκαν. Ο S. Zekhtser, διοργανωτής του παράνομου δικτύου αναρχικών στην Οδησσό το 1918, εκτελέστηκε κατηγορούμενος για «ληστείες».[23]

Το 1924, οι πράκτορες της Τσε-Κα στην ΕΣΣΔ κατέγραψαν αναρχικές ομάδες σε 28 πόλεις και κωμοπόλεις: Κίεβο, Οδησσός, Χάρκοβο, Νιπροπετρόφσκ, Ζαπορίσχια, Μαριούπολη, Ζάιτομυρ, Κρεμίντσα, Πολτάβα, Μικολάιβ, Χερσώνα, Κάμενετς-Ποντίλσκαϊ, Βινίτσια, Ούμαν, Μπάκχμουτ, Μπερντιάνσκ, Τσερνίχιβ, Κάνιβ, Συμφερόπολη, Σεβαστούπολη, Ιλεζαβετρά, Γιάλτα, Ιούζοβο, Λούμπνι, Ρόμνι, Νάιζιν, Ράντομιλ και στο χωριό Πόντολκι στο Ρομάνσαϊγ Οκρού.[24] Στην πραγματικότητα, όμως, υπήρχαν αναρχικές ομάδες σε πολύ περισσότερα μέρη.

Στην Οδησσό, πράκτορες της Γκε-Πε-Ου ταυτοποίησαν τρεις κύκλους αναρχικών εργατών και μια ομάδα «νεαρών αναρχικών». Οι αναρχικοί της Οδησσού σχεδίαζαν να εκδώσουν περιοδικό και να φτιάξουν αναρχική βιβλιοθήκη.[25] Τα αρχεία της Τσε-Κα/Γκε-Πε-Ου περιλαμβάνουν τα ακόλουθα στατιστικά στοιχεία όσον αφορά τους αναρχικούς που ήταν γνωστοί στην πολιτική αστυνομία της Οδησσού: 1921-200 άτομα, 1922-109 άτομα, 1924-135 άτομα, 1925-50 άτομα.[26] Υπήρχαν, όμως και δεκάδες μεμονωμένοι αναρχικοί, οι οποίοι συμμετείχαν σε «ανεξέλεγκτες» ομάδες (ανεξάρτητες ομάδες που

αναρχικό ιδεολόγο Voline (V. Eichenbaum), ο συγγραφέας αναφέρει ότι «τον τελευταίο καιρό έχουμε παρατηρήσει μια αναζωπύρωση της δραστηριοποίησης».[15] Αξίζει να επισημανθεί και η «Έκκληση μιας ουκρανικής ομάδας προς τις αναρχικές οργανώσεις και τους μεμονωμένους συντρόφους στη Ρωσία» (1924),[16] η οποία αναφέρει ότι ομάδες αναρχικών επικοινωνούν ξανά μεταξύ τους και ότι «έχουν ξεκινήσει τη διαδικασία ενοποίησής τους», ευελπιστώντας ότι «στο κοντινό μέλλον θα συναντηθούμε (και όχι απλώς με τους συντρόφους μας από άλλες πόλεις) σε ένα Πανρωσικό συνέδριο αναρχικών».

Παρόμοιες εκτιμήσεις υπάρχουν και σε μια αναφορά του πρώτου τμήματος των μυστικών υπηρεσιών (SO) της Γκε-Πε-Ου (OGPU):

«*Την περίοδο στην οποία αναφερόμαστε, η δραστηριοποίηση των αναρχικών υπήρξε έντονη, με τάσεις να εντατικοποιηθεί κι άλλο και να διευρυνθεί (...) στη διάρκεια της τρίμηνης αυτής περιόδου, διεξήχθησαν 18 επιχειρήσεις και συνελήφθησαν περίπου 300 αναρχικοί. Εντοπίστηκαν περίπου 750 άτομα στη Μόσχα και πάνω από 4.000 άτομα συνολικά στην Ένωση.*» («Sovershenno sekretno», [Совершенно секретно = άκρως απόρρητο], 1924)

Η αναζωπύρωση των αναρχικών τάσεων επιβεβαιώνεται από τον καταγεγραμμένο αριθμό των ατόμων που θεωρούνταν ύποπτα για αναρχισμό σε όλη τη Σοβιετική Ένωση.

Το 1923, οι πράκτορες της Τσε-Κα κατέγραψαν εντατικοποίηση της δραστηριότητας των αναρχοσυνδικαλιστών, οι οποίοι:

«*είχαν επαφές με γερμανούς συνδικαλιστές και χρηματοδοτούνταν από αυτούς για να συνεχίσουν το έργο τους· έχουν δικά τους τυπογραφεία, βιβλιοπωλεία και γραφεία. Αυτό το ρεύμα λειτουργεί τόσο νόμιμα όσο και παράνομα. Οι ηγέτες του είναι απόδημοι. Δουλεύουν κυρίως στους χώρους των φοιτητών. Οι συνδικαλιστές, όντας καλύτερα οργανωμένοι και οικονομικά ισχυρότεροι από την VFA (Πανρωσική Ομοσπονδία Αναρχικών), γνωρίζουν τα πλεονεκτήματα της συνένωσης των αναρχικών ομάδων και σύρουν την VFA σε κοινές δράσεις.*» («Sovershenno sekretno», 1923)

Μια τέτοια «ενίσχυση» στο παράνομο δίκτυο αναρχικών στην ΕΣΣΔ προσέφερε ο Διεθνής Σύνδεσμος Εργατών (IWA) – η παγκόσμια ομοσπονδία των αναρχοσυνδικαλιστικών συνδικάτων.[17]

Το καλοκαίρι του 1923, οι πράκτορες της Τσε-Κα ήρθαν

οι κερδοσκόποι που καθόνταν εκεί· αντισοβιετική και αντι-φορολογική προπαγάνδα από μεμονωμένους αναρχικούς στα χωριά των επαρχιών Ποντέλσκι, Πόλταφσκι και Τσερνιίφσκι· προσπάθειες πραγματοποίησης "απαλλοτριώσεων" στην Πολτάβα» («Sovershenno sekretno», 1923)

Τον Οκτώβριο του 1923, στην Οδησσό, ο αναρχικός M. Kal'ko παραπέμφθηκε σε δίκη κατηγορούμενος για τη συγκρότηση στο χωριό Χλαντόζα μιας «παράνομης στρατιωτικοποιημένης μονάδας με σκοπό την ανατροπή της κυβέρνησης». Αυτή η ομάδα, η οποία αποτελούνταν από 30 ένοπλους αντάρτες, πραγματοποίησε απαλλοτριώσεις και επιθέσεις σε τρένα, σε εκλεγμένα μέλη των επιτροπών των βολόστ (στμ. volispolkomy: παραδοσιακή διοικητική υποδιαίρεση στην Ανατολική Ευρώπη), καθώς και σε ντόπιους δημόσιους υπαλλήλους.[18]

Το γενικό σχέδιο της Γκε-Πε-Ου, η εξάλειψη δηλαδή όλων των μη μπολσεβίκικων κομμάτων αναγκάζοντάς τα να αυτοδιαλυθούν, δεν έφερε αποτέλεσμα στην περίπτωση των αναρχικών. Οι αναρχικοί προσπάθησαν να ριζώσουν τόσο με παράνομες, όσο και με νόμιμες δραστηριότητες (συμπεριλαμβανομένων των συλλόγων της εσπεράντο) και να στρατολογήσουν πρώην μέλη του κομμουνιστικού κόμματος.

Στις πόλεις της Ουκρανίας, οι κρατικές επιχειρήσεις δέχτηκαν πλήγματα από ένα νέο κύμα απεργιών που είχαν συνδικαλιστικό χαρακτήρα. Στην Οδησσό, στο Μικολάιβ και στη Χερσώνα επλήγησαν τα εργοστάσια· στα λιμάνια, οι στρατιώτες και οι ναυτικοί έκαναν γενική απεργία. Τον Σεπτέμβριο-Οκτώβριο του 1923, οι απεργιακές κινητοποιήσεις επηρέασαν «σχεδόν ολόκληρο το Ντονμπάς», το Νιπροπετρόφσκ, το Χάρκοβο, το Περβομαΐσκ και το Βόζνεσενσκ.[19] Η ισχύς των διαμαρτυριών των ανέργων είναι εμφανής από τα γεγονότα στις 15-21 Μαΐου 1924 στην Οδησσό, όπου περίπου 5.000 άνεργοι διέσχισαν την πόλη διαδηλώνοντας και φωνάζοντας «κάτω η κυβέρνηση». Εκδίωξαν την έφιππη αστυνομία και εφόρμησαν στο κτίριο της επαρχιακής εκτελεστικής επιτροπής (hubvykonkom), «απαιτώντας μια καλύτερη ζωή και καλύτερους πόρους διαβίωσης».[20] Σε αυτή τη διαδήλωση, ανάμεσα σε αυτούς που πρωτοστάτησαν ήταν οι M. Kyrychenko, M. Handler, Savyts'kyi, Berkovych και Hertsenzon, οι οποίοι χαρακτηρίστηκαν από τους πληροφοριοδότες της αστυνομίας ως «αναρχοσυνδικαλιστές». Κάποιοι από τους επικεφαλής της εξέγερσης συνελήφθησαν και καταδικάστηκαν σε εξορία.[21] Η εμπλοκή των αναρχικών της Οδησσού στην εξέγερση αυτή φαίνεται όχι μόνο από τον αριθμό των συλληφθέντων αναρχικών (75 άτομα), αλλά και από τον

Ουκρανία - Έφιπποι Μαχνοβίτες

το γεγονός ότι κατά τη διάρκεια των ερευνών συνελήφθησαν 16 άτομα με την κατηγορία της ένοπλης αντίστασης ενάντια στην Γκε-Πε-Ου, εκ των οποίων επτά εκτελέστηκαν. Ο S. Zekhtser, διοργανωτής του παράνομου δικτύου αναρχικών στην Οδησσό το 1918, εκτελέστηκε κατηγορούμενος για «ληστείες».[23]

Το 1924, οι πράκτορες της Τσε-Κα στην ΕΣΣΔ κατέγραψαν αναρχικές ομάδες σε 28 πόλεις και κωμοπόλεις: Κίεβο, Οδησσός, Χάρκοβο, Νιπροπετρόφσκ, Ζαπορίζια, Μαριούπολη, Ζάιτομυρ, Κρεμίντσα, Πολτάβα, Μικολάιβ, Χερσώνα, Κάμενετς-Ποντίλσκαϊ, Βινίτσια, Ούμαν, Μπάκχμουτ, Μπερντιάνσκ, Τσερνίχιβ, Κάνιβ, Συμφερόπολη, Σεβαστούπολη, Ιλεζαβετρά, Γιάλτα, Ιούζοβο, Λούμπνι, Ρόμνι, Νάιζιν, Ράντομιλ και στο χωριό Πόντολκι στο Ρομάνσαϊγ Οκρού.[24] Στην πραγματικότητα, όμως, υπήρχαν αναρχικές ομάδες σε πολύ περισσότερα μέρη.

Στην Οδησσό, πράκτορες της Γκε-Πε-Ου ταυτοποίησαν τρεις κύκλους αναρχικών εργατών και μια ομάδα «νεαρών αναρχικών». Οι αναρχικοί της Οδησσού σχεδίαζαν να εκδώσουν περιοδικό και να φτιάξουν αναρχική βιβλιοθήκη.[25] Τα αρχεία της Τσε-Κα/Γκε-Πε-Ου περιλαμβάνουν τα ακόλουθα στατιστικά στοιχεία όσον αφορά τους αναρχικούς που ήταν γνωστοί στην πολιτική αστυνομία της Οδησσού: 1921-200 άτομα, 1922-109 άτομα, 1924-135 άτομα, 1925-50 άτομα.[26] Υπήρχαν, όμως και δεκάδες μεμονωμένοι αναρχικοί, οι οποίοι συμμετείχαν σε «ανεξέλεγκτες» ομάδες (ανεξάρτητες ομάδες που δεν συνδέονταν με τα αναρχικά κέντρα και τις επίσημες ηγεσίες). Οι πράκτορες της Τσε-Κα θεωρούσαν ότι στο παράνομο αναρχικό κίνημα συμπεριλαμβάνονταν οι σύλλογοι της εσπεράντο, οι «ομάδες ύπνωσης» (ο αναρχικός Tsveif πειραματιζόταν με την ύπνωση) και το νεοταϊστικό «Τάγμα του Φωτός» (ένα τμήμα του οποίου ήταν ενεργό στο Χάρκοβο): «Η παράνομη δραστηριότητα στους χώρους των φοιτητών καμουφλάρεται με ομάδες μελέτης του μυστικισμού» («Sovershenno sekretno», 1925). Ένα ενημερωτικό δελτίο της Γκε-Πε-Ου (Οκτώβριος 1924) γράφει ότι, παρά τις συλλήψεις, οι αναρχικοί εξακολουθούσαν «να προσπαθούν να δραστηριοποιηθούν σε ορισμένα εργοστάσια και σε σωματεία εργατών της κλωστοϋφαντουργίας».[27]

Στο Χάρκοβο, οι αναρχικοί κατάφεραν να ξαναστήσουν ένα δίκτυο που κάλυπτε ολόκληρη την πόλη, με βάση την

arkhistov». IX Plekhanovskiie chteniia. SSSR 1922-1991 gg. Istoricheskii tupik ili perspektiva istoricheskogo razvitiia?, edited by T.I. Filimanova, Russian National Library (Plekhanov House), 2010, σσ. 43-48.

τρίμηνης αυτής περιόδου, διεξήχθησαν 18 επιχειρήσεις και συνελήφθησαν περίπου 300 αναρχικοί. Εντοπίστηκαν περίπου 750 άτομα στη Μόσχα και πάνω από 4.000 άτομα συνολικά στην Ένωση.» («Sovershenno sekretno», [Совершенно секретно = άκρως απόρρητο], 1924)

Η αναζωπύρωση των αναρχικών τάσεων επιβεβαιώνεται από τον καταγεγραμμένο αριθμό των ατόμων που θεωρούνταν ύποπτα για αναρχισμό σε όλη τη Σοβιετική Ένωση.

Το 1923, οι πράκτορες της Τσε-Κα κατέγραψαν εντατικοποίηση της δραστηριότητας των αναρχοσυνδικαλιστών, οι οποίοι:

«*είχαν επαφές με γερμανούς συνδικαλιστές και χρηματοδοτούνταν από αυτούς για να συνεχίσουν το έργο τους· έχουν δικά τους τυπογραφεία, βιβλιοπωλεία και γραφεία. Αυτό το ρεύμα λειτουργεί τόσο νόμιμα όσο και παράνομα. Οι ηγέτες του είναι απόδημοι. Δουλεύουν κυρίως στους χώρους των φοιτητών. Οι συνδικαλιστές, όντας καλύτερα οργανωμένοι και οικονομικά ισχυρότεροι από την VFA (Πανρωσική Ομοσπονδία Αναρχικών), γνωρίζουν τα πλεονεκτήματα της συνένωσης των αναρχικών ομάδων και σύρουν την VFA σε κοινές δράσεις.*» («Sovershenno sekretno», 1923)

Μια τέτοια «ενίσχυση» στο παράνομο δίκτυο αναρχικών στην ΕΣΣΔ προσέφερε ο Διεθνής Σύνδεσμος Εργατών (IWA) – η παγκόσμια ομοσπονδία των αναρχοσυνδικαλιστικών συνδικάτων.[17]

Το καλοκαίρι του 1923, οι πράκτορες της Τσε-Κα ήρθαν

Ανατολική Ευρώπη), καθώς και σε ντόπιους δημόσιους υπαλλήλους.[18]

Το γενικό σχέδιο της Γκε-Πε-Ου, η εξάλειψη δηλαδή όλων των μη μπολσεβίκικων κομμάτων αναγκάζοντάς τα να αυτοδιαλυθούν, δεν έφερε αποτέλεσμα στην περίπτωση των αναρχικών. Οι αναρχικοί προσπάθησαν να ριζώσουν τόσο με παράνομες, όσο και με νόμιμες δραστηριότητες (συμπεριλαμβανομένων των συλλόγων τής εσπεράντο) και να στρατολογήσουν πρώην μέλη του κομμουνιστικού κόμματος.

Στις πόλεις της Ουκρανίας, οι κρατικές επιχειρήσεις δέχτηκαν πλήγματα από ένα νέο κύμα απεργιών που είχαν συνδικαλιστικό χαρακτήρα. Στην Οδησσό, στο Μικολάιβ και στη Χερσώνα επλήγησαν τα εργοστάσια· στα λιμάνια, οι στρατιώτες και οι ναυτικοί έκαναν γενική απεργία. Τον Σεπτέμβριο-Οκτώβριο του 1923, οι απεργιακές κινητοποιήσεις επηρέασαν «σχεδόν ολόκληρο το Ντονμπάς», το Νιπροπετρόφσκ, το Χάρκοβο, το Περβομαΐσκ και το Βόζνεσενσκ.[19] Η ισχύς των διαμαρτυριών των ανέργων είναι εμφανής από τα γεγονότα στις 15-21 Μαΐου 1924 στην Οδησσό, όπου περίπου 5.000 άνεργοι διέσχισαν την πόλη διαδηλώνοντας και φωνάζοντας «κάτω η κυβέρνηση». Εκδίωξαν την έφιππη αστυνομία και εφόρμησαν στο κτίριο της επαρχιακής εκτελεστικής επιτροπής (hubvykonkom), «απαιτώντας μια καλύτερη ζωή και καλύτερους πόρους διαβίωσης».[20] Σε αυτή τη διαδήλωση, ανάμεσα σε αυτούς που πρωτοστάτησαν ήταν οι M. Kyrychenko, M. Handler, Savyts'kyi, Berkovych και Hertsenzon, οι οποίοι χαρακτηρίστηκαν από τους πληροφοριοδότες της αστυνομίας ως «αναρχοσυνδικαλιστές». Κάποιοι από τους επικεφαλής της εξέγερσης συνελήφθησαν και καταδικάστηκαν σε εξορία.[21] Η εμπλοκή των αναρχικών της Οδησσού στην εξέγερση αυτή φαίνεται όχι μόνο από τον αριθμό των συλληφθέντων αναρχικών (75 άτομα), αλλά και από τον επίσημο τερματισμό των δραστηριοτήτων της Ομοσπονδίας Αναρχικών της Οδησσού: «διέλυσαν την οργάνωση για συνωμοτικούς λόγους, αλλά κρυφά εξακολούθησαν να συμμετέχουν στις συναντήσεις των ανέργων».[22] Μετά την εξέγερση στην Οδησσό, ο αναρχικός τύπος επεσήμανε

Χερσώνα, Κάμενετς-Ποντίλσκαϊ, Βινίτσια, Ούμαν, Μπάκχμουτ, Μπερντιάνσκ, Τσερνίχιβ, Κάνιβ, Συμφερόπολη, Σεβαστούπολη, Ιλεζαβετρά, Γιάλτα, Ιούζοβο, Λούμπνι, Ρόμνι, Νάιζιν, Ράντομιλ και στο χωριό Πόντολκι στο Ρομάνσαΐγ Οκρού.[24] Στην πραγματικότητα, όμως, υπήρχαν αναρχικές ομάδες σε πολύ περισσότερα μέρη.

Στην Οδησσό, πράκτορες της Γκε-Πε-Ου ταυτοποίησαν τρεις κύκλους αναρχικών εργατών και μια ομάδα «νεαρών αναρχικών». Οι αναρχικοί της Οδησσού σχεδίαζαν να εκδώσουν περιοδικό και να φτιάξουν αναρχική βιβλιοθήκη.[25] Τα αρχεία της Τσε-Κα/Γκε-Πε-Ου περιλαμβάνουν τα ακόλουθα στατιστικά στοιχεία όσον αφορά τους αναρχικούς που ήταν γνωστοί στην πολιτική αστυνομία της Οδησσού: 1921-200 άτομα, 1922-109 άτομα, 1924-135 άτομα, 1925-50 άτομα.[26] Υπήρχαν, όμως και δεκάδες μεμονωμένοι αναρχικοί, οι οποίοι συμμετείχαν σε «ανεξέλεγκτες» ομάδες (ανεξάρτητες ομάδες που δεν συνδέονταν με τα αναρχικά κέντρα και τις επίσημες ηγεσίες). Οι πράκτορες της Τσε-Κα θεωρούσαν ότι στο παράνομο αναρχικό κίνημα συμπεριλαμβάνονταν οι σύλλογοι της εσπεράντο, οι «ομάδες ύπνωσης» (ο αναρχικός Tsveif πειραματιζόταν με την ύπνωση) και το νεοναϊτιστικό «Τάγμα του Φωτός» (ένα τμήμα του οποίου ήταν ενεργό στο Χάρκοβο): «Η παράνομη δραστηριότητα στους χώρους των φοιτητών καμουφλάρεται με ομάδες μελέτης του μυστικισμού» («Sovershenno sekretno», 1925). Ένα ενημερωτικό δελτίο της Γκε-Πε-Ου (Οκτώβριος 1924) γράφει ότι, παρά τις συλλήψεις, οι αναρχικοί εξακολουθούσαν «να προσπαθούν να δραστηριοποιηθούν σε ορισμένα εργοστάσια και σε σωματεία εργατών της κλωστοϋφαντουργίας».[27]

Στο Χάρκοβο, οι αναρχικοί κατάφεραν να ξαναστήσουν ένα δίκτυο που κάλυπτε ολόκληρη την πόλη, με βάση την

συνέχεια στη σελ. 14

arkhistov». IX Plekhanovskiie chteniia. SSSR 1922-1991 gg. Istoricheskii tupik ili perspektiva istoricheskogo razvitiia?, edited by T.I. Filimanova, Russian National Library (Plekhanov House), 2010, σσ. 43-48.

12. Arshinov, P.A., «Trekhletie 'Delo truda'». Delo Truda [Paris], no. 37-38, 1928, σσ. 1-2

13. Βλέπε HDA SBU, f. 13, spr. 415, T. 1-8 για δημοσιεύσεις των αναρχικών της διασποράς: Golos truda (Buenos-Aires), Delo truda (Paris) κλπ.

14. IISH, Senya Flıchine Papers, Folder 79, σ. 2.

15. IISH, Senya Flıchine Papers, Folder 80, σ. 72.

16. «Obrashchenie Ukrainskoi gruppy k anarkhicheskim organizatsiiam i otdel'nym tovarishcham v Rossii», Golos truda [Buenos Aires], no. 221, 23 Αυγούστου 1924, σ. 2.

17. Dam'e, V.V., «Berlinskii tsentr rossiiskoi anarkhistskoi emigratsii (1920-e gody)». A.I.T. (http://aitrus.info/node/2694). Προσβάσιμο 25 Μαρτίου 2017.

18. HDA SBU, f. 13, spr. 415, T. 1, ark. 748, 758.

19. DAOO, f.r. 3, op. 1, spr. 409, ark. 8.

20. «Samoubiistvo kak protest», Golos truda [Buenos Aires], no. 221, 23 Αυγούστου 1924, σ. 4.

21. DAOO, f.r. 3, op. 1, spr. 1310, ark. 120, και HDA SBU, f. 13, spr. 415, T. 2, ark. 80, 92.

22. DAOO, f.r. 8065, op. 2, spr. 25916, ark. 173.

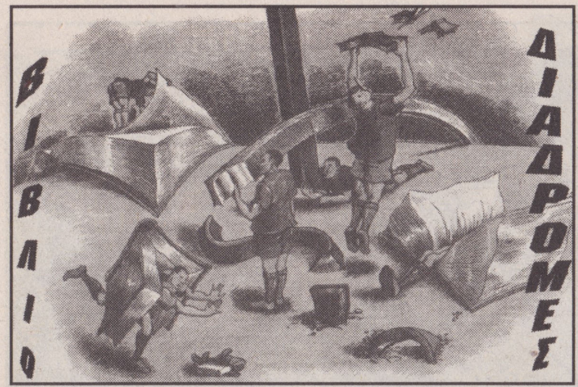
23. «Rasstrel bezrabotnykh», Golos truda [Buenos Aires], no. 217, 26 Ιουλίου 1924, σ. 2.

24. HDA SBU, f. 13, spr. 415, T. 2, ark. 2, 17, 46, 68-80, 92-93, 99, και T. 6, ark. 15.

25. Savchenko, V.A., Neofitsial'naia Odessa epokhi Nepa (Mart 1921-Sentiabr' 1929). ROSSPEN, 2012, σσ. 57-58.

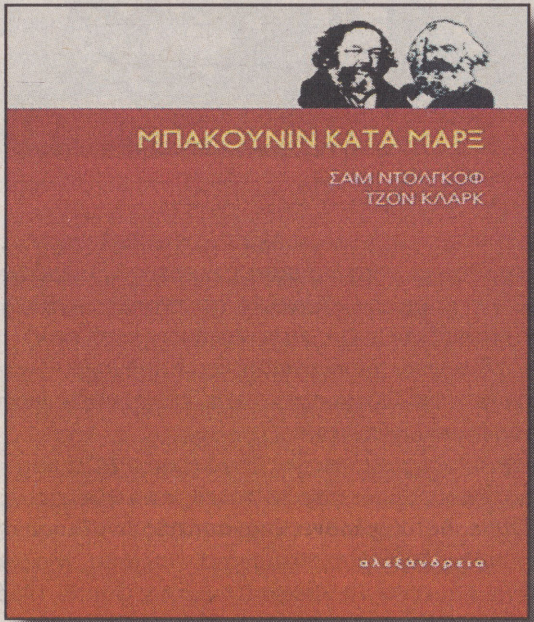
26. HDA SBU, f. 13. spr. 370, T. 1, ark. 748, 758. Επίσης, DAOO, f.r. 3, op. 1, spr. 584, ark. 158, και spr. 893, ark. 153, και f.r.-8065, op. 2, spr. 1187.

27. IISH, Senya Flıchine Papers, Folder 81, σσ. 1-2, 4, 23.

ΜΠΑΚΟΥΝΙΝ ΚΑΤΑ ΜΑΡΞ

ΣΑΜ ΝΤΟΛΓΚΟΦ - ΤΖΟΝ ΚΛΑΡΚ

Εκδόσεις Αλεξάνδρεια
Οκτώβριος 2017
σελ. 174

Η συγκεκριμένη έκδοση περιλαμβάνει κείμενα του ***Σαμ Ντόλγκοφ*** και του ***Τζον Κλαρκ***. Ο Σαμ Ντόλγκοφ (1902-1990) γεννήθηκε στην Λευκορωσία, αλλά μόλις ένα χρόνο μετά την γέννησή του η οικογένειά του μετανάστευσε στις ΗΠΑ. Ο Ντόλγκοφ σε ηλικία 20 ετών γοητεύεται από τις αναρχικές ιδέες, ενώ αργότερα μέσα και από την συνεργασία του με τον Γκριγκόρι Μαξίμοφ γνωρίζει σε βάθος το έργο του Μπακούνιν και επιμελείται μια αξιόλογη σειρά κειμένων του.

Ο Τζον Κλαρκ διετέλεσε καθηγητής φιλοσοφίας στο Loyola University και είναι διευθυντής στο Ινσιτούτο La Terre στην Ν. Ορλεάνη, όπου δραστηριοποιείται σε αντιεξουσιαστικές και περιβαλλοντικές κινήσεις, ενώ, επίσης, παραμένει πολυγραφότατος με πάνω από 300 βιβλία και άρθρα.

Στον ιδιαίτερα ενδιαφέροντα ***Πρόλογο*** της έκδοσης ο ***Γ. Πολίτης***, μεταξύ άλλων, παρατηρεί ότι «*ο επιστημονικός σοσιαλισμός στηρίζεται σε μια υπόθεση που μεταμφιέστηκε σε συμπέρασμα, δεν ήταν απλά μη επιστημονικός, αλλά ήταν αντιεπιστημονικός, δεν ήταν απλά μη εμπειρικός, αλλά ήταν μεταφυσικός. Ήταν μια ιδεολογία, και μάλιστα με το ακριβές περιεχόμενο που ο Μαρξ έδινε στον όρο: «ένα σύνολο ιδεών που αναφέρεται σε μια πραγματικότητα, όχι για να τη φωτίσει και να την αλλάξει, αλλά για την συγκαλύψει». Ένα σύνολο ιδεών, που όσοι τις αποδέχονται «τις συνδέουν με μια ψευδή εξήγηση τού γιατί τις πιστεύουν και του πώς αυτές σχετίζονται με την πραγματικότητα». Ο επιστημονικός σοσιαλισμός δεν ήταν παρά ένας μαντικός σοσιαλισμός. Και δυστυχώς γι' αυτόν, η Ιστορία πέταξε επιδεικτικά τις προφητείες του στον κάδο των απορριμμάτων*».

Με ιδιαίτερα ξεκάθαρο τρόπο, ο Γ. Πολίτης, σε άλλο σημείο του **Προλόγου,** υπενθυμίζει ότι «*Κατά το μεγαλύτερο μέρος του 20ου αιώνα, μαρξιστικά κόμματα και θεωρητικοί αντιμετώπιζαν τα προβλήματα που συνόδευσαν τον εφαρμοσμένο μαρξισμό ως παραμόρφωση, εκτροπή από το αλάνθαστο θεωρητικό πλαίσιο του Μαρξ». Έτσι «χρειάστηκε η σκληρή εμπειρία του ολοκληρωτισμού, για να αρθρώνεται επισήμως αυτή η τολμηρή κρίση. Ότι, δηλαδή, αυτές οι εξουσιαστικές ρίζες υπάρχουν σε αυτήν καθ' εαυτήν την θεωρία του Μαρξ*».

Ο ***Γ. Πολίτης*** αναφέρεται, επίσης, στις απόψεις του Μπακούνιν σχετικά με την πρωτοπορία, τις μυστικές οργανώσεις, την βία, την απόρριψη της πρωτοκαθεδρίας της παραγωγής και της οικονομικής ανάπτυξης αναδεικνύοντας την ουσία και το μέγεθος των καθοριστικών διαφορών με τον Μαρξ: «*οι σκοποί των Μαρξ και Μπακούνιν δεν αποτελούν παραπλήσιες εκδοχές του ίδιου προτύπου ή συναφείς αποχρώσεις του ίδιου χρώματος. Είναι τόσο διαφορετικοί στην αφετηρία τους, ώστε το τελικό τους αποτέλεσμα παράγει εντελώς διαφορετικό χρώμα. Και αυτό συμβαίνει εξαιτίας μιας καθοριστικής διαφοράς που εντοπίζεται στην αρχή της σκέψης τους: όσο μεγάλος και αν είναι ο Μαρξ, όσο σπουδαίο κι αν είναι το ερευνητικό εγχείρημα στο οποίο επιδόθηκε, παραμένει πάντα προσηλωμένος στην πλευρά της εξουσίας. Και όσο κι αν ο Μπακούνιν δεν είναι πάντα βαθυστόχαστος και δεν μας παρέδωσε ένα στιβαρό σώμα ιδεών και θέσεων, παραμένει πάντα προσηλωμένος στην πλευρά της ελευθερίας*».

Το πρώτο κείμενο υπογράφει ο ***Σαμ Ντόλγκοφ*** και έχει τον τίτλο ***Ο Μπακούνιν και η κριτική του στον Μαρξ***.

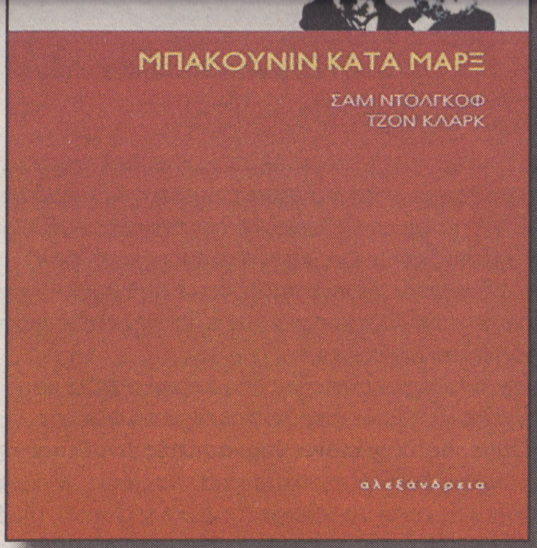
Εδώ ο συγγραφέας του κειμένου, με εκτενείς παραπομπές σε επιστολές, αλλά και σε έργα τού Μπακούνιν, αντιπαραθέτει τις ιδέες του με εκείνες του Μαρξ σχετικά με το κράτος, τον οικονομικό παράγοντα, την ελευθερία, την «φυσική κοινωνία» σε αντιπαράθεση με την «τεχνητή κοινωνία του κράτους», αλλά και τις επαναστατικές πρωτοπορίες.

Σύμφωνα με τον συγγραφέα: «*...η ιδέα μια αναρχικής πρωτοπορίας η οποία θα αποτρέψει την κατάληψη της εξουσίας από μια μειοψηφία εγείρει [...] μια σειρά από περίπλοκα προβλήματα τα οποία στις ημέρες μας έχουν γίνει αντικείμενα συζήτησης στο αναρχικό κίνημα. Κάθε κίνημα καθοδηγούμενο από μια πρωτοπορία προσφέρει το έδαφος για την συγκρότηση μιας ελίτ και κάθε ελίτ –ειδικά, όταν οργανώνεται ως μυστική κοινότητα– έχει την τάση να διαχωριστεί από τις μάζες και, θέλοντας και*

συνέχεια από τη σελ. 13

καταστράφηκε η εκδοτική κολλεκτίβα τους, κατασχέθηκε

βιογραφικές πηγές απόδημων προσθέτουν ότι στο Κίεβο

Εκδόσεις Αλεξάνδρεια
Οκτώβριος 2017
σελ. 174

Η συγκεκριμένη έκδοση περιλαμβάνει κείμενα του ***Σαμ Ντόλγκοφ*** και του ***Τζον Κλαρκ***. Ο Σαμ Ντόλγκοφ (1902-1990) γεννήθηκε στην Λευκορωσία, αλλά μόλις ένα χρόνο μετά την γέννησή του η οικογένειά του μετανάστευσε στις ΗΠΑ. Ο Ντόλγκοφ σε ηλικία 20 ετών γοητεύεται από τις αναρχικές ιδέες, ενώ αργότερα μέσα και από την συνεργασία του με τον Γκριγκόρι Μαξίμοφ γνωρίζει

Terre στην Ν. Ορλεάνη, όπου δραστηριοποιείται σε αντιεξουσιαστικές και περιβαλλοντικές κινήσεις, ενώ, επίσης, παραμένει πολυγραφότατος με πάνω από 300 βιβλία και άρθρα.

Στον ιδιαίτερα ενδιαφέροντα ***Πρόλογο*** της έκδοσης ο ***Γ. Πολίτης***, μεταξύ άλλων, παρατηρεί ότι «*ο επιστημονικός σοσιαλισμός στηρίζεται σε μια υπόθεση που μεταμφιέστηκε σε συμπέρασμα, δεν ήταν απλά μη επιστημονικός, αλλά ήταν αντιεπιστημονικός, δεν ήταν απλά μη εμπειρικός, αλλά ήταν μεταφυσικός. Ήταν μια ιδεολογία, και μάλιστα με το ακριβές περιεχόμενο που ο Μαρξ έδινε στον όρο: «ένα σύνολο ιδεών που αναφέρεται σε μια πραγματικότητα, όχι για να τη φωτίσει και να την αλλάξει, αλλά για την συγκαλύψει». Ένα σύνολο ιδεών, που όσοι τις αποδέχονται «τις συνδέουν με μια ψευδή εξήγηση τού γιατί τις πιστεύουν και του πώς αυτές σχετίζονται με την πραγματικότητα». Ο επιστημονικός σοσιαλισμός δεν ήταν παρά ένας μαντικός σοσιαλισμός. Και δυστυχώς γι' αυτόν, η Ιστορία πέταξε επιδεικτικά τις προφητείες του στον κάδο των απορριμμάτων*».

Με ιδιαίτερα ξεκάθαρο τρόπο, ο Γ. Πολίτης, σε άλλο σημείο του **Προλόγου,** υπενθυμίζει ότι «*Κατά το μεγαλύτερο μέρος του 20ού αιώνα, μαρξιστικά κόμματα και θεωρητικοί αντιμετώπιζαν τα προβλήματα που συνόδευσαν τον εφαρμοσμένο μαρξισμό ως παραμόρφωση, εκτροπή από το αλάνθαστο θεωρητικό πλαίσιο του Μαρξ». Έτσι «χρειάστηκε η σκληρή εμπειρία του ολοκληρωτισμού, για να αρθρώνεται επισήμως αυτή η τολμηρή κρίση. Ότι, δηλαδή, αυτές οι εξουσιαστικές ρίζες υπάρχουν σε αυ-*

διαφορετικοί στην αφετηρία τους, ώστε το τελικό τους αποτέλεσμα παράγει εντελώς διαφορετικό χρώμα. Και αυτό συμβαίνει εξαιτίας μιας καθοριστικής διαφοράς που εντοπίζεται στην αρχή της σκέψης τους: όσο μεγάλος και αν είναι ο Μαρξ, όσο σπουδαίο κι αν είναι το ερευνητικό εγχείρημα στο οποίο επιδόθηκε, παραμένει πάντα προσηλωμένος στην πλευρά της εξουσίας. Και όσο κι αν ο Μπακούνιν δεν είναι πάντα βαθυστόχαστος και δεν μας παρέδωσε ένα στιβαρό σώμα ιδεών και θέσεων, παραμένει πάντα προσηλωμένος στην πλευρά της ελευθερίας».

Το πρώτο κείμενο υπογράφει ο ***Σαμ Ντόλγκοφ*** και έχει τον τίτλο ***Ο Μπακούνιν και η κριτική του στον Μαρξ***.

Εδώ ο συγγραφέας του κειμένου, με εκτενείς παραπομπές σε επιστολές, αλλά και σε έργα τού Μπακούνιν, αντιπαραθέτει τις ιδέες του με εκείνες του Μαρξ σχετικά με το κράτος, τον οικονομικό παράγοντα, την ελευθερία, την «φυσική κοινωνία» σε αντιπαράθεση με την «τεχνητή κοινωνία του κράτους», αλλά και τις επαναστατικές πρωτοπορίες.

Σύμφωνα με τον συγγραφέα: «*...η ιδέα μια αναρχικής πρωτοπορίας η οποία θα αποτρέψει την κατάληψη της εξουσίας από μια μειοψηφία εγείρει [...] μια σειρά από περίπλοκα προβλήματα τα οποία στις ημέρες μας έχουν γίνει αντικείμενα συζήτησης στο αναρχικό κίνημα. Κάθε κίνημα καθοδηγούμενο από μια πρωτοπορία προσφέρει το έδαφος για την συγκρότηση μιας ελίτ και κάθε ελίτ –ειδικά, όταν οργανώνεται ως μυστική κοινότητα– έχει την τάση να διαχωριστεί από τις μάζες και, θέλοντας και*

συνέχεια από τη σελ. 13

πλατφόρμα «Ναμπάτ».[28] Συμμετείχαν στην διοργάνωση απεργιών στο εργοστάσιο «VEK» (στμ. αμυντική βιομηχανία), στο εργοστάσιο Locomotive (στμ. κατασκευής κινητήρων για τρένα κλπ.), καθώς και σε άλλα σιδηροδρομικά εργοτάξια και αμαξοστάσια. Παράλληλα, κυκλοφορούσαν μπροσούρες με πολύγραφο, σχεδίαζαν να φτιάξουν ένα παράνομο τυπογραφείο και διατηρούσαν κρυφές επαφές με αναρχικούς στο εξωτερικό, όπως και με αναρχικούς στη Μόσχα, την Πετρούπολη, το Κίεβο, το Κατερίνοσλαβ, το Μικολάιβ και την Οδησσό. Στο Χάρκοβο, οι αναρχικοί δραστηριοποιούνταν, επίσης, στους χώρους των δημοσίων υπαλλήλων, των τεχνιτών, καθώς και στο Τεχνολογικό Ινστιτούτο. Τον Απρίλιο του 1924,

«ξεκίνησε μια επιχείρηση ενάντια στους αναρχικούς σε ολόκληρο το Χάρκοβο, στα πλαίσια της οποίας αποδεκατίστηκαν οι πρωτοστάτες αναρχικοί αγωνιστές της πόλης, καταστράφηκε η εκδοτική κολλεκτίβα τους, κατασχέθηκε υλικό σχετικό με την έκδοση περιοδικών και φυλλαδίων για την ημέρα της Πρωτομαγιάς, καθώς και πλήθος άλλα οργανωτικά υλικά» («Sovershenno sekretno», 1924)

Ωστόσο, μετά τις συλλήψεις, οι αναρχικοί στο Χάρκοβο συνέχισαν τις δράσεις τους οργανώνοντας «παράνομους κύκλους εργατών (...) που έκαναν προπαγάνδα στους χώρους των σιδηροδρομικών εργατών» (μια ομάδα η οποία τελικά εξαρθρώθηκε) και εκδίδοντας μια διακήρυξη υπογεγραμμένη από την «Ομάδα αναρχικών εργατών».[29] Για τον Ιούλιο-Αύγουστο του 1924, η Ομοσπονδία Αναρχικών του Χάρκοβο προγραμμάτιζε ένα Πανρωσικό συνέδριο αναρχικών, κάτι που οδήγησε τις αρχές στη σύλληψη περίπου 70 αναρχικών από το Χάρκοβο, έξι εκ των οποίων εξορίστηκαν.[30]

Στο Κίεβο, οι αναρχοσυνδικαλιστές συναντήθηκαν για να συζητήσουν τη συνένωση των αναρχικών της Σοβιετικής Σοσιαλιστικής Δημοκρατίας της Ουκρανίας και «σχεδίαζαν μια προπαγανδιστική εκστρατεία ενάντια στη στρα-

βλιογραφικές πηγές απόδημων προσθέτουν ότι στο Κίεβο συνελήφθησαν αναρχικοί και από την ένωση εργατών του κατασκευαστικού τομέα, επειδή «εξέφραζαν ανοικτά τη γνώμη τους στους χώρους των εργατών».[32] Το καλοκαίρι του 1924, στην Πολτάβα και στο Ιούζοβο έγιναν συλλήψεις αγωνιστών που συμμετείχαν σε παράνομες αναρχικές ομάδες· τον Οκτώβριο του 1924, το ίδιο επαναλήφθηκε στο Ράντομιλ, τη Σεβαστούπολη και τη Γιάλτα.[33]

Αρχεία

- Derzhavnyi arkhiv Odes'koi oblasti (DAOO).
- Haluzevyi derzhavnyi arkhiv sluzhby bezpeky Ukrainy (HDA SBU).
- International Institute of Social History (IISH).
- «Sovershenno Sekretno», Lubianka - Stalinu o polozhenii v strane (1922-1934 gg.), Istoricheskie materialy (http://istmat.info/node/11671). Προσβάσιμο 25 Μαρτίου 2017.

Πηγή: Viktor Savchenko, «The Anarchist Movement in Ukraine at the Height of the New Economic Policy (1924-25)», Journal of

Εκδόσεις Αλεξάνδρεια
Οκτώβριος 2017
σελ. 174

Η συγκεκριμένη έκδοση περιλαμβάνει κείμενα του ***Σαμ Ντόλγκοφ*** και του ***Τζον Κλαρκ***. Ο Σαμ Ντόλγκοφ (1902-1990) γεννήθηκε στην Λευκορωσία, αλλά μόλις ένα χρόνο μετά την γέννησή του η οικογένειά του μετανάστευσε στις ΗΠΑ. Ο Ντόλγκοφ σε ηλικία 20 ετών γοητεύεται από τις αναρχικές ιδέες, ενώ αργότερα μέσα και από την συνεργασία του με τον Γκριγκόρι Μαξίμοφ γνωρίζει

γιατί τις πιστεύουν και του πώς αυτές σχετίζονται με την πραγματικότητα». Ο επιστημονικός σοσιαλισμός δεν ήταν παρά ένας μαντικός σοσιαλισμός. Και δυστυχώς γι' αυτόν, η Ιστορία πέταξε επιδεικτικά τις προφητείες του στον κάδο των απορριμμάτων».

Με ιδιαίτερα ξεκάθαρο τρόπο, ο Γ. Πολίτης, σε άλλο σημείο του **Προλόγου,** υπενθυμίζει ότι «*Κατά το μεγαλύτερο μέρος του 20ου αιώνα, μαρξιστικά κόμματα και θεωρητικοί αντιμετώπιζαν τα προβλήματα που συνόδευσαν τον εφαρμοσμένο μαρξισμό ως παραμόρφωση, εκτροπή από το αλάνθαστο θεωρητικό πλαίσιο του Μαρξ». Έτσι «χρειάστηκε η σκληρή εμπειρία του ολοκληρωτισμού, για να αρθρώνεται επισήμως αυτή η τολμηρή κρίση. Ότι, δηλαδή, αυτές οι εξουσιαστικές ρίζες υπάρχουν σε αυ-*

αντιπαραθέτει τις ιδέες του με εκείνες του Μαρξ σχετικά με το κράτος, τον οικονομικό παράγοντα, την ελευθερία, την «φυσική κοινωνία» σε αντιπαράθεση με την «τεχνητή κοινωνία του κράτους», αλλά και τις επαναστατικές πρωτοπορίες.

Σύμφωνα με τον συγγραφέα: «*...η ιδέα μια αναρχικής πρωτοπορίας η οποία θα αποτρέψει την κατάληψη της εξουσίας από μια μειοψηφία εγείρει [...] μια σειρά από περίπλοκα προβλήματα τα οποία στις ημέρες μας έχουν γίνει αντικείμενα συζήτησης στο αναρχικό κίνημα. Κάθε κίνημα καθοδηγούμενο από μια πρωτοπορία προσφέρει το έδαφος για την συγκρότηση μιας ελίτ και κάθε ελίτ –ειδικά, όταν οργανώνεται ως μυστική κοινότητα– έχει την τάση να διαχωριστεί από τις μάζες και, θέλοντας και*

συνέχεια από τη σελ. 13

πλατφόρμα «Ναμπάτ».[28] Συμμετείχαν στην διοργάνωση απεργιών στο εργοστάσιο «VEK» (στμ. αμυντική βιομηχανία), στο εργοστάσιο Locomotive (στμ. κατασκευής κινητήρων για τρένα κλπ.), καθώς και σε άλλα σιδηροδρομικά εργοτάξια και αμαξοστάσια. Παράλληλα, κυκλοφορούσαν μπροσούρες με πολύγραφο, σχεδίαζαν να φτιάξουν ένα παράνομο τυπογραφείο και διατηρούσαν κρυφές επαφές με αναρχικούς στο εξωτερικό, όπως και με αναρχικούς στη Μόσχα, την Πετρούπολη, το Κίεβο, το Κατερίνοσλαβ, το Μικολάιβ και την Οδησσό. Στο Χάρκοβο, οι αναρχικοί δραστηριοποιούνταν, επίσης, στους χώρους των δημοσίων υπαλλήλων, των τεχνιτών, καθώς και στο Τεχνολογικό Ινστιτούτο. Τον Απρίλιο του 1924,

«ξεκίνησε μια επιχείρηση ενάντια στους αναρχικούς σε ολόκληρο το Χάρκοβο, στα πλαίσια της οποίας αποδεκατίστηκαν οι πρωτοστάτες αναρχικοί αγωνιστές της πόλης, καταστράφηκε η εκδοτική κολλεκτίβα τους, κατασχέθηκε υλικό σχετικό με την έκδοση περιοδικών και φυλλαδίων για την ημέρα της Πρωτομαγιάς, καθώς και πλήθος άλλα οργανωτικά υλικά» («Sovershenno sekretno», 1924)

Ωστόσο, μετά τις συλλήψεις, οι αναρχικοί στο Χάρκοβο συνέχισαν τις δράσεις τους οργανώνοντας «παράνομους κύκλους εργατών (...) που έκαναν προπαγάνδα στους χώρους των σιδηροδρομικών εργατών» (μια ομάδα η οποία τελικά εξαρθρώθηκε) και εκδίδοντας μια διακήρυξη υπογεγραμμένη από την «Ομάδα αναρχικών εργατών».[29] Για τον Ιούλιο-Αύγουστο του 1924, η Ομοσπονδία Αναρχικών του Χάρκοβο προγραμμάτιζε ένα Πανρωσικό συνέδριο αναρχικών, κάτι που οδήγησε τις αρχές στη σύλληψη περίπου 70 αναρχικών από το Χάρκοβο, έξι εκ των οποίων εξορίστηκαν.[30]

Στο Κίεβο, οι αναρχοσυνδικαλιστές συναντήθηκαν για να συζητήσουν τη συνένωση των αναρχικών της Σοβιετικής Σοσιαλιστικής Δημοκρατίας της Ουκρανίας και «σχεδίαζαν μια προπαγανδιστική εκστρατεία ενάντια στη στρατολόγηση των εργατών στις γραμμές του RCP (Ρωσικό κομμουνιστικό κόμμα)» («Sovershenno sekretno», 1924). Τον Ιούνιο του 1924 συνελήφθησαν αρκετοί αναρχικοί στο Κίεβο, μεταξύ των οποίων οι O. Taratuta, N. Drikker, A. Konse, καθώς και μέλη της «Ένωσης Νεαρών Αναρχικών».[31] Βιβλιογραφικές πηγές απόδημων προσθέτουν ότι στο Κίεβο συνελήφθησαν αναρχικοί και από την ένωση εργατών του κατασκευαστικού τομέα, επειδή «εξέφραζαν ανοικτά τη γνώμη τους στους χώρους των εργατών».[32] Το καλοκαίρι του 1924, στην Πολτάβα και στο Ιούζοβο έγιναν συλλήψεις αγωνιστών που συμμετείχαν σε παράνομες αναρχικές ομάδες· τον Οκτώβριο του 1924, το ίδιο επαναλήφθηκε στο Ράντομιλ, τη Σεβαστούπολη και τη Γιάλτα.[33]

Αρχεία

- Derzhavnyi arkhiv Odes'koi oblasti (DAOO).
- Haluzevyi derzhavnyi arkhiv sluzhby bezpeky Ukrainy (HDA SBU).
- International Institute of Social History (IISH).
- «Sovershenno Sekretno», Lubianka - Stalinu o polozhenii v strane (1922-1934 gg.), Istoricheskie materialy (http://istmat.info/node/11671). Προσβάσιμο 25 Μαρτίου 2017.

Πηγή: Viktor Savchenko, «The Anarchist Movement in Ukraine at the Height of the New Economic Policy (1924-25)», Journal of Ukrainian Studies (ewjus.com), ISSN 2292-7956, Volume IV, No. 2, 2017. Μετάφραση από τα ουκρανικά του Malcolm Archibald (https://libcom.org/history/anarchist-movement-ukraine-height-new-economic-policy-1924-25-viktor-savchenko)

Μετάφραση-Απόδοση: Ε.

28. (σ.τ.μ.) Η Συνομοσπονδία Αναρχικών Οργανώσεων της Ουκρανίας («Ναμπάτ») δραστηριοποιήθηκε μεταξύ 1918-1920 με έδρα το Χάρκοβο. Ο Βολίν έπαιξε βασικό ρόλο στη συγγραφή της πλατφόρμας της «Ναμπάτ», με στόχο τη συνένωση όλων των τάσεων του αναρχισμού. Όμως, μετά τη συντριβή του στρατού των Λευκών και το τέλος του εμφύλιου πολέμου, για την επίτευξη των οποίων ο Κόκκινος Στρατός αναγκάστηκε να συνεργαστεί με τον Επαναστατικό στρατό των Εξεγερμένων της Ουκρανίας του Μάχνο και τη «Ναμπάτ», η σοβιετική κυβέρνηση στράφηκε εναντίον τους στα τέλη του 1920, συλλαμβάνοντας πολλούς αναρχικούς και δολοφονώντας τους χωρίς δίκη.

29. HDA SBU, f. 13, spr. 370, T. 1, ark. 82-83.

30. / Iarutskii, L.D., Makhno i makhnovtsy, 1995, σσ. 309-10. Επίσης, HDA SBU, f. 13, spr. 415, T. 1, ark. 44.

31. HDA SBU, f. 13, spr. 415, T. 2, ark. 115.

32. Amerikanskie izvestiia [New York], Σεπτέμβριος 1924, σ. 1. Επίσης, Golos truda [Buenos Aires], no. 221, 23 Αυγούστου 1924, σ. 4, και Golos truda [Buenos Aires]. no. 228, 11 Οκτωβρίου 1924, σ. 3.

33. Volna [Chicago], no. 57, 1924, σ. 47. Επίσης, HDA SBU, f. 13, spr. 415, T. 2, ark. 68-79, 109, και spr. 283, ark. 32-35.

μη, αναπτύσσει ένα πλέγμα εξουσίας. Αυτή η διανοητική κατάσταση δεν θα οδηγήσει την πρωτοπορία να θεωρήσει τη δική της θέληση ως τη θέληση του λαού; Δεν θα παραλύσει ως εκ τούτου τον αυθορμητισμό και την πρωτοβουλία του λαϊκού κινήματος; Πώς θα εμποδιστούν οι δημαγωγοί και οι επίδοξοι δικτάτορες να διεισδύσουν και να διαφθείρουν την πρωτοπορία; Πώως θα αποτραπούν οι εξουσιαστικές ομάδες (π.χ. οι μπολσεβίκοι) από το να αναρριχηθούν στην εξουσία χρησιμοποιώντας έξυπνα την ίδια γλώσσα με τους αναρχικούς και απηχώντας τα ουσιαστικά ελευθεριακά αιτήματα των εργαζομένων και των αγροτών μόνο και μόνο για να τους ελέγξουν;»

Ο Σαμ Ντόλγκοφ εντοπίζει, λοιπόν, και καταγράφει τις διαφορές τους όσον αφορά τις επαναστατικές οργανώσεις, την σχέση ενός «μαζικού κινήματος» και των μειοψηφικών ομάδων, τον ρόλο των αγροτών για τους οποίους ο Μπακούνιν, σε πλήρη αντίθεση με τον Μαρξ, έτρεφε ιδιαίτερη εκτίμηση. Ο Ντόλγκοφ εξετάζει ακόμη την σχέση του Μπακούνιν με τον Νετσάγιεφ, το ενδιαφέρον του για την εσωτερική οργάνωση της Διεθνούς, τις απόψεις τους για τον επαναστατικό συνδικαλισμό.

Το δεύτερο κείμενο είναι του ***Τζον Κλαρκ*** και έχει τον τίτλο ***Ο Μαρξ, ο Μπακούνιν και ο ιστορικός υλισμός***.

Ο Κλαρκ ξεκινά από την διαπίστωση του γεγονότος ότι ο Μπακούνιν παραγνωρίστηκε ως στοχαστής δεν αντανακλά την πραγματική του συνεισφορά στο πεδίο των ιδεών. Στην συνέχεια, ο συγγραφέας του κειμένου τονίζει, ότι *«σε αντιδιαστολή με την εντύπωση που πολλοί έχουν σχετικά μ' αυτό το θέμα, ο Μπακούνιν με συνέπεια προέτασσε μια αιτιοκρατική ερμηνεία της πραγματικότητας και δεν έδινε απολύτως καμία σημασία σε θεωρήσεις που διέπονταν από ιστορικισμό ή προσέγγιζαν την ανθρώπινη δράση υπό το πρίσμα της «ελεύθερης βούλησης», την οποία αντιλαμβανόταν ως θρησκευτική ή μεταφυσική αυταπάτη»*.

Ο Κλαρκ υπενθυμίζει, ότι ο Μπακούνιν αμφισβητούσε έντονα εκείνο το στοιχείο της σκέψης του Μαρξ (και επομένως και της δικής του σκέψης) στο οποίο εδράζεται ο κυρίαρχος ισχυρισμός του ότι τα οικονομικά αίτια είναι η βάση όλης της ιστορικής εξέλιξης: *«Στο πλαίσιο αυτό παρουσιάζει μια από τις πιο σημαντικές ενοράσεις του: εάν η ανθρωπότητα κατορθώσει να*

πάλι ο *Τζον Κλάρκ* με τον τίτλο ***Ο Μαρξ, ο Μπακούνιν και η κοινωνική επανάσταση***.

Ο Τζον Κλαρκ εδώ, μεταξύ άλλων, υπογραμμίζει ορισμένους από τους λόγους για τους οποίους ο Μπακούνιν πρότεινε να απορριφθούν τόσο η εκλογική όσο και η εξωκοινοβουλευτική κομματική πολιτική: *«η απόρριψη του κράτους από τον Μπακούνιν ως μέσου απελευθέρωσης συνεπάγεται και την απόρριψη της εκλογικής πολιτικής ως επαναστατικής στρατηγικής. Από κοινού με την Συμμαχία για την Κοινωνική Δημοκρατία «απέρριψαν κάθε ανάμειξη στην αστική πολιτική όσο ριζοσπαστική και σοσιαλιστική και αν ήταν η μεταμφίεσή της». Αν το επαναστατικό κίνημα περιλαμβάνει την πλειονότητα του πληθυσμού, που συνειδητά αγωνίζεται για μια νέα ελευθεριακή κοινωνία, τότε η μόνη σοβαρή στρατηγική είναι η άμεση δράση, καθώς ο λαός προχωράει στην αντικατάσταση της κεντρικής εξουσίας με αποκεντρωμένες, ομοσπονδιακές, συμμετοχικές ελευθεριακές δομές. Η εκλογική πολιτική δεν θα ήταν μόνο αναποτελεσματική, αλλά ακόμη και αντεπαναστατική, ενισχύοντας τη νομιμότητα των μορφών κυριαρχίας, που είναι ώριμες να καταρρεύσουν. Αν από την άλλη το επαναστατικό κίνημα απαρτίζεται μόνο από μια μειοψηφία, η εκλογική πολιτική σε κάθε περίπτωση δεν θα βελτίωνε την θέση του και θα το αποπροσανατόλιζε από αποτελεσματικές μορφές αγώνα, ενώ θα δημιουργούσε επιπλέον μια νέα ελίτ ηγετών προερχομένων από την εργατική τάξη. Οι μόνες ομάδες που θα έβγαιναν κερδισμένες θα ήταν οι φιλελεύθεροι αστοί ηγέτες που θα επωφελούνταν από τους σχηματιζόμενους συνασπισμούς και οι νέοι προλετάριοι ηγέτες που θα προωθούνταν σε ανάλογες προνομιακές θέσεις»*.

Ο Κλαρκ, ακόμη, τονίζει με μεγάλη ευστοχία, το γεγονός, ότι τόσες και τόσες επαναστάσεις απέτυχαν, όχι όπως ατυχώς προβάλλεται εξ' αιτίας «κακών» ηγετών, που τις «προδίδουν», αλλά λόγω της δυναμικής των ίδιων των συγκεντρωτικών ιεραρχικών κινημάτων παραθέτοντας μάλιστα τα έξοχα και πάντοτε επίκαιρα, για το ζήτημα, συμπεράσματα του ίδιου του Μπακούνιν:

«Είμαστε φυσικοί εχθροί αυτών των επαναστατών –των μελλοντικών δικτατόρων, των καθεστωτικών, των φρουρών της επανάστασης– που λαχταρούν, προτού καν καταστραφούν, τα σημερινά μοναρχικά, αριστοκρατικά και αστικά Κράτη, να φτιάξουν νέα επαναστατικά Κράτη, εξίσου συγκεντρωτικά και δεσποτικά όσο αυτά που ήδη γνωρίζουμε. Αυτοί οι οιονεί επαναστάτες είναι τόσο προσκολλημένοι στην τάξη που παράγεται από τα πάνω, από μια εξουσία, και τόσο τρομοκρατημένοι από ό,τι αντιλαμβάνονται ως αταξία (η οποία στην πραγματικότητα δεν είναι τίποτε άλλο παρά η ειλικρινής και φυσική έκφραση της λαϊκής ζωής), ώστε προτού ακόμη η επανάσταση δημιουργήσει μια ευεργετική υγιή αταξία αναρωτιούνται αμέσως πώς να την σταματήσουν και να τη φιμώσουν με την παρέμβαση κάποιας εξουσίας, που θα δρα στο όνομα της επανάστασης».

Συσπείρωση Αναρχικών

οι εξουσιαστικές ομάδες (π.χ. οι μπολσεβίκοι) από το να αναρριχηθούν στην εξουσία χρησιμοποιώντας έξυπνα την ίδια γλώσσα με τους αναρχικούς και απηχώντας τα ουσιαστικά ελευθεριακά αιτήματα των εργαζομένων και των αγροτών μόνο και μόνο για να τους ελέγξουν;»*

Ο Σαμ Ντόλγκοφ εντοπίζει, λοιπόν, και καταγράφει τις διαφορές τους όσον αφορά τις επαναστατικές οργανώσεις, την σχέση ενός «μαζικού κινήματος» και των μειοψηφικών ομάδων, τον ρόλο των αγροτών για τους οποίους ο Μπακούνιν, σε πλήρη αντίθεση με τον Μαρξ, έτρεφε ιδιαίτερη εκτίμηση. Ο Ντόλγκοφ εξετάζει ακόμη την σχέση του Μπακούνιν με τον Νετσάγιεφ, το ενδιαφέρον του για την εσωτερική οργάνωση της Διεθνούς, τις απόψεις τους για τον επαναστατικό συνδικαλισμό.

Το δεύτερο κείμενο είναι του ***Τζον Κλαρκ*** και έχει τον τίτλο ***Ο Μαρξ, ο Μπακούνιν και ο ιστορικός υλισμός***.

Ο Κλαρκ ξεκινά από την διαπίστωση του γεγονότος ότι ο Μπακούνιν παραγνωρίστηκε ως στοχαστής δεν αντανακλά την πραγματική του συνεισφορά στο πεδίο των ιδεών. Στην συνέχεια, ο συγγραφέας του κειμένου τονίζει, ότι «*σε αντιδιαστολή με την εντύπωση που πολλοί έχουν σχετικά μ' αυτό το θέμα, ο Μπακούνιν με συνέπεια προέτασσε μια αιτιοκρατική ερμηνεία της πραγματικότητας και δεν έδινε απολύτως καμία σημασία σε θεωρήσεις που διέπονταν από ιστορικισμό ή προσέγγιζαν την ανθρώπινη δράση υπό το πρίσμα της «ελεύθερης βούλησης», την οποία αντιλαμβανόταν ως θρησκευτική ή μεταφυσική αυταπάτη*».

Ο Κλαρκ υπενθυμίζει, ότι ο Μπακούνιν αμφισβητούσε έντονα εκείνο το στοιχείο της σκέψης του Μαρξ (και επομένως και της δικής του σκέψης) στο οποίο εδράζεται ο κυρίαρχος ισχυρισμός του ότι τα οικονομικά αίτια είναι η βάση όλης της ιστορικής εξέλιξης: «*Στο πλαίσιο αυτό παρουσιάζει μια από τις πιο σημαντικές ενοράσεις του: εάν η ανθρωπότητα κατορθώσει να απελευθερωθεί, αυτή η απελευθέρωση δεν μπορεί να προκύψει από οποιαδήποτε δραστηριότητα (είτε αυτή είναι οικονομική είτε πολιτική) στην οποία οι άνθρωποι έχουν οδηγηθεί μέσω της εκμετάλλευσης και της μιζέριας. Θα προέλθει μάλλον από μια ενεργητική διαδικασία αγώνα για την απελευθέρωση και από την αναστοχαστική γνώση που οι άνθρωποι θα κατακτήσουν ως αποτέλεσμα αυτού του αγώνα [...] Αυτή η συσσωρευμένη γνώση πρέπει επίσης να βρει την έκφρασή της στην ανάπτυξη συνειδητών μορφών ελευθεριακής οργάνωσης και διαπροσωπικών σχέσεων. Δίχως αυτή τη συνείδηση και την απελευθερωτική κουλτούρα στην οποία είναι ενσωματωμένη, οι μάζες δεν μπορούν να γίνουν δημιουργικά ενεργές μέσα στην ιστορία (θα δρουν με βάση τα*

λόγους για τους οποίους ο Μπακούνιν πρότεινε να απορριφθούν τόσο η εκλογική όσο και η εξωκοινοβουλευτική κομματική πολιτική: «*η απόρριψη του κράτους από τον Μπακούνιν ως μέσου απελευθέρωσης συνεπάγεται και την απόρριψη της εκλογικής πολιτικής ως επαναστατικής στρατηγικής. Από κοινού με την Συμμαχία για την Κοινωνική Δημοκρατία «απέρριψαν κάθε ανάμειξη στην αστική πολιτική όσο ριζοσπαστική και σοσιαλιστική και αν ήταν η μεταμφίεσή της». Αν το επαναστατικό κίνημα περιλαμβάνει την πλειονότητα του πληθυσμού, που συνειδητά αγωνίζεται για μια νέα ελευθεριακή κοινωνία, τότε η μόνη σοβαρή στρατηγική είναι η άμεση δράση, καθώς ο λαός προχωράει στην αντικατάσταση της κεντρικής εξουσίας με αποκεντρωμένες, ομοσπονδιακές, συμμετοχικές ελευθεριακές δομές. Η εκλογική πολιτική δεν θα ήταν μόνο αναποτελεσματική, αλλά ακόμη και αντεπαναστατική, ενισχύοντας τη νομιμότητα των μορφών κυριαρχίας, που είναι ώριμες να καταρρεύσουν. Αν από την άλλη το επαναστατικό κίνημα απαρτίζεται μόνο από μια μειοψηφία, η εκλογική πολιτική σε κάθε περίπτωση δεν θα βελτίωνε την θέση του και θα το αποπροσανατόλιζε από αποτελεσματικές μορφές αγώνα, ενώ θα δημιουργούσε επιπλέον μια νέα ελίτ ηγετών προερχομένων από την εργατική τάξη. Οι μόνες ομάδες που θα έβγαιναν κερδισμένες θα ήταν οι φιλελεύθεροι αστοί ηγέτες που θα επωφελούνταν από τους σχηματιζόμενους συνασπισμούς και οι νέοι προλετάριοι ηγέτες που θα προωθούνταν σε ανάλογες προνομιακές θέσεις*».

Ο Κλαρκ, ακόμη, τονίζει με μεγάλη ευστοχία, το γεγονός, ότι τόσες και τόσες επαναστάσεις απέτυχαν, όχι όπως ατυχώς προβάλλεται εξ' αιτίας «κακών» ηγετών, που τις «προδίδουν», αλλά λόγω της δυναμικής των ίδιων των συγκεντρωτικών ιεραρχικών κινημάτων παραθέτοντας μάλιστα τα έξοχα και πάντοτε επίκαιρα, για το ζήτημα, συμπεράσματα του ιδίου του Μπακούνιν:

«Είμαστε φυσικοί εχθροί αυτών των επαναστατών –των μελλοντικών δικτατόρων, των καθεστωτικών, των φρουρών της επανάστασης– που λαχταρούν, προτού καν καταστραφούν, τα σημερινά μοναρχικά, αριστοκρατικά και αστικά Κράτη, να φτιάξουν νέα επαναστατικά Κράτη, εξίσου συγκεντρωτικά και δεσποτικά όσο αυτά που ήδη γνωρίζουμε. Αυτοί οι οιονεί επαναστάτες είναι τόσο προσκολλημένοι στην τάξη που παράγεται από τα πάνω, από μια εξουσία, και τόσο τρομοκρατημένοι από ό,τι αντιλαμβάνονται ως αταξία (η οποία στην πραγματικότητα δεν είναι τίποτε άλλο παρά η ειλικρινής και φυσική έκφραση της λαϊκής ζωής), ώστε προτού ακόμη η επανάσταση δημιουργήσει μια ευεργετική υγιή αταξία αναρωτιούνται αμέσως πώς να την σταματήσουν και να τη φιμώσουν με την παρέμβαση κάποιας εξουσίας, που θα δρα στο όνομα της επανάστασης».

Συσπείρωση Αναρχικών

ΜΗΝΙΑΙΑ ΑΝΑΡΧΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ

ΔΙΑΔΡΟΜΗ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ

ΧΡΟΝΟΣ 16ος, Φύλλο 177
ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 2017

ΕΚΔΟΣΗ: ΑΡΧΕΙΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΓΩΝΩΝ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ
ΑΝΑΡΧΙΚΗ ΑΡΧΕΙΟΘΗΚΗ Α.Μ.Κ.
ΣΑΡΙΠΟΛΟΥ 8, ΑΘΗΝΑ, Τ.Κ. 106 82
Τηλέφωνο: 69 73 79 92 07
Υπεύθυνος Έκδοσης
Παναγιώτης Ι. Διόλιος

κλά την πραγματική του συνεισφορά στο πεδίο των ιδεών. Στην συνέχεια, ο συγγραφέας του κειμένου τονίζει, ότι «*σε αντιδιαστολή με την εντύπωση που πολλοί έχουν σχετικά μ' αυτό το θέμα, ο Μπακούνιν με συνέπεια προέτασσε μια αιτιοκρατική ερμηνεία της πραγματικότητας και δεν έδινε απολύτως καμία σημασία σε θεωρήσεις που διέπονταν από ιστορικισμό ή προσέγγιζαν την ανθρώπινη δράση υπό το πρίσμα της «ελεύθερης βούλησης», την οποία αντιλαμβανόταν ως θρησκευτική ή μεταφυσική αυταπάτη*».

Ο Κλαρκ υπενθυμίζει, ότι ο Μπακούνιν αμφισβητούσε έντονα εκείνο το στοιχείο της σκέψης του Μαρξ (και επομένως και της δικής του σκέψης) στο οποίο εδράζεται ο κυρίαρχος ισχυρισμός του ότι τα οικονομικά αίτια είναι η βάση όλης της ιστορικής εξέλιξης: «*Στο πλαίσιο αυτό παρουσιάζει μια από τις πιο σημαντικές ενοράσεις του: εάν η ανθρωπότητα κατορθώσει να απελευθερωθεί, αυτή η απελευθέρωση δεν μπορεί να προκύψει από οποιαδήποτε δραστηριότητα (είτε αυτή είναι οικονομική είτε πολιτική) στην οποία οι άνθρωποι έχουν οδηγηθεί μέσω της εκμετάλλευσης και της μιζέριας. Θα προέλθει μάλλον από μια ενεργητική διαδικασία αγώνα για την απελευθέρωση και από την αναστοχαστική γνώση που οι άνθρωποι θα κατακτήσουν ως αποτέλεσμα αυτού του αγώνα [...] Αυτή η συσσωρευμένη γνώση πρέπει επίσης να βρει την έκφρασή της στην ανάπτυξη συνειδητών μορφών ελευθεριακής οργάνωσης και διαπροσωπικών σχέσεων. Δίχως αυτή τη συνείδηση και την απελευθερωτική κουλτούρα στην οποία είναι ενσωματωμένη, οι μάζες δεν μπορούν να γίνουν δημιουργικά ενεργές μέσα στην ιστορία (θα δρουν με βάση τα αντανακλαστικά τους κι όχι έπειτα από σκέψη, όπως δηλαδή συμβαίνει με τις αδρανείς μάζες) και ως εκ τούτου θα γίνουν τα θύματα μιας ανανεωμένης κυριαρχίας*».

Ο Κλαρκ παρακολουθεί στην συνέχεια την διαμάχη Μαρξ και Μπακούνιν παραθέτοντας πηγές, όπως ο γνωστός πρόλογος στην Κριτική της Πολιτικής Οικονομίας, που χρησιμοποιείται ευρέως είτε ως ευαγγέλιο από τους μαρξιστές για να υποστηρίξουν τον οικονομικό ντετερμινισμό είτε από όλους εκείνους που διάκεινται ενάντια στον Μαρξ και στις θέσεις του.

Το τρίτο και τελευταίο κείμενο υπογράφει και

τητα των μορφών κυριαρχίας, που είναι ώριμες να καταρρεύσουν. Αν από την άλλη το επαναστατικό κίνημα απαρτίζεται μόνο από μια μειοψηφία, η εκλογική πολιτική σε κάθε περίπτωση δεν θα βελτίωνε την θέση του και θα το αποπροσανατόλιζε από αποτελεσματικές μορφές αγώνα, ενώ θα δημιουργούσε επιπλέον μια νέα ελίτ ηγετών προερχομένων από την εργατική τάξη. Οι μόνες ομάδες που θα έβγαιναν κερδισμένες θα ήταν οι φιλελεύθεροι αστοί ηγέτες που θα επωφελούνταν από τους σχηματιζόμενους συνασπισμούς και οι νέοι προλετάριοι ηγέτες που θα προωθούνταν σε ανάλογες προνομιακές θέσεις».

Ο Κλαρκ, ακόμη, τονίζει με μεγάλη ευστοχία, το γεγονός, ότι τόσες και τόσες επανα-

βάνονται ως αταξία (η οποία στην πραγματικότητα δεν είναι τίποτε άλλο παρά η ειλικρινής και φυσική έκφραση της λαϊκής ζωής), ώστε προτού ακόμη η επανάσταση δημιουργήσει μια ευεργετική υγιή αταξία αναρωτιούνται αμέσως πώς να την σταματήσουν και να τη φιμώσουν με την παρέμβαση κάποιας εξουσίας, που θα δρα στο όνομα της επανάστασης».

Συσπείρωση Αναρχικών

ΜΗΝΙΑΙΑ ΑΝΑΡΧΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ

ΔΙΑΔΡΟΜΗ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ

ΧΡΟΝΟΣ 16ος, Φύλλο 177
ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 2017

ΕΚΔΟΣΗ: ΑΡΧΕΙΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΓΩΝΩΝ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ
ΑΝΑΡΧΙΚΗ ΑΡΧΕΙΟΘΗΚΗ Α.Μ.Κ.
ΣΑΡΙΠΟΛΟΥ 8, ΑΘΗΝΑ, Τ.Κ. 106 82
Τηλέφωνο: 69 73 79 92 07
Υπεύθυνος Έκδοσης
Παναγιώτης Ι. Λιόλιος

Συνδρομή (για 10 τεύχη)
ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ: 20 ευρώ, ΕΥΡΩΠΗΣ: 30 ευρώ.
Με κατάθεση του αντίστοιχο ποσού στον αριθμό λογαριασμού: (Εθνική Τράπεζα)
116/611-838-03
IBAN: GR77 0110 1160 0000 1166 1183 803
bic: ETHNGRAA

Είναι απαραίτητη η γνωστοποίηση των στοιχείων σας μέσω του ταχυδρομείου, τηλεφωνικά ή με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο, δηλαδή: Όνομα, επώνυμο, διεύθυνση, ταχυδρομικός κώδικας και ένα τηλέφωνο.

Έμφυλες Ταυτότητες και ο Εναγκαλισμός του Κράτους

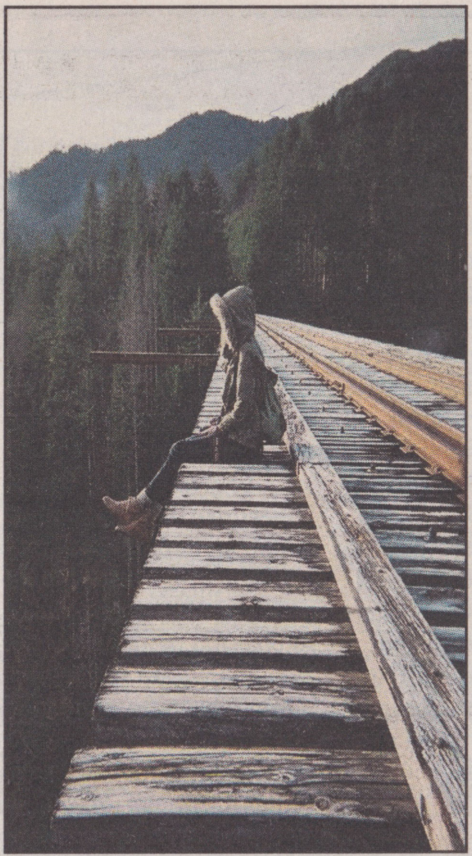
(Μέρος Β')

Η Gayle Rubin, το 1975, προσφέρει μια από τις πρώτες θεωρητικές προσεγγίσεις της πολιτικής διάστασης των διαδικασιών μέσω των οποίων το φύλο και η σεξουαλικότητα παράγονται ως πολιτισμικά ιδιώματα, σωματικές ιδιότητες και κοινωνικές ταυτότητες. Προσφέρει μια διεξοδική ανάλυση του συστήματος «βιολογικού/κοινωνικού φύλου»: τον πολιτισμικό μηχανισμό που παράγει ιεραρχικά τοποθετημένα και ετεροφυλικά προδιατεθειμένα έμφυλα υποκείμενα. Αυτός ο μηχανισμός, «σμίλευσης της σεξουαλικότητας», τόσο ψυχικά εγγεγραμμένος όσο και θεσπισμένος στο πλαίσιο της αναπαραγωγικής οικογένειας και της επιβεβλημένης ετεροφυλοφιλίας, *καθιστά τον κοινωνικό και σεξουαλικό δεσμό ανάμεσα σε δύο διακριτά, σχεσιακά και συμπληρωματικά φύλα στο πλαίσιο της ετεροφυλοφιλικής γαμήλιας ένωσης θεμελιώδη μονάδα της ανθρώπινης κοινωνίας (Αθηνά Αθανασίου, Φεμινιστική Θεωρία και Πολιτισμική Κριτική, εκδ. Νήσος).* Η συγκεκριμένη ανάλυση της Rubin θεωρείται σήμερα ένα κλασσικό άρθρο φεμινιστικής θεωρίας ("The traffic in women: Notes in the political economy of sex") ενώ κατείχε πρωτοποριακό ρόλο κατά τη δεκαετία του '70.

Ασφαλώς τη περίοδο εκείνη, δεν είχε αναπτυχθεί ακόμη το αίτημα της ομοφυλοφιλικής κοινότητας για θέσπιση του γάμου μεταξύ ομόφυλων ανθρώπων. Ένα αίτημα που δίνει το δικαίωμα σε κάθε κράτος ή

ναμης βρίσκουν αναμεταξύ τους έτσι που σχηματίζουν αλυσίδα ή σύστημα, ή, αντίθετα, τις αναντιστοιχίες, τις αντιφάσεις που απομονώνουν τη μια από την άλλη. Τις στρατηγικές τέλος, μέσα στις οποίες ενεργοποιούνται και που το γενικό τους σχέδιο ή η θεσμική τους αποκρυστάλλωση υλοποιούνται στους κρατικούς μηχανισμούς, στη διατύπωση του νόμου, στις κοινωνικές ηγεμονίες». Είναι οι περιπτώσεις εκείνες, που προσπάθειες και αγώνες με απελευθερωτικά, για τον άνθρωπο, χαρακτηριστικά ευτελίζονται μέσα σε κανονιστικά πρότυπα που έχουν θεσμοθετηθεί εδώ και αιώνες. Να αποτελεί επιδίωξη και επιτυχία η νομική κατοχύρωση του γάμου, της οικογένειας, της τεκνοθεσίας. Ό,τι ήταν αντικείμενο κριτικής για τον κλασσικό φεμινισμό, στο πρώτο και κυρίως στο δεύτερο κύμα, μεταξύ της σχέσης «άνδρα» και «γυναίκας» και των θεσμών που έχουν αναπτυχθεί, να αποτελεί αίτημα για μέρος της ΛΟΑΤΚΙ κοινότητας διεθνώς. Και αυτή είναι η μια όψη.

Η δεύτερη όψη αφορά την έννοια της *σεξουαλικότητας,* η οποία συνδέθηκε σημαντικά με τη τελευταία συζήτηση περί «ταυτότητας φύλου». Μια συζήτηση η οποία υποβάθμισε έννοιες και προβληματισμούς σε ζητήματα «κοινωνικού φύλου», «σώματος» κ.λπ., αλλά περιορίστηκε στο να συνδέσει αποκλειστικά και μοναδικά την σεξουαλικότητα και τις προτιμήσεις του κάθε ανθρώπου με δικαιώματα αυτοπροσδιορισμού και έκφρασης. Κατ' αρχάς,

νεται ποτέ σχέση, παρά μονάχα με τρόπο αρνητικό: απόρριψη, αποκλεισμός, άρνηση, φραγμός ή ακόμα απόκρυψη ή προσωπείο. Η εξουσία δεν έχει τη «δύναμη» να κάνει τίποτε στο σεξ και στις ηδονές, εκτός από το να του λέει όχι. Αν φτιάχνει κάτι, είναι απουσίες και κενά. Εξαφανίζει στοιχεία, εισάγει ασυνέχειες, χωρίζει ότι είναι ενωμένο, χαράζει σύνορα. Οι ενέργειές της παίρνουν τη γενική μορφή του ορίου και της έλλειψης. Η εξουσία είναι, βασικά, εκείνο που υπαγορεύει στο σεξ τον νόμο του. Πράγμα που σημαίνει πρώτα-πρώτα ότι το σεξ βρίσκεται τοποθετημένο απ' αυτήν κάτω από ένα καθεστώς δυαδικό: θεμιτό και αθέμιτο, επιτρεπόμενο και απαγορευμένο. *Πράγμα που σημαίνει, παραπέρα, ότι η εξουσία ορίζει στο σεξ μια «τάξη» που λειτουργεί ταυτόχρονα σαν μορφή νοητότητας: το σεξ αποκρυπτογραφείται με βάση τη*

σία και αυτή ορίζει τα μέτρα και τα σταθμά. Οπότε, πάντα οφείλουμε να κρατάμε «μικρό καλάθι» για τα αποτελέσματα αυτών των «προχωρημένων» αποφάσεων, όχι μόνο γιατί αυτές διαμορφώνονται σε ένα εξουσιαστικό περιβάλλον αλλά επειδή, επίσης, πραγματική ελευθερία και δικαιώματα δεν μπορούν να υπάρξουν ουσιαστικά σε συνθήκες εξουσιασμού. Πολύ δε περισσότερο όταν αυτές οι «ελευθερίες» αναφέρονται σε μειοψηφικό κομμάτι του συνολικού πληθυσμού, με τη συσσωρευμένη καταπίεση αιώνων. Η κουλτούρα, οι συμπεριφορές, τα στερεότυπα είναι ισχυρότερα από πολλά νομοθετήματα που απλά εναρμονίστηκαν νομικά με τις επιταγές της σύγχρονης διεθνοποιημένης εποχής και του «political correct».

Μερικοί μπορεί να υποστηρίξουν ότι οφείλουμε να αναγνωρίσουμε στο κράτος σωστά αντανακλαστικά και ορθή διαχείριση στην αντιμετώπιση της «ταυτότητας φύλου», ότι δηλαδή «να μην το κατηγορούμε επειδή έπραξε το αυτονόητο». Να πούμε ξεκάθαρα ότι ο οποιοσδήποτε νόμος γίνεται από το Κράτος στόχο έχει την εξυπηρέτηση της δικής του κατάστασης και όχι της «κοινωνίας». Απλά, μερικές φορές συμπίπτει το «όφελος» μεταξύ των μερών (πολιτεία-πολίτες), ποτέ όμως τα κίνητρα και οι αιτίες. Δεν υπάρχει λόγος για αποσπασματικές και μονομερείς αναλύσεις, παρά μονάχα, το πώς θα διαμορφωθούν οι κατάλληλες συνθήκες ώστε όλοι οι άνθρωποι να ζήσουμε πραγματικά ελεύθεροι και απολαμβάνοντας το σώμα και τη σεξουαλικότητα. Αυτή η ελευθερία δεν προσφέρεται με νομοθετήματα αλλά αποκτάται μέσω της ριζικής αναμόρφωσης/επανάστασης.

Το κάθε σώμα έχει την αρσενική και τη θηλυκή του πλευρά. Γνωρίζουμε ότι υπήρχαν κοινωνίες μητριαρχικές και ζούμε τις πατριαρχικές τούς τελευταίους αιώνες. Αλλά φυσικά στοχεύουμε να ζήσουμε σε κοινωνίες που δεν θα είναι ούτε μητριαρ-

Η από τις πρώτες θεωρητικές προσεγγίσεις της πολιτικής διάστασης των διαδικασιών μέσω των οποίων το φύλο και η σεξουαλικότητα παράγονται ως πολιτισμικά ιδιώματα, σωματικές ιδιότητες και κοινωνικές ταυτότητες. Προσφέρει μια διεξοδική ανάλυση του συστήματος «βιολογικού/κοινωνικού φύλου»: τον πολιτισμικό μηχανισμό που παράγει ιεραρχικά τοποθετημένα και ετεροφυλικά προδιατεθειμένα έμφυλα υποκείμενα. Αυτός ο μηχανισμός, «σμίλευσης της σεξουαλικότητας», τόσο ψυχικά εγγεγραμμένος όσο και θεσπισμένος στο πλαίσιο της αναπαραγωγικής οικογένειας και της επιβεβλημένης ετεροφυλοφιλίας, *καθιστά τον κοινωνικό και σεξουαλικό δεσμό ανάμεσα σε δύο διακριτά, σχεσιακά και συμπληρωματικά φύλα στο πλαίσιο της ετεροφυλοφιλικής γαμήλιας ένωσης θεμελιώδη μονάδα της ανθρώπινης κοινωνίας (Αθηνά Αθανασίου, Φεμινιστική Θεωρία και Πολιτισμική Κριτική, εκδ. Νήσος).* Η συγκεκριμένη ανάλυση της Rubin θεωρείται σήμερα ένα κλασσικό άρθρο φεμινιστικής θεωρίας ("The traffic in women: Notes in the political economy of sex") ενώ κατείχε πρωτοποριακό ρόλο κατά τη δεκαετία του '70.

Ασφαλώς τη περίοδο εκείνη, δεν είχε αναπτυχθεί ακόμη το αίτημα της ομοφυλοφιλικής κοινότητας για θέσπιση του γάμου μεταξύ ομόφυλων ανθρώπων. Ένα αίτημα που δίνει το δικαίωμα σε κάθε κράτος ή ένωση κρατών, βλέπε ΕΕ, να προβάλλει το φιλελεύθερο προσωπείο της παροχής δικαιωμάτων σε επί μέρους ομάδες διεκδίκησης. Μια προβολή που αποκρύπτει την ισχυροποίηση των δομικών λειτουργειών του κράτους, αφού εμφανίζεται ως ο φορέας εκείνος που θα παράσχει τη νομιμοποίησή του στο α ή β αίτημα. Ταυτόχρονα, αναπτύσσει μια ολόκληρη ρητορική για την εξέλιξη της ανθρώπινης συμπεριφοράς και αποδοχής του διαφορετικού. Εμφανίζεται ως ο προστάτης εκείνων που χρειάζονται την αλληλεγγύη και τα δικαιώματα. Ο μηχανισμός εκείνος που παρατηρεί, αναλύει και αφουγκράζεται την κοινωνία, πάντα μέσα στο δικό του πλαίσιο ανάλυσης ακόμη και όταν εμφανίζεται το πλέον προωθημένο. Και ο τομέας της σεξουαλικότητας προσφέρεται για ειδικές προσεγγίσεις με προοδευ-

σχηματίζουν αλυσίδα ή σύστημα, ή, αντίθετα, τις αναντιστοιχίες, τις αντιφάσεις που απομονώνουν τη μια από την άλλη. Τις στρατηγικές τέλος, μέσα στις οποίες ενεργοποιούνται και που το γενικό τους σχέδιο ή η θεσμική τους αποκρυστάλλωση υλοποιούνται στους κρατικούς μηχανισμούς, στη διατύπωση του νόμου, στις κοινωνικές ηγεμονίες». Είναι οι περιπτώσεις εκείνες, που προσπάθειες και αγώνες με απελευθερωτικά, για τον άνθρωπο, χαρακτηριστικά ευτελίζονται μέσα σε κανονιστικά πρότυπα που έχουν θεσμοθετηθεί εδώ και αιώνες. Να αποτελεί επιδίωξη και επιτυχία η νομική κατοχύρωση του γάμου, της οικογένειας, της τεκνοθεσίας. Ό,τι ήταν αντικείμενο κριτικής για τον κλασσικό φεμινισμό, στο πρώτο και κυρίως στο δεύτερο κύμα, μεταξύ της σχέσης «άνδρα» και «γυναίκας» και των θεσμών που έχουν αναπτυχθεί, να αποτελεί αίτημα για μέρος της ΛΟΑΤΚΙ κοινότητας διεθνώς. Και αυτή είναι η μια όψη.

Η δεύτερη όψη αφορά την έννοια της *σεξουαλικότητας*, η οποία συνδέθηκε σημαντικά με τη τελευταία συζήτηση περί «ταυτότητας φύλου». Μια συζήτηση η οποία υποβάθμισε έννοιες και προβληματισμούς σε ζητήματα «κοινωνικού φύλου», «σώματος» κ.λπ., αλλά περιορίστηκε στο να συνδέσει αποκλειστικά και μονάδικά την σεξουαλικότητα και τις προτιμήσεις του κάθε ανθρώπου με δικαιώματα αυτοπροσδιορισμού και έκφρασης. Κατ' αρχάς, ο,τιδήποτε δίδεται ως πληροφορία στο Κράτος δεν πρέπει να μας κάνει περήφανους είτε αφορά οικονομικά και κοινωνικά δεδομένα είτε σεξουαλικές προτιμήσεις. Ο άνθρωπος πιστεύουμε ότι δεν νιώθει καμία ικανοποίηση και ευχαρίστηση στο να «μοιράζεται» πληροφορίες για ο,τιδήποτε με τα κρατικά όργανα. Και γι' αυτό δεν είναι ούτε επιτυχία ούτε κατάκτηση και ελευθερία. Το αντίθετο μάλιστα. Το ουσιαστικό δεν είναι να δηλώνεις σε κρατικές υπηρεσίες αυτό που νιώθεις και αισθάνεσαι αλλά σε αυτούς που ενδιαφέρονται να σε ακούσουν και όχι απλώς να σε καταγράψουν. Δεν μπορεί η καταπίεση έκφρασης και οι πνιγηροί ψίθυροι να γίνονται ζητωκραυγές και παλαμάκια μέσα στα κοινοβούλια των γλοιωδών βουλευτών. Επιτυχία είναι η ελευθερία έκφρασης και προτίμησης, σεξουαλικής ή μη, να

νεται ποτέ σχέση, παρά μονάχα με τρόπο αρνητικό: απόρριψη, αποκλεισμός, άρνηση, φραγμός ή ακόμα απόκρυψη ή προσωπείο. Η εξουσία δεν έχει τη «δύναμη» να κάνει τίποτε στο σεξ και στις ηδονές, εκτός από το να του λέει όχι. Αν φτιάχνει κάτι, είναι απουσίες και κενά. Εξαφανίζει στοιχεία, εισάγει ασυνέχειες, χωρίζει ότι είναι ενωμένο, χαράζει σύνορα. Οι ενέργειές της παίρνουν τη γενική μορφή του ορίου και της έλλειψης. Η εξουσία είναι, βασικά, εκείνο που υπαγορεύει στο σεξ τον νόμο του. Πράγμα που σημαίνει πρώτα-πρώτα ότι το σεξ βρίσκεται τοποθετημένο απ' αυτήν κάτω από ένα καθεστώς δυαδικό: θεμιτό και αθέμιτο, επιτρεπόμενο και απαγορευμένο. *Πράγμα που σημαίνει, παραπέρα, ότι η εξουσία ορίζει στο σεξ μια «τάξη» που λειτουργεί ταυτόχρονα σαν μορφή νοητότητας: το σεξ αποκρυπτογραφείται με βάση τη σχέση του προς το νόμο. Πράγμα που σημαίνει, τέλος, ότι η εξουσία δρα ορίζοντας τον κανόνα: η ενέργεια της εξουσίας πάνω στο σεξ γίνεται με τη γλώσσα ή μάλλον με μια πράξη Λόγου που, απ' αυτό το ίδιο το γεγονός ό,τι εκφέρεται, δημιουργεί μια κατάσταση δικαίου. Μιλάει και είναι ο κανόνας».* Η εξουσία ορίζει, αλλά πρωτύτερα για να νιώσουν και οι «πολίτες» δικαιωμένοι, έχει αφεθεί να αναπτυχθεί πεδίο λαμπρό στην διεκδίκηση δικαιωμάτων και «ελευθεριών».

Ασφαλώς, η εξουσία χρησιμοποιεί το σεξ και για την διευθέτηση εσωτερικών ζητημάτων όπως είναι οι περιπτώσεις του Στρος Καν του ΔΝΤ ή του Ζαχόπουλου του υπουργείου Πολιτισμού. Αποτελεί μια σταθερή συνταγή ώστε, με συνοπτικές διαδικασίες, άνθρωποι να διαπομπεύονται στην κατάλληλη χρονική στιγμή που η εξουσία αποφασίζει να

σμού, με τη συσσωρευμένη καταπίεση αιώνων. Η κουλτούρα, οι συμπεριφορές, τα στερεότυπα είναι ισχυρότερα από πολλά νομοθετήματα που απλά εναρμονίστηκαν νομικά με τις επιταγές της σύγχρονης διεθνοποιημένης εποχής και του «political correct».

Μερικοί μπορεί να υποστηρίξουν ότι οφείλουμε να αναγνωρίσουμε στο κράτος σωστά αντανακλαστικά και ορθή διαχείριση στην αντιμετώπιση της «ταυτότητας φύλου», ότι δηλαδή «να μην το κατηγορούμε επειδή έπραξε το αυτονόητο». Να πούμε ξεκάθαρα ότι ο οποιοσδήποτε νόμος γίνεται από το Κράτος στόχο έχει την εξυπηρέτηση της δικής του κατάστασης και όχι της «κοινωνίας». Απλά, μερικές φορές συμπίπτει το «όφελος» μεταξύ των μερών (πολιτεία-πολίτες), ποτέ όμως τα κίνητρα και οι αιτίες. Δεν υπάρχει λόγος για αποσπασματικές και μονομερείς αναλύσεις, παρά μονάχα, το πώς θα διαμορφωθούν οι κατάλληλες συνθήκες ώστε όλοι οι άνθρωποι να ζήσουμε πραγματικά ελεύθεροι και απολαμβάνοντας το σώμα και τη σεξουαλικότητα. Αυτή η ελευθερία δεν προσφέρεται με νομοθετήματα αλλά αποκτάται μέσω της ριζικής αναμόρφωσης/επανάστασης.

Το κάθε σώμα έχει την αρσενική και τη θηλυκή του πλευρά. Γνωρίζουμε ότι υπήρχαν κοινωνίες μητριαρχικές και ζούμε τις πατριαρχικές τους τελευταίους αιώνες. Αλλά φυσικά στοχεύουμε να ζήσουμε σε κοινωνίες που δεν θα είναι ούτε μητριαρχικές ούτε πατριαρχικές, αλλά ισότιμες και που το φύλο δεν θα αποτελεί τη βάση της κοινωνικής δομής. Για δεκαετίες οι ανθρωπολόγοι μελετούσαν τις φυλές σε διάφορα μέρη του κόσμου μέσα από την ανδρική ματιά. Το ίδιο έπρατταν και οι αρχαιολόγοι σε διάφορα ευρήματα που ανακάλυπταν στον ελλαδικό χώρο. Η οπτική ήταν «ανδρική»... Μετά το δεύτερο κύμα «φεμινισμού» ξεκίνησε στο χώρο της κοινωνικής ανθρωπολογίας και αρχαιολογίας μια πιο «αντικειμενική» ανάλυση στα δεδομένα που υπήρχαν. Αυτή η εξέλιξη έχει συνεισφέρει στο να γνωρίσουμε καλύτερα τα δίπολα: κοινότητες-κοινωνίες, φύση-πολιτισμός, κοινωνικό φύλο-βιολογικό φύλο. Και αυτή η διαρκής γνώση έρχεται να επιβεβαιώσει πολλά από τα κείμενα και τις ανησυχίες αναρχικών του 19ου αιώνα, όπου η φύση, οι κοινότητες και

ξουαλικό δεσμό ανάμεσα σε δύο διακριτά, σχεσιακά και συμπληρωματικά φύλα στο πλαίσιο της ετεροφυλοφιλικής γαμήλιας ένωσης θεμελιώδη μονάδα της ανθρώπινης κοινωνίας (Αθηνά Αθανασίου, Φεμινιστική Θεωρία και Πολιτισμική Κριτική, εκδ. Νήσος). Η συγκεκριμένη ανάλυση της Rubin θεωρείται σήμερα ένα κλασσικό άρθρο φεμινιστικής θεωρίας ("The traffic in women: Notes in the political economy of sex") ενώ κατείχε πρωτοποριακό ρόλο κατά τη δεκαετία του '70.

Ασφαλώς τη περίοδο εκείνη, δεν είχε αναπτυχθεί ακόμη το αίτημα της ομοφυλοφιλικής κοινότητας για θέσπιση του γάμου μεταξύ ομόφυλων ανθρώπων. Ένα αίτημα που δίνει το δικαίωμα σε κάθε κράτος ή ένωση κρατών, βλέπε ΕΕ, να προβάλλει το φιλελεύθερο προσωπείο της παροχής δικαιωμάτων σε επί μέρους ομάδες διεκδίκησης. Μια προβολή που αποκρύπτει την ισχυροποίηση των δομικών λειτουργειών του κράτους, αφού εμφανίζεται ως ο φορέας εκείνος που θα παράσχει τη νομιμοποίησή του στο α ή β αίτημα. Ταυτόχρονα, αναπτύσσει μια ολόκληρη ρητορική για την εξέλιξη της ανθρώπινης συμπεριφοράς και αποδοχής του διαφορετικού. Εμφανίζεται ως ο προστάτης εκείνων που χρειάζονται την αλληλεγγύη και τα δικαιώματα. Ο μηχανισμός εκείνος που παρατηρεί, αναλύει και αφουγκράζεται την κοινωνία, πάντα μέσα στο δικό του πλαίσιο ανάλυσης ακόμη και όταν εμφανίζεται το πλέον προωθημένο. Και ο τομέας της σεξουαλικότητας προσφέρεται για ειδικές προσεγγίσεις με προοδευτικό μανδύα. Ο Μ. Φουκώ σημείωνε στην *Ιστορία της σεξουαλικότητας*: **«Με τον όρο εξουσία, νομίζω πως πρέπει καταρχήν να εννοούμε το πλήθος των σχέσεων δύναμης που ενυπάρχουν στον χώρο όπου ασκούνται και είναι συστατικές της οργάνωσής τους. Το παιχνίδι που μέσα από αδιάκοπους αγώνες και συγκρούσεις τις μεταμορφώνει, τις ενδυναμώνει, τις αντιστρέφει. Τα στηρίγματα που αυτές οι σχέσεις δύ-**

κριτικής για τον κλασσικό φεμινισμό, στο πρώτο και κυρίως στο δεύτερο κύμα, μεταξύ της σχέσης «άνδρα» και «γυναίκας» και των θεσμών που έχουν αναπτυχθεί, να αποτελεί αίτημα για μέρος της ΛΟΑΤΚΙ κοινότητας διεθνώς. Και αυτή είναι η μια όψη.

Η δεύτερη όψη αφορά την έννοια της *σεξουαλικότητας*, η οποία συνδέθηκε σημαντικά με τη τελευταία συζήτηση περί «ταυτότητας φύλου». Μια συζήτηση η οποία υποβάθμισε έννοιες και προβληματισμούς σε ζητήματα «κοινωνικού φύλου», «σώματος» κ.λπ., αλλά περιορίστηκε στο να συνδέσει αποκλειστικά και μοναδικά την σεξουαλικότητα και τις προτιμήσεις του κάθε ανθρώπου με δικαιώματα αυτοπροσδιορισμού και έκφρασης. Κατ' αρχάς, ο,τιδήποτε δίδεται ως πληροφορία στο Κράτος δεν πρέπει να μας κάνει περήφανους είτε αφορά οικονομικά και κοινωνικά δεδομένα είτε σεξουαλικές προτιμήσεις. Ο άνθρωπος πιστεύουμε ότι δεν νιώθει καμία ικανοποίηση και ευχαρίστηση στο να «μοιράζεται» πληροφορίες για ο,τιδήποτε με τα κρατικά όργανα. Και γι' αυτό δεν είναι ούτε επιτυχία ούτε κατάκτηση και ελευθερία. Το αντίθετο μάλιστα. Το ουσιαστικό δεν είναι να δηλώνεις σε κρατικές υπηρεσίες αυτό που νιώθεις και αισθάνεσαι αλλά σε αυτούς που ενδιαφέρονται να σε ακούσουν και όχι απλώς να σε καταγράψουν. Δεν μπορεί η καταπίεση έκφρασης και οι πνιγηροί ψίθυροι να γίνονται ζητωκραυγές και παλαμάκια μέσα στα κοινοβούλια των γλοιωδών βουλευτών. Επιτυχία είναι η ελευθερία έκφρασης και προτίμησης, σεξουαλικής ή μη, να κατευθύνεται και να δομείται προς μια απελευθερωτική προοπτική για τον άνθρωπο και τη κοινωνία.

Άλλωστε, ιστορικά έχει φανεί ότι η εξουσία, σε οποιαδήποτε μορφή και εάν εμφανίζεται, ελέγχει το ζήτημα του σεξ μέσω των θεσμών της αλλά και των προτύπων και συμπεριφορών που προβάλλονται ποικιλοτρόπως. Και σημειώνει ο Φουκώ: ***«Ανάμεσα στην εξουσία και στο σεξ δεν καθιερώ-***

πείο. Η εξουσία δεν έχει τη «δύναμη» να κάνει τίποτε στο σεξ και στις ηδονές, εκτός από το να του λέει όχι. Αν φτιάχνει κάτι, είναι απουσίες και κενά. Εξαφανίζει στοιχεία, εισάγει ασυνέχειες, χωρίζει ότι είναι ενωμένο, χαράζει σύνορα. Οι ενέργειές της παίρνουν τη γενική μορφή του ορίου και της έλλειψης. Η εξουσία είναι, βασικά, εκείνο που υπαγορεύει στο σεξ τον νόμο του. Πράγμα που σημαίνει πρώτα-πρώτα ότι το σεξ βρίσκεται τοποθετημένο απ' αυτήν κάτω από ένα καθεστώς δυαδικό: θεμιτό και αθέμιτο, επιτρεπόμενο και απαγορευμένο. *Πράγμα που σημαίνει, παραπέρα, ότι η εξουσία ορίζει στο σεξ μια «τάξη» που λειτουργεί ταυτόχρονα σαν μορφή νοητότητας: το σεξ αποκρυπτογραφείται με βάση τη σχέση του προς το νόμο. Πράγμα που σημαίνει, τέλος, ότι η εξουσία δρα ορίζοντας τον κανόνα: η ενέργεια της εξουσίας πάνω στο σεξ γίνεται με τη γλώσσα ή μάλλον με μια πράξη Λόγου που, απ' αυτό το ίδιο το γεγονός ό,τι εκφέρεται, δημιουργεί μια κατάσταση δικαίου. Μιλάει και είναι ο κανόνας».* Η εξουσία ορίζει, αλλά πρωτύτερα για να νιώσουν και οι «πολίτες» δικαιωμένοι, έχει αφεθεί να αναπτυχθεί πεδίο λαμπρό στην διεκδίκηση δικαιωμάτων και «ελευθεριών».

Ασφαλώς, η εξουσία χρησιμοποιεί το σεξ και για την διευθέτηση εσωτερικών ζητημάτων όπως είναι οι περιπτώσεις του Στρος Καν του ΔΝΤ ή του Ζαχόπουλου του υπουργείου Πολιτισμού. Αποτελεί μια σταθερή συνταγή ώστε, με συνοπτικές διαδικασίες, άνθρωποι να διαπομπεύονται στην κατάλληλη χρονική στιγμή που η εξουσία αποφασίζει να αντικαταστήσει πρόσωπα ή/και πολιτικές. Και ασφαλώς το ίδιο θα διαπραχθεί και στο μέλλον σε περιπτώσεις που θα εμπλέκονται μέλη της LGBTQI κοινότητας.

Ό,τι προσφέρεται από την εξουσία, νομοθετικά με τη μορφή παραχώρησης ή «κατάκτησης» δικαιωμάτων, μπορεί ανά πάσα στιγμή να διαπομπευθεί ή αντικατασταθεί. Διότι, ακόμη τον κυρίαρχο ρόλο στη διαμόρφωση της πολιτικής κατέχει η κρατική εξου-

«όφελος» μεταξύ των μερών (πολιτεία-πολίτες), ποτέ όμως τα κίνητρα και οι αιτίες. Δεν υπάρχει λόγος για αποσπασματικές και μονομερείς αναλύσεις, παρά μονάχα, το πώς θα διαμορφωθούν οι κατάλληλες συνθήκες ώστε όλοι οι άνθρωποι να ζήσουμε πραγματικά ελεύθεροι και απολαμβάνοντας το σώμα και τη σεξουαλικότητα. Αυτή η ελευθερία δεν προσφέρεται με νομοθετήματα αλλά αποκτάται μέσω της ριζικής αναμόρφωσης/επανάστασης.

Το κάθε σώμα έχει την αρσενική και τη θηλυκή του πλευρά. Γνωρίζουμε ότι υπήρχαν κοινωνίες μητριαρχικές και ζούμε τις πατριαρχικές τούς τελευταίους αιώνες. Αλλά φυσικά στοχεύουμε να ζήσουμε σε κοινωνίες που δεν θα είναι ούτε μητριαρχικές ούτε πατριαρχικές, αλλά ισότιμες και που το φύλο δεν θα αποτελεί τη βάση της κοινωνικής δομής. Για δεκαετίες οι ανθρωπολόγοι μελετούσαν τις φυλές σε διάφορα μέρη του κόσμου μέσα από την ανδρική ματιά. Το ίδιο έπρατταν και οι αρχαιολόγοι σε διάφορα ευρήματα που ανακάλυπταν στον ελλαδικό χώρο. Η οπτική ήταν «ανδρική»... Μετά το δεύτερο κύμα «φεμινισμού» ξεκίνησε στο χώρο της κοινωνικής ανθρωπολογίας και αρχαιολογίας μια πιο «αντικειμενική» ανάλυση στα δεδομένα που υπήρχαν. Αυτή η εξέλιξη έχει συνεισφέρει στο να γνωρίσουμε καλύτερα τα δίπολα: κοινότητες-κοινωνίες, φύση-πολιτισμός, κοινωνικό φύλο-βιολογικό φύλο. Και αυτή η διαρκής γνώση έρχεται να επιβεβαιώσει πολλά από τα κείμενα και τις ανησυχίες αναρχικών του 19ου αιώνα, όπου η φύση, οι κοινότητες και η αλληλεγγύη αποτελούσαν τον πυρήνα της σκέψης τους.

Γι' αυτό, λοιπόν, εάν είμαστε αυτό που νιώθουμε δεν χρειαζόμαστε καμία επέμβαση της βιολογίας/ιατρικής και καμμία ορμονοθεραπεία. Και φυσικά δεν χρειαζόμαστε κανένα κράτος για να μας πιστοποιήσει αυτό που νιώθουμε...

Αναρχικός Πυρήνας Χαλκίδας